

نشریه انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران
Iranian Steel Producers Association Magazine

سال نهم، شماره ۶۳ - شهریور ماه ۱۳۹۴ قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان

چیلان

«چیلان» با حضور مدیران فولادی،
مقامات دولتی، نمایندگان مجلس و
اتاق بازرگانی بررسی می کند:

فولاد ایران در پساکحریم

با گفتگوها و نوشتارهایی از:

- نایب رئیس و اعضای انجمن تولید کنندگان فولاد ایران
- اعضای هیئت مدیره و دبیر انجمن سنگ آهن ایران

همراه با:

- آمار و تحلیل بازار فولاد ایران و جهان
- مقایسه روش های تولید آهن اسفنجی

brevini
power
transmission

brevini
riduttori

PIV

brevini
winches

PIVPOSPLAN

www.motorgearbox.com

info@motorgearbox.com

شماره ۶۳- شهریورماه ۱۳۹۴- ۱۲۰۰۰ تومان

نشریه انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران

۷	سرمقاله
۱۷	باشگاه مخاطبان
۲۰	رویداد
۲۲	اخبار داخلی
۲۳	اخبار خارجی
۳۳	انعکاس
۳۵	بومی سازی
۳۲	خلیل بازار
۳۴	تحلیل بازار و تولید فولاد در کشورهای جهان
	تحلیل بازار محصولات فولادی در ایران
	گزارش و گفتگو
۳۶	فولادسازی در ایران با نگاه به بازارهای جهانی و منطقه ای
۳۹	انتقال دانش، تکنولوژی و سرمایه گذاری خارجی فولاد از اروپا به ایران
۴۲	یک داستان جنگالی
۴۵	امید «معاون وزیر» به صادرات فولاد
۴۶	معرفی
۴۸	سرمایه گذاران انگیزه می خواهند
۴۸	ارزش افزوده گندله سازی ۷۰ درصد؛ فولادسازی کمتر از ۱۰ درصد!
۵۰	مقاومت در برابر تکنولوژی بی حاصل است
۶۲	دیدگاه
	تحلیل بازار و صنعت فولاد ایران در دوران پساتحریم
	یادداشت- صنایع نسوز
۶۶	صنعت و بازار دیرگداز ایران در دوران پساتحریم
۶۸	پرونده- سنگ آهن
۷۰	معرفی سنگ آهن ایران به جهان
۷۱	مسیر فعالیت های مشترک فولادسازان و سنگ آهنی ها
۷۱	لازم نیست همه سنگ آهنی ها به فولادسازی برسند
۸۲	ارزیابی روش های مختلف تولید آهن اسفنجی
۸۶	آمار و جداول

صاحب امتیاز: انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران

مدیر مسئول: سیدرسول خلیفه سلطانی

سیاست گذاری: حمیدرضا طاهری زاده، سعید رئوفی

سر دبیر: سید احمد عسکری

طرح و اجرا: نرگس پاینده داری نژاد

مدیر داخلی: مریم رحیمی

امور مشترکین: پیمان مرادی

سازمان آگهی: هاجر شیرانی- محسن احمدی

با تشکر از:

آقایان رضا رحمانی، حمیدرضا فولادگر، نادر قاضی پور، مهدی کرپاسیان، مجتبی خسرو تاج، بهرام سبحانی، سید رضا شهرستانی، مرتضی آقاجانی، امیر مسعود هراتیان، احمد دنیانور، جهانبخش شکری، مجتبی حاجی شفیعی، مسعود اعتمادی، جهاندار شکری، محمدرضا تحریری، بهرام شکوری، کیوان جعفری طهرانی، علیرضا سیاسی راد، محمود اکبری، حسام ادیب، سعید سامانی مجد و وحید یعقوبی

همکاران این شماره:

سید مجتبی رضوی، محمد رضا دانشگر، مریم رحیمی، محسن احمدی، پیمان مرادی، هاجر شیرانی، آسیه سیدعلیان، احسان ابراهیمی، مونا قهاری، مریم رضا زاده، حسن علیزاده و ایمان سلیمانی

چیلان به معنای آلات و ادواتی است که از آهن می سازند.

فرم اشتراک نشریه در صفحه ۲۶ درج گردیده است.

آدرس: تهران، خیابان ولیعصر، ضلع جنوبی پارک ساعی،

کوچه اسعدی، پلاک ۳۴

تلفن: ۰۲۱-۸۸۷۰۸۰۶۴-۸۸۷۰۸۰۶۳

فکس: ۰۲۱-۸۸۷۰۸۰۶۵

Email: chilanmagazine@gmail.com

- مسئولیت مطالب بر عهده نویسندگان آنهاست.
- چیلان افتخار می کند که پذیرای مطلب ارسالی مخاطبش باشد
اگرچه نظرات مندرج در این نوشته ها الزاما نظر چیلان نیست
- چیلان در اصلاح و ویرایش مطالب آزاد است
- برای آشنایی بیشتر با نویسندگان مقالات لطفا مشخصات کامل خود را عنوان کنید
- چاپ مطالب و تصاویر این نشریه با ذکر منبع بلامانع است

سید رسول خلیفه سلطانی
دبیر انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران

الزامات فولاد ایران در دوران پساتحریم

در شرایط پساتحریم در بدو کار، به دلیل بهبود ارتباط کشور با فضای بین المللی و افزایش فروش نفت و میعانات گازی و محصولات پتروشیمی، درآمدهای ارزی کشور افزایش می یابد. تجربه نشان داده است که هرگاه درآمد نفتی کشور افزایش یابد، چون اقتصاد ایران تک محصولی و واردات محور بوده و عادت کرده ایم که به آسان ترین روش نیازهای کشور را مرتفع کنیم، خطر واردات بی رویه فولاد کشور را تهدید کند. البته اتفاقات رخ داده و در حال وقوع جهانی از جمله کاهش ارزش پول کشورهای چین، روسیه، اوکراین و ترکیه و دامپینگ گسترده این کشورها در سطح منطقه و همچنین مشوق های صادراتی آشکار و پنهان این کشورها مانند بخشودگی مالیاتی ۱۲ تا ۱۶ درصدی چین برای صادرات ۱۰۰ میلیون تن محصولات فولادی، این خطر و ضرورت مقابله صحیح با آن را پررنگ تر کرده است.

فراموش نکنیم که حدود ۷ سال پیش ایران دومین واردکننده خالص فولاد دنیا بود و با توجه به موارد فوق، خطر بازگشت به عقب و به سمت واردات محصولات نهایی فولادی وجود دارد. البته خوشبختانه رئیس جمهور محترم و وزرای اقتصادی دولت نیز به این تهدید توجه دارند و بارها اعلام کرده اند که افزایش درآمد ارزی کشور صرف توسعه زیرساخت ها خواهد شد نه واردات محصولات که امیدواریم در عمل نیز همین امر محقق گردد.

از موارد دیگر بسیار مهم در دوران پساتحریم، بازنگری جدی در تکنولوژی های تولید فولاد کشور است. به نظر می رسد پس از گشایش های آتی با چالش اساسی در مسیر تکنولوژیک فولاد مواجه خواهیم شد و مسئله اصلی در این خصوص گران بودن تکنولوژی های تولید فولاد مورد استفاده در ایران است. متأسفانه در روش کوره بلند که هنوز نتوانسته ایم مسئله زغال سنگ و کک را حل کنیم و بهای تمام شده این روش همچنان بالا است. در احیاء مستقیم هم به دلیل گرانبها بودن سرمایه، هنوز سرمایه گذاری های آن در کشور مستهلک نشده و فولاد تولیدی به این روش نیز بهای تمام شده بالایی دارد. بنابراین پیش بینی می شود که با این روند تکنولوژی، در بازار رقابتی فولاد در سطح جهان به شدت عقب می افتیم و در دوران پساتحریم ضرورت دارد به فکر بهینه سازی تکنولوژی های موجود و بهره برداری از سایر تکنولوژی هایی باشیم که بهای تمام شده محصولات تولیدی را کاهش می دهند.

همچنین توسعه فولاد در پساتحریم باید از طریق سرمایه گذاری خارجی انجام شود که همین امر استفاده از تکنولوژی های ارزان تر و کاهش بهای تمام شده تولید فولاد را در پی خواهد داشت. به علاوه اینکه توسعه صنعت فولاد کشور در سال های آتی باید در مجاورت آب های جنوبی کشور انجام شود ضمن اینکه راهبرد توسعه ای در زنجیره فولاد تا مرحله گندله سازی لازم است در کنار معادن تعریف شود.

در پایان این مجال تاکید بر این نکته ضرورت دارد که علاوه بر مولفه های درون بخشی، الزامات اجرایی در بخش های بیرونی فولاد مثل سیستم بانکی، تامین اجتماعی، نظام مالیاتی و نظام های تامین مالی نیز باید با شرایط پساتحریم مطابقت داشته باشد نه اینکه همچنان به واسطه بهره های بانکی بالا و اشتغال مازاد دستوری و برخورد های مالیاتی سلیقه ای زمینه های کاهش بهای تمام شده فولاد را فراهم نکنیم و انتظار رقابت بین المللی در دوران پساتحریم را نیز داشته باشیم!

«باشگاه مخاطبان» مهم‌ترین اظهارنظرهای غیر رسمی مخاطبان در شبکه‌های اجتماعی «چیلان» را منعکس می‌کند.

◀ **علیرضا رشیدی:** فولاد ایران بازنده اصلی کاهش ارزش یوان چین است. فولادسازهای چینی با کاهش ارزش یوان دیروز شروع به تخفیف تا ۱۰ دلار بر تن به مشتریان صادراتی خود نمودند. قیمت‌های بیلت ارائه شده به مشتریان صادراتی حالا ۲۹۵ دلار بر تن است. تنها ۱ روز بعد از کاهش ارزش یوان چین... ✓

◀ **رضا زائر حیدری:** تعرفه واردات فولاد در شرایط کنونی یک تعرفه بازدارنده نیست و تنها به یک منبع درآمد برای دولت تبدیل شده است. متأسفانه سازمان‌های تصمیم‌گیرنده از شرایط واقعی کارخانه‌های فولاد و تعداد واحدهایی که متوقف شده‌اند و یا با زیان به تولید ادامه می‌دهند بی‌اطلاع هستند و یا واقعیت‌ها را نادیده می‌گیرند... ✓

◀ **محمود تدین:** البته در مورد چین علاوه بر این موارد جواز صادراتی بسیار قابل توجه موضوع دامپینگ را بسیار جدی‌تر می‌کند. ✓

◀ **بردیا احرامیان:** به نظر می‌رسد یکی از بهترین روش‌های جایگزین مدل فعلی (که مبنی بر سرمایه‌گذاری پروژه محور است)، سرمایه‌گذاری در اول خط یعنی خرید شرکت‌های فنی و مهندسی و یا تولیدکننده ماشین‌آلات که دارای تکنولوژی روز بوده و از طریق تحقیق و توسعه پیشرفت می‌کنند، باشد. ✓

◀ **جمال حاجی اسماعیلی:** در خصوص بدهی معوقه ارزی کارخانه‌ها فقط فرصت تسویه حساب تا آخر شهریور می‌باشد و این فرصت کم است و با توجه به مشکلات مالی حاکم بر تولید، خروج نقدینگی از تولید فشار بیشتر را به همراه خواهد داشت. بهتر است انجمن یک فکری بکند. ✓

◀ **وحید یعقوبی:** در خصوص خبر فوق عرض کنم که آیین‌نامه اجرایی بخشنامه مذکور در حال تدوین از سوی بانک مرکزی و وزارت اقتصاد برای ابلاغ به بانک‌ها است و... ✓

◀ **رسول عرفانیان:** ضمن تشکر از جناب آقای یعقوبی عزیز جهت به‌اشتراک گذاری آیین‌نامه اجرایی ماده ۲۰ قانون رفع موانع تولید، متأسفانه پس از ابلاغ آیین‌نامه اجرایی انحراف در اجرا و نقض سلاقی کاملاً مشهود است به طوری که در خصوص نرخ ارز علیرغم تأکید اولیه بر تسویه با نرخ گشایش... ✓

◀ **محمد بینایی:** بانک‌های خارجی که بزرگترین تحلیل‌گران مالی و اقتصادی را در استخدام خود دارند به راحتی در هر کجا شعبه تأسیس نمی‌کنند. پیش‌بینی‌ها و تحلیل‌ها و خیلی مسائل دیگر آنان را به این نتیجه رسانده که سرمایه‌های عظیمی از آذربایجان روانه خواهد شد. ✓

◀ **سید رضا شهرستانی:** جرائم مالیاتی:
۱- پرداخت مالیات پس از سررسید مقرر به ازای هر ماه ۲/۵٪ مبلغ مالیات
۲- عدم تسلیم اظهارنامه معادل ۴۰٪ مالیات متعلق و غیر قابل بخشودگی
۳- ۴- ۵- ✓

◀ **بهروز اسماعیلی:** دکتر کرباسیان (۱۳۹۴/۵/۴): در مسیر تحقق سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ که تولید ۵۵ میلیون تن فولاد پیش‌بینی شده است مسیر تولید به سمت کوره بلند است. لطفاً تحلیل فرمایید این موضوع برای مدیرکسی‌ها فرصت است یا تحلیل و در صورت امکان دلیل آن را بیان فرمایید. ✓

◀ **آریا سروری:** به نظر می‌رسد دلیل انتخاب احیا مستقیم و تکنولوژی میدرکس در ایران قیمت نازل گاز و احتمالاً عدم امکان صادرات گاز در آن تاریخ بوده است، اما الان که به لطف حذف یارانه انرژی و همچنین میسر شدن امکان صادرات گاز، این تکنولوژی از مزیت ویژه‌ای برخوردار نیست. هر چند بنا بر اظهار کارشناسان که کمیت و کیفیت زغال سنگ کشور... ✓

◀ **بهرام سبحانی:** همه مشکلات و تضاد منافع بین معدنی‌ها و فولادی‌ها از شیوه غلط خصوصی‌سازی آغاز شد. مس این مشکل را ندارد چون معدن و کارخانه یکجا خصوصی شد و مالکین هر دو را دارند و در سود زنجیره ارزش از معدن تا مس شریکند ولی معادن سنگ آهن و فولادسازی‌ها جداگانه واگذار شده و مالکیت دوگانه دارند. ✓

◀ **سید ابراهیم حسینی مهربان:** مطلب جناب آقای دکتر سبحانی مویذ واقعیت تلخی بنام عدم تحقق و پیوستگی حلقات زنجیره تولید فولاد در کشور است، من هم با دیدگاه ایشان در خصوص ضرورت دخالت حاکمیت برای حفظ توازن و تعادل در مواقع اضطراری موافقم اما امیدوارم... ✓

◀ **سید رسول خلیفه سلطانی:** باتشکر از این تضارب‌اندیشه‌اشاء. باراهنمایی همه عزیزان و خصوصاً جناب آقای دکتر سبحانی این موضوع را بصورت دغدغه‌ای مشترک با سایر تشکلات‌های صنفی از جمله عزیزان درسندیکای لوله و پروفیل مجدانه پیگیری خواهیم کرد. و این نشان از آن است که وقتی در فصل مشترک‌ها و از روی انصاف با صدای بلند بیاندیشیم چقدر می‌تواند مثمر‌تر و سازنده باشد. ✓

◀ **حسام ادیب:** پیش از تصویب هشت طرح فولادی قرار بود چهار طرح بزرگ فولادی هر کدام با ظرفیت یک میلیون و ۶۰۰ هزار تن در کشور اجرا شود. پس از انجام مطالعات طرح اولیه برای احداث چهار طرح بزرگ فولادی، در دولت این طرح تغییر یافت به طوری که ابتدا رییس‌جمهور دستور داد تا ۶،۴ میلیون تن ظرفیت مورد نظر به ۱۶ طرح فولادی... ✓

◀ **محمد رضا کجیاف:** افتخار کسب شده همدلی و تلاش و عزم جدی همکاران خویم در روابط عمومی ذوب آهن اصفهان است که با حمایت مدیریت عامل شرکت جناب دکتر سعد محمدی بدست آمده است. ضمن تبریک این افتخار به همه صنعتگران فولاد کشور... ✓

◀ **مسعود محمد:** چند سال است که با استعلام انجمن واحدهای فولادی متخصصین خود را برای عضویت در کمیته‌های تخصصی با سوابق مفید معرفی کرده‌اند اما آن کمیته‌ها تشکیل نشدند. بدیهی است که پروسه تولید و دانش فنی و نوع تجهیزات بر بسیاری از گزارشات آماری انجمن موثر است و... ✓

◀ **بهادر احرامیان:** خوشبختانه نشریه چیلان به عنوان نشریه انجمن در این چند سال موفق شده واقعا صدای تولیدکنندگان فولاد باشد... ✓

◀ **و خسته‌فلا را در اینستاگرام و تلگرام دنبال کنید!**

instagram.com/chilan magazine

chilan magazine

پیشنهاد انجمن برای افزایش تعرفه واردات فولاد

توجه به کاهش شدید بیش از ۴۰ درصدی قیمت های جهانی، این میزان تعرفه بی اثر شده و پاسخگو نمی باشد و تولیدکنندگان فولاد نیز بنا به همین دلیل درخواست افزایش تعرفه به صورت پله ای برای محصولات مختلف را دارند، تا در زنجیره تولید شمش فولاد، ورق گرم، ورق سرد و غیره تعرفه های جداگانه و ضریب مشخصی داشته باشند. به این صورت که هر چه ارزش افزوده و کیفیت محصولات بالاتر، تعرفه بیشتری داشته و هیچ کالای پایین دستی مقدم بر کالای بالادستی نباشد.

فولاد سازان در این رابطه در حال مذاکره و مکاتبات با وزارت صنعت، معدن و تجارت برای افزایش تعرفه واردات به میزان ۲۵ تا ۴۰ درصد بوده تا حداقل وضعیت تولیدکنندگان صنعت فولاد از این بدتر نشود.

دکتر بهرام سبحانی
رئیس هیئت مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران

با توجه به کاهش تقاضا در بازار، واحدهای فولادی در فروش محصولات خود دچار مشکل شده اند که طبیعتاً برای رفع این مشکل اولین گام کاهش واردات محصولات فولادی به کشور می باشد. در حال حاضر تعرفه واردات این محصولات ۱۵ درصد می باشد که با

پیش بینی بازار فولاد در ۱۵ سال آینده

شدن کارخانه ها تحقق خواهد یافت و به منظور مصرف بهینه و کیفیت پایدار می توان چرخه کنترل را از مواد خام تا تولید نهایی کاملاً نظارت کرد. مواد خام همچنان از اهمیت بالایی برخوردار خواهد بود و احتمالاً چین تولید مواد خام خود را افزایش خواهد داد. به نظر می رسد که در ۱۰ تا ۱۵ سال آینده کسب و کار کارخانه های فولادسازی در بسیاری از نواحی به ویژه در کشورهای توسعه یافته کاهش خواهد یافت. در آینده فرصت ها را می توان در کارخانه های ذوب کوچک به دست آورد. اینجاست که تکنولوژی به فولادسازان اجازه می دهد تا به هزینه رقابتی حتی در مقیاس تولید ۱۵۰ هزار تن در سال دست یابند. همچنین در سال های آینده فعالیت های مرتبط با ذخیره انرژی و محیط زیست بیشتر مورد توجه قرار خواهد گرفت.

جیان پینرو بندتی
مدیرعامل شرکت دانیلی

تولید فولاد با استفاده از کوره های قوس الکتریکی و کارخانه احیای مستقیم طی ۱۰ تا ۱۵ سال آینده افزایش خواهد یافت. ویژگی های فولاد تغییر خواهد کرد و سبک تر و محکم تر خواهد شد. کامپیوتری

مطالبه ای از رئیس جمهور

تعطیل و یا با کمترین ظرفیت مشغول تولید هستند و همگی چشم به آینده دارند تا بتوانند واحد تولیدی خود را سر پا نگه دارند. تداوم بخشنامه تعیین درصد آهن اسفنجی و گندله بر مبنای شمش فولاد خوزستان می تواند زنجیره فولاد را از خطر تعطیلی نجات دهد و تقاضای انجمن تولیدکنندگان فولاد کشور تداوم این بخشنامه می باشد.

در سال جاری دولت محترم به جهت رفع موانع تولید تسهیلات ویژه ای برای دریافت کنندگان تسهیلات ارزی قائل شده است که مهمترین آن محاسبه و تسویه حساب بدهکاران ارزی با قیمت روز گشایش می باشد. همچنین لازم است دولت محترم فکری برای بهره های بانکی حدود ۲۵ الی ۳۰ درصدی و همچنین مسئله مالیات ارزش افزوده جهت خرید قراضه و فروش کالای نهایی برای فولاد سازان نماید.

مجتبی حاجی شفیعی
مدیرعامل مجتمع فولاد ویان

در صنعت فولاد ایران شاهد کاهش شدید تقاضا در بازار، دامپینگ گسترده فولاد چین و جاذبه واردات به دلیل تعرفه پایین هستیم که برآیند آن عدم تطابق و تعادل قیمت فروش محصول و هزینه ها می باشد و به همین علت برخی از صنایع فولاد و صنایع پایین دستی آن

صادرات باید در کل زنجیره فولاد تعریف شود

احمد دینیور
مدیرعامل شرکت فولاد جنوب

به دست آوردن بازارهای بزرگ همسایه داشته باشند. حضور و ماندن در بازارهای صادراتی نیازمند نگاه صادرات محور است و اولین قدم شناخت بازارهای هدف و توانایی‌ها و مزیت‌های داخلی است.

در شرایطی که تولیدکنندگان بزرگ شمش و محصولات فولادی در همسایگی ما هستند و بازار داخلی نیز اشباع است، افزایش ظرفیت‌ها باید در راستای کمبودهای منطقه باشد.

به طور مثال در حال حاضر ترکیه سالانه بیش از ۳۰ میلیون تن قراضه مصرف می‌کند که قسمت اعظم آن وارداتی است. حال در شرایطی که کشور ما دارای ذخایر عظیم سنگ آهن است، توسعه واحدهای تولید کنسانتره و گندله می‌تواند ظرفیت خالی فعلی و آتی تولید آهن اسفنجی را فعال کرده و بازاری پایدار در ترکیه ایجاد کند. خلاصه آن که ما مجبور نیستیم محصول نهایی صادر کنیم و برای آن بازاریابی کنیم و کار سخت خارج کردن رقبای قدرتمند که بازارهای سنتی را سال‌هاست در اختیار دارند، انجام دهیم که نهایتاً به سقوط قیمت خواهد انجامید، بلکه می‌توانیم محصولات میان چرخه‌ای را تولید و صادر کنیم مانند صادرات کنسانتره، گندله، بریکت و شمش و اسلب.

با توجه به اهداف تعیین شده در سند چشم‌انداز در ۱۴۰۴ و سهم ۲/۵ درصدی از کل صادرات فولاد جهان، کشور باید خود را برای صادرات ۲۰ میلیون تن آماده کند. این رقم از دید اکثر کارشناسان با توجه به حضور صادرکنندگان بزرگ از جمله کشورهای حوزه CIS و ترکیه در جوار مرزها، بسیار خوش بینانه و به نوعی غیرواقعی است اما در صورتی که ۲۰ میلیون تن صادرات را محدود به کالاهای نهایی نکنیم، این هدف دور از دسترس نیست و امکان حصول آن بسیار زیاد است و تنها نیاز به نگرشی کلان در همه بخش‌ها دارد.

در سال گذشته با توجه به رکود در بازارهای مسکن و کاهش بودجه عمرانی، تقاضای خرید به شدت کاهش یافت. به‌رغم اینکه دولت صادرات شمش و محصولات فولادی را آزاد کرده بود، اما تولیدکنندگان نتوانستند توفیق چندانی حتی در

الزامات ورود تولیدکنندگان فولاد به بازارهای بین‌المللی

محمود اکبری
معاون فروش و بازاریابی مجتمع فولاد مبارکه

بتوانند در بازارهای بین‌المللی جایگاه مناسبی داشته باشند، باید تبادلات و روابط مستحکمی با مشتریان صنعت خود برقرار کرده و تمام تلاش‌های بازاریابی خود را در جهت ارتقای برند در ذهن مشتری به کار گیرند.

توجه به ویژگی‌های فنی محصول و کیفیت و ثبات آن و تناسب با قیمت پیشنهادی، کسب دانش در جهت به‌روزرسانی تکنولوژی‌های تولید، اتخاذ استراتژی‌های مناسب با رویکرد توسعه محصولات جدید یا ارتقای کیفیت محصولات فعلی، شناسایی نیازهای حال و آینده مصرف‌کنندگان و صنایع پایین دستی و توجه ویژه به بهره‌وری در تولید فولاد و کاهش هزینه‌ها و حضور و مشارکت فعال در همایش‌ها و نمایشگاه‌های تخصصی از الزامات یا ابزار ورود به بازارهای بین‌المللی است که لازم است تولیدکنندگان فولاد کشور به آنها توجه ویژه داشته باشند.

بی تردید ادامه رشد و توسعه صنعت فولاد کشور به عنوان یک صنعت استراتژیک و دارای مزیت نسبی، در گرو توانمندی شرکت‌های فولادی در زمینه بازاریابی و خصوصاً بازاریابی بین‌المللی و تبدیل مزیت نسبی به مزیت رقابتی است. در بازار رقابتی امروز تنها تولیدکنندگانی امکان بقا دارند که بتوانند عوامل قابل کنترل یعنی عناصر آمیخته بازاریابی را به خوبی ترکیب و مدیریت کنند. بنابراین شرکت‌های تولیدکننده فولاد برای اینکه

وزیر صنعت: افزایش تعرفه واردات فولاد لازم بود

وزیر صنعت، معدن و تجارت با اشاره به شرایط نابسامان بازار بین‌المللی فولاد، محصولات جانبی و سنگ آهن اظهار داشت: سال گذشته برای کنسانتره سنگ آهن قیمت‌گذاری کردیم اما افزایش ظرفیت تولید فولاد بر این تصمیم اثر گذاشت. امسال نیز با کمبود ۶ میلیون تنی گندله مواجه هستیم که به صورت انحصاری است. شرایط رکود حاکم بر بازار بین‌المللی ناشی از ارزان شدن فولاد و تغییر رویکرد چین از وارد کننده به صادرکننده فولاد و نیز برقراری تعرفه ۳۰ درصدی فولاد در آمریکا، سبب شد ما نیز تعرفه واردات را افزایش دهیم اما بیشتر از مقدار تعیین شده نمی‌توانستیم تعرفه را بالا ببریم زیرا این امر بر قیمت محصولات تأثیر می‌گذاشت. به گفته وزیر صنعت، معدن و تجارت در حال حاضر، سود واحدهای گندله‌سازی خوب است اما نه به اندازه کافی. با برنامه‌هایی هم که گذاشته ایم، در سال آینده در گندله‌سازی خودکفا خواهیم شد. وزیر صنعت، معدن و تجارت ادامه داد: قبلاً صادرات فولاد نداشتیم و شرکت‌های بزرگی نظیر فولاد مبارکه، فولاد خوزستان، ذوب آهن با بالا بردن کیفیت محصول و صادرات برای کشور ارزآوری نمودند.

آخرین وضعیت طرح‌های فولادی در منطقه ویژه اقتصادی خلیج فارس

مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی صنایع معدنی و فلزی خلیج فارس اعلام کرد: آغاز عملیات اجرایی تولید و نورد فولاد مبشر نور دریا با ظرفیت ۱٫۵ میلیون تن و سرمایه‌گذاری حدود ۱٫۲ میلیارد دلار و شروع عملیات اجرایی واحد فولادسازی صبا خلیج فارس با ظرفیت ۱٫۵ میلیون تن و سرمایه‌گذاری حدود ۷۰۰ میلیون دلار از جمله دستاوردهای دولت یازدهم در منطقه ویژه اقتصادی خلیج فارس است. مسعود هندیان افزود: شروع عملیات اجرایی گندله‌سازی شرکت فولاد کاوه جنوب با ظرفیت ۵ میلیون تن و سرمایه‌گذاری حدود ۳۲۰ میلیون دلار و آغاز عملیات اجرایی فاز نخست تولید کنسانتره آهن مادشیمی با ظرفیت ۲٫۵ میلیون تن و سرمایه‌گذاری حدود ۱۵۰ میلیون دلار از دیگر دستاوردهای دو سال اخیر است. هندیان ادامه داد: شروع عملیات اجرایی آب شیرین کن فولاد کاوه جنوب با ظرفیت ۵۵ هزار مترمکعب و سرمایه‌گذاری حدود ۶۰ میلیون دلار از دستاوردهای دیگر است.

سه‌م ارزش افزوده صنعت فولاد از ۱۶ به ۲۰ درصد هدفگذاری شد

به گزارش چیلان به نقل از روابط عمومی سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران، بر اساس برنامه راهبردی وزارت صنعت، معدن و تجارت، سهم ارزش افزوده صنعت فولاد در بخش صنعت و معدن در سال ۹۲، ۱۸ درصد بوده و قرار است این رقم تا پایان سال ۹۶ به ۱۹ درصد و تا چشم انداز ۱۴۰۴ به ۲۰ درصد برسد.

طبق این گزارش، در حال حاضر، ظرفیت تولید فولاد خام حدود ۲۴ میلیون تن است که این رقم در سال ۹۶ به ۳۲ میلیون تن و در سال ۱۴۰۴ به ۵۵ میلیون تن می‌رسد. با ارتقای ظرفیت تولید ۵۵ میلیون تن فولاد خام در سال، جایگاه ایران در صنعت فولاد از رتبه چهاردهم کنونی به هفتم در سطح جهان ارتقا می‌یابد. در این میان، با هدف افزایش ارزش افزوده در صنعت فولاد، صنایع بالادستی آن نیز به تناسب زنجیره تولید، تکمیل خواهد شد. به طوری که ظرفیت تولید کنسانتره و گندله سنگ آهن به ترتیب از حدود ۳۱ و ۲۲ میلیون تن «فعلی» به ۵۰ و ۴۸ میلیون تن تا «سال ۹۶» و به ۷۲ و ۸۵ میلیون تن تا «سال ۱۴۰۴» هدفگذاری شده است. ظرفیت تولید آهن اسفنجی نیز از ۲۲ میلیون تن فعلی به ۳۵ میلیون تن در «سال ۹۶» و ۵۴ میلیون تن تا «سال ۱۴۰۴» می‌رسد.

طبق این برنامه، اهداف کلی پیش‌بینی شده برای توسعه صنعت فولاد شامل «استخراج معادن و تولید محصولات فولادی با احداث واحد‌هایی با مقیاس‌های جهانی»، «احداث واحد‌های فرآوری برای تکمیل زنجیره ارزش و ارتقای ارزش افزوده»، «ارتقای سطح کیفیت محصولات صنایع معدنی مطابق با استانداردهای جهانی»، «دستیابی به دانش فنی تولید و ارتقای سطح فناوری در تمامی زمینه‌های اکتشاف تا فرآوری مواد معدنی»، «استفاده حداکثری از توان داخلی در مراحل مهندسی، احداث و بهره‌برداری»، «ارتقای بهره‌وری کل عوامل مؤثر در زنجیره معدن به موازات شاخص‌های جهانی» و نیز «دستیابی به شاخص‌های استانداردهای زیست‌محیطی» است.

اخبار داخلی

برنامه‌ی کره ای ها برای شرکت های فولاد ایران در دوران پساتحریم

به گزارش چیلان به نقل از خبرگزاری یونه‌آپ کره جنوبی، شرکت های کره ای پس از توافق هسته ای، درصدد بهره برداری از بازار فولاد این کشور و فرصت های تجاری جدیدی هستند که پس از برداشته شدن تحریم ها به وجود می آیند. طبق این گزارش، انجمن تجارت بین المللی کره برآورد کرده است که ارزش بازار ساخت و ساز ایران از ۸۸,۷ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۳ به ۱۵۴,۴ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۶ صعود خواهد کرد. بر پایه پیش بینی این گروه صنعتی، کره جنوبی با توجه به تلاش ایران برای بازسازی زیرساخت، می تواند فروش محصولات فولادی، پتروشیمی و ماشین آلات را به این کشور افزایش دهد. همچنین کره ای ها انتظار دارند فروش قطعات خودرو، تلفن همراه، یخچال و لوازم خانگی دیگر به ایران افزایش پیدا کند. شرکت پوسکوی کره جنوبی که یکی از بزرگترین تولیدکنندگان فولاد جهان است، پس از اعلام توافق هسته ای وین از مذاکرات با شرکت های ایرانی متعدد برای فراهم کردن فناوری تولید فولاد خبر داد. مدیرعامل این شرکت در زمان اعلام این خبر اظهار کرده بود پوسکو به دنبال حضور در ایران و کمک به احیای صنعت فولاد این کشور است.

خط جدید تولید سنگ آهن دانه بندی سنگان وارد مدار تولید شد

به گزارش چیلان، با راه اندازی خط جدید تولید سنگ آهن دانه بندی سنگان، ظرفیت تولید سالانه سنگ آهن دانه بندی در مجتمع معدنی سنگان به مرز ۵,۵ میلیون تن رسید. همچنین با آغاز به کار خط جدید تولید سنگ آهن دانه بندی، خوراک ورودی خطوط تولید این ماده معدنی در سنگان، سالانه به ۷ میلیون تن می رسد این در حالی است که پیش از این، خوراک ورودی ماده معدنی ۵ میلیون تن در سال بود.

طبق این خبر، مجتمع سنگ آهن سنگان که در استان خراسان رضوی و در شهرستان خواف واقع شده یکی از غنی ترین معادن سنگ آهن ایران به شمار می آید که با توجه به میزان ذخایر ماده معدنی سنگ آهن، به عسلویه شرق کشور شهرت یافته است.

ذوب آهن اصفهان اولین محصول ریل ملی را در زمستان تولید می کند

علی نور زاد، معاون وزیر راه و شهرسازی و مدیرعامل شرکت ساخت و توسعه زیر بنای حمل و نقل کشور با حضور در ذوب آهن اصفهان از پروژه تولید ریل ملی و خط تولید بازدید کردند. وی تصریح کرد: با توجه به نیاز مبرم به تولید ریل در کشور، در سال گذشته به همت وزرای راه، صنعت و کار با حضور دکتر سعد محمدی تفاهمنامه ای در خصوص تولید ریل تنظیم شد. خوشبختانه پیشرفت این پروژه به گونه ای است که شاهد تولید اولین محصول ریل ملی در زمستان سال جاری خواهیم بود. در پروژه های عمرانی کشور و حمل و نقل مورد استفاده قرار گیرد. وی در پاسخ به این سوال که میزان نیاز کشور به ریل به عنوان یک محصول استراتژیک و زیربنایی در سال چقدر است: حدود ۱۵۰۰ کیلومتر زیرسازی انجام شده است که نیاز شدید به ریل در این خصوص وجود دارد ضمن اینکه طبق برنامه تا سال ۱۴۰۰ باید ۱۰ هزار کیلومتر پروژه های ریلی اجرا شود که ۵ هزار کیلومتر آن در دست اجرا است و ۵ هزار کیلومتر نیز در دست مطالعه داریم؛ علاوه بر آن شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران در حال بازسازی خطوط قدیمی و ارتقاء برخی از خطوط یک خطه به دو خطه است. سید مسعود نصر آزادانی، معاون ساخت و توسعه راه آهن در ادامه افزود: منابع اولیه، خط تولید و دانش فنی در داخل کشور وجود دارد که با برنامه ریزی این منابع، امکان توسعه در داخل کشور فراهم می شود. خوشبختانه این پتانسیل در کارخانه ذوب آهن اصفهان نیز وجود دارد که امکان توسعه انواع شبکه در بخش های مختلف (سریع السیر، باری سنگین، باری معمولی و خطوط شهری) فراهم شود.

اخبار خارجی

اعتراض شرکت های عضو انجمن آهن و فولاد آسیا به واردات چین

به گزارش چین، چین طی نیمه اول امسال ۳۶،۵۵ میلیون تن محصولات فولادی به بازار آسیا صادر کرد که با ۳۲ درصد افزایش سالیانه همراه بود. در کل ۶۹،۸ درصد کل صادرات چین به این بازارها وارد شد که بالغ بر ۵۲،۴ میلیون تن کالا بود. سهم کره جنوبی از این واردات ۶،۴ میلیون تن بود که تغییری نسبت به سال پیش نداشت و ژاپن ۶۰۰ هزار تن واردات فولاد از چین داشت که ۲۶ دصد کمتر از سال گذشته بود. صادرات چین به آسیای جنوب شرقی نیز افزایش چشمگیری داشت، ضمن اینکه واردات مالزی و ویتنام نیز به ترتیب با ۷۱،۳ و ۶۸،۵ درصد افزایش همراه بود. کارخانه های فولاد اندونزی، مالزی، فیلیپین، سنگاپور، تایلند و ویتنام عضو کمیسیون آهن و فولاد آسه آن (اتحادیه کشورهای جنوب شرق آسیا) از بابت این سیل عظیم وارداتی اظهار نگرانی کردند. گفته می شود تنها راه مقابله با این امر اصلاح سیاست های صادراتی چین است. تخفیف صادراتی چین برای محصولات آلایژی میلگرد ۱۳ درصد، ورق گرم برش ۱۳ درصد و رول ورق گرم و مفتول ۹ درصد است. شرکت های عضو انجمن آهن و فولاد آسیا از سال ۲۰۱۰ معترض به معطل واردات چین بوده اند.

کاهش صادرات فولاد ترکیه با ورود چین به بازارهای صادراتی

افت بازارهای جهانی همراه با ضعف رقابتی کارخانه های ترک در روند تجارت خارجی این منطقه خدشه وارد کرده و باعث شده ترکیه علی رغم کارنامه موفق در سال های پیش، تراز تجاری منفی طی جولای داشته باشد. این کشور در ماه می فقط واردکننده کالا بود و رقم ۹،۰۳ میلیون تنی واردات آن در نیمه اول امسال فراتر از صادرات ۸،۴۷ میلیون تنی بود. طی جولای واردات ۱،۶۷ میلیون تنی فولاد ترکیه با ارزش ۹۵۴ میلیون دلار ۶۲،۲ درصد افزایش سالانه داشت، این در حالی است که صادرات ۱،۳۱ میلیون تنی آن ۵،۱ درصد کمتر بود. کل درآمد حاصل از این واردات هم ۷۸۴ میلیون دلار بود که ۳۴،۴ درصد کاهش سالانه داشت. طبق این گزارش، دلیل اصلی پایین آمدن صادرات فولاد ترکیه، تقاضای پایین و رقابت بالای محصولات چینی در بازارهای مهم صادراتی ترکیه است. صادرات بیلت ترکیه در ماه جولای با کاهش قابل توجه ۹۴،۱ درصد سالانه فقط ۴ هزار تن بود، این درحالی است که صادرات ۸۲۴ هزار تنی مقاطع آن با ۱،۲ درصد کاهش سالانه همراه بود.

چشم روس ها به بازار فولاد ایران

به گزارش چین، به نقل از پایگاه خبری تحلیلی فولاد، تولیدکنندگان فولاد روسیه در انتظار بهبود وضعیت اقتصادی ایران و افزایش تقاضای لوله و فولاد هستند که تحقق آن در گرو حذف کامل تحریم هاست. طبق اظهار مدیرعامل «وراز» این کارخانه به طور مستقیم محصولات خود را به بازار ایران حمل نکرده ولی با رفع تحریم ها این شرکت مشتاق تحویل کالا به بازار ایران است. کارخانه ان ال ام ک نیز که سابقه فروش ده ها هزار تن کالا به بازار ایران را دارد، امیدوار است رفع تحریم ها مجددا درهای این بازار را به روی محصولات آن باز کند. علی رغم قطع ارتباط بانک های ایرانی به شبکه امنیتی مالی دنیا در اوایل ۲۰۱۲، روسیه همچنان ارتباط صادراتی خود با ایران را البته با مقادیر کمتر، حفظ کرد. کارخانه سورااستال بیش از ۹۰ درصد فروش خود به ایران را از دست داد و رقم صادرات کالای آن به بازار ایران از ۳۰۰ هزار تن در سال ۲۰۱۰ به زیر ۳۰ هزار تن در سال ۲۰۱۴ رسید. همچنین ام ام ک با حجم فروش بیش از ۱،۶ میلیون تن در سال ۲۰۱۱، بزرگترین صادرکننده فولاد روس به ایران بود اما در دو سال اخیر این رقم فروش به یک چهارم تا یک سوم تقلیل یافت. در سال گذشته این کارخانه ۶۳۰ هزار تن فولاد به بازار ایران فروخت که نسبت به ۳۵۵ هزار تن سال پیش از آن بیشتر بود.

تولید فولاد خاورمیانه افزایش یافت

میزان تولید فولاد خام خاور میانه در ۷ ماه نخست سال جاری میلادی ۱۶ میلیون و ۱۱۵ هزار تن بوده که ۳،۲ درصد در مقایسه با جولای ۲۰۱۴ بهبود داشته است. میزان تولید فولاد قطر در ۷ ماه نخست سال جاری با ۱۳ درصد کاهش به ۲۷۰ هزار تن رسید و در عربستان بهبود داشته و ۵۶۰ هزار تن ثبت شد. از طرفی تولید فولاد امارات با ۷۱،۳ درصد رشد به ۲۸۳ هزار تن رسید. قابل ذکر است.

بخش انعکاس چیلان، گزارشی کوتاه از مهمترین اقدامات و فعالیت‌های انجمن است که جهت اطلاع و همگرایی اعضای محترم انجمن در هر شماره از نشریه منتشر می‌شود. علاقه‌مندان می‌توانند برای کسب اطلاعات تکمیلی و اطلاع از سایر اقدامات انجام شده، با دفتر انجمن در تماس باشند.

پیگیری انجمن برای حل مسائل بانکی اعضا

شد تا در این مدت اصلاحات لازم در آیین نامه اعمال شود. شایان ذکر است مذاکرات انجمن با مسئولین بانک مرکزی و دولت و مجلس برای اصلاح آیین نامه مذکور ادامه دارد.

تسهیلات گرفته اند! همچنین در نظر گرفتن ۲۰ درصد بهره سالیانه از سال ۹۱ و پرداخت حداقل ۲۵ درصد بدهی در آیین نامه مذکور از نکات حائز اهمیت و مورد اعتراض انجمن بوده است.

در همین راستا و پس از برگزاری گردهمایی شرکت های عضو انجمن در تاریخ ۳۱ مرداد ماه، طی نامه ای به معاون اول رئیس جمهور، اشکالات آیین نامه مطرح شد و با هماهنگی انجمن به مهر و امضای ۸ تشکل صنفی بزرگ کشور از جمله انجمن صنایع نساجی، انجمن سنگ آهن، سندیکای صنعت برق، سندیکای لوله و پروفیل و انجمن قطعه سازان رسید. همچنین طی مکاتبه جداگانه ای با توجه به نزدیک بودن زمان ابلاغ آیین نامه و مهلت مندرج در آن، از معاون اول رئیس جمهور تمدید ۳ ماهه مهلت مذکور درخواست

از آنجا که حل مشکلات و مسائل بانکی شرکت های عضو در اولویت پیگیری های انجمن قرار گرفته است، طی دو ماه گذشته اقداماتی در این خصوص انجام شد که از آن جمله می توان به برگزاری گردهمایی با حضور اعضاء انجمن و مسئولین بانکی، جلسات با مدیرکل اعتبارات بانک مرکزی و نمایندگان مجلس شورای اسلامی و مکاتبه با معاون اول رئیس جمهور اشاره کرد که تمرکز این اقدامات بر رفع مشکلات آیین نامه اجرایی ماده ۲۰ قانون رفع موانع تولید در خصوص بازپرداخت بدهی های ارزی واحدهای تولیدی بوده است.

در ماده قانونی مذکور آمده که «گیرندگان تسهیلات موضوع این ماده از تاریخ ابلاغ این قانون تا سه ماه فرصت دارند تا بدهی خود به قیمت روز گشایش را با بانک عامل تادیه یا تعیین تکلیف کنند». اما حالا در آیین نامه این ماده نرخ ارز مرجع ملاک تسویه قرار گرفته است، حتی برای اشخاصی که قبل از تاریخ تولد ارز مرجع

جناب آقای مهندس عبدالمجید شریفی

انتخاب شایسته جنابعالی به عنوان مدیر عامل شرکت ملی فولاد ایران را تبریک عرض نموده و موفقیت روز افزون شما در انجام مسئولیت‌های جدید به ویژه به ثمر رساندن طرح های فولادی استانی و پایش مستمر طرح جامع فولاد را از پروردگار متعال خواستاریم.

نشریه چیلان

پیگیری انجمن برای تسریع در اجرایی شدن ابلاغیه وزیر صنعت

کم و کاست آن مورد تاکید قرار گرفت. اخیراً نیز وزیر صنعت، معدن و تجارت طی مصاحبه ای به شایعه سازی برخی رسانه ها مبنی بر دستور لغو بخشنامه مذکور از سوی معاون اول رئیس جمهور پایان داد و اعلام کرد که بخشنامه نسبتهای قیمتی گندله و آهن اسفنجی به قوت خود باقی و لازم الاجرا است. انجمن نیز به طور مستمر پیگیری اجرای سریع تر ابلاغیه وزیر صنعت است که به محض حصول نتیجه به اطلاع مخاطبان گرامی نشریه چیلان و بولتن اخبار فولاد رسانده خواهد شد.

داشت و انجمن طی چند مکاتبه با روسای کمیسیون های صنایع و معادن و اقتصادی مجلس شورای اسلامی و همچنین معاون اول رئیس جمهور از این ابلاغیه دفاع نمود و اجرای سریعتر آن تا زمان به تعادل رسیدن عرضه و تقاضا در این حلقه ها را خواستار شد. همچنین در همین راستا دبیر انجمن طی چند مصاحبه مطبوعاتی و تلویزیونی بر لزوم اجرای این ابلاغیه تاکید کرد و خواستار توجه به مبانی کارشناسی آن شد. همچنین طی یک نشست خبری با حضور مدیران شرکتهای ذوب فولاد اقدام اخیر وزیر صنعت مورد حمایت قرار گرفت و اجرای سریع و بی

پس از انعکاس نتایج مطالعات دو ساله انجمن پیرامون عدم توازن در زنجیره فولاد از منظرهای ظرفیت تولید و سودآوری حلقه های مختلف و مطابقت آن با مطالعات حسابرسی و کارشناسی توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت، بالاخره وزیر صنعت نسبتهای ۲۰ درصدی برای گندله و ۴۷ درصدی برای آهن اسفنجی را به واحدهای تولیدی ابلاغ کرد. این اقدام وزیر صنعت که با واکنش منفی و تند دو شرکت بزرگ تولیدکننده گندله روبرو شده و مصاحبه های متعددی علیه آن انجام شد، حمایت انجمن را در پی

بررسی پیشنهادات انجمن برای خروج فولاد از رکود در هیئت دولت

سود جرائم متعلقه
کاهش ضریب تشخیص درآمد مشمول مالیات
تولیدکنندگان فولاد از ۱۰ درصد به ۳ درصد
اصلاح و منطقی سازی ضریب ضایعات مورد قبول ادارات
امور مالیاتی برای تولیدکنندگان حلقه های مختلف
زنجیره فولاد با توجه به فرآیند تولید کارخانجات
معافیت مالیاتی قراضه فولادی به عنوان یک سیاست
تشویقی در جهت کاهش بهای تمام شده تولید فولاد و
افزایش قدرت خرید در بازار فولاد
معافیت یا کاهش مبلغ یک در هزار پرداختی برای صدور
یا تمدید کارت بازرگانی تولیدکنندگان فولاد
نظارت مستمر دولت بر تخصیص کنسانتره، گندله
و آهن اسفنجی، نسبت های قیمتی و مشخصات فنی
تحویلی این مواد اولیه تا زمان ایجاد تناسب بین عرضه
و تقاضای آن
شایان ذکر است از پیشنهادات مذکور ۳ پیشنهاد توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت مورد تعدیل قرار گرفته و از طریق وزیر صنعت به هیئت دولت ارائه شد که دو مورد از آنها مسائلی بانکی و یک مورد هم جوایز صادراتی را شامل می شود. پیشنهادات مذکور جهت بررسی به کمیسیون اقتصاد هیئت دولت ارجاع شد که در جلسه این کمیسیون، انجمن هم حضور فعال یافت و از پیشنهادات ارائه شده دفاع کرد و البته سایر مسائل تولیدکنندگان فولاد را هم مطرح ساخت.

با توجه به حضور فعال انجمن در کار گروه رفع موانع تولید و نتایج مثبت آن که از طریق همین نشریه و بولتن اخبار فولاد به اطلاع مخاطبان گرامی رسیده است، انجمن ضمن تاکید مجدد بر کاربرگهای ارائه شده قبلی، پیشنهادات خود برای خروج صنعت فولاد از رکود را به شرح زیر ارائه کرد:

- حذف کامل ارز مبادله ای و افزایش مؤثر و پلکانی تعرفه واردات فولاد
- اعطای معافیت مالیاتی به میزان ۱۰ درصد ارزش صادرات شمش و محصولات فولادی به عنوان جایزه صادراتی
- پرداخت بدهی های ارزی اخذ شده تولیدکنندگان فولاد از صندوق توسعه ملی یا صندوق ذخیره ارزی بر اساس نرخ ارز در زمان گشایش اعتبار
- خارج ساختن تولیدکنندگان فولاد کشور از لیست بخشنامه ها و آئین نامه های مربوطه در خصوص عدم ارائه خدمات به بدهکاران بانکی حداقل به مدت سه سال
- اعطای دوره تنفس به شرکت های تولیدکننده فولاد کشور جهت بازپرداخت اقساط حداقل به مدت سه سال
- پرداخت یارانه به تسهیلات سرمایه در گردش واحدهای تولیدکننده فولاد به میزان ۱۰ درصد از محل یارانه تولید مصوب بودجه ۹۴
- بخشودگی جرائم دیرکرد پرداخت اقساط تسهیلات و

کمیته «بررسی های اقتصادی» نیز نخستین جلسه خود را برگزار کرده و انتخاب هیئت رئیسه و تصویب نظام نامه کمیته در دستور کار جلسه بعدی آن قرار گرفته است. همچنین تشکیل کمیته «حقوقی و قوانین و مقررات» نیز مورد تصویب هیئت مدیره انجمن قرار گرفته و به زودی تشکیل خواهد شد. شایان ذکر است در حال حاضر علاوه بر کمیته های فوق، کمیته های «آموزش» و «بازرگانی» نیز در انجمن فعال هستند

کمیته تشریح اهداف و انتخاب هیئت رئیسه کمیته در دستور کار قرار گرفت که آقایان تجلی زاده از شرکت فولاد خوزستان به عنوان رئیس، منصوری از مجتمع فولاد مبارکه به عنوان نایب رئیس و یعقوبی معاون اجرایی انجمن به عنوان دبیر کمیته انتخاب شدند. در جلسه دوم نیز نظام نامه کمیته مورد تبادل نظر و تصویب قرار گرفت و بررسی ارزش پایه صادراتی و فرآیند انتخاب صادرکننده نمونه در دستور کار جلسه آتی کمیته قرار گرفت.

■ اخبار کمیته های انجمن

کمیته استاندارد: با هماهنگی بعمل آمده با سازمان ملی استاندارد ایران، طرحی با موضوع «اولویتهای تدوین و بازنگری استانداردهای صنعت فولاد ایران» در این کمیته در حال بررسی است که نتایج آن پس از ارائه به سازمان مذکور و گذراندن فرآیند تصویب، به عنوان نقشه راه تدوین استاندارد در صنعت فولاد مطرح خواهد شد. **کمیته توسعه صادرات:** در نخستین جلسه این

خودکفایی ذوب آهن اصفهان در ساخت قطعه مخروطی کنورتور فولادسازی

به گزارش چیلان به نقل از روابط عمومی ذوب آهن اصفهان، رینگ و قسمتی از مخروطی کنورتور شماره دو فولادسازی پس از طی مراحل مختلف ساخت و تست های فنی، نصب و مورد بهره برداری قرار گرفت. خسرو جوادی مدیر بخش فولادسازی این شرکت گفت: این اقدام در راستای جلوگیری از توقف جداگانه کنورتور ۲ و همزمان با تعمیرات و اجرای طرح زیست محیطی کنورتور شماره دو برنامه ریزی گردیده و قطعه مذکور برای اولین بار در داخل کشور توسط شرکت های توانمند داخلی ساخته شد. وی با اشاره به اینکه قطعه قبلی از اوکراین و پس از طی پروسه دو ساله خریداری شد، تصریح کرد: این قطعه به خاطر محدودیت های ترانزیتی به صورت چهار تکه ساخته می شد که طبیعتاً منجر به کاهش استحکام آن و تبعات ناشی از جوشکاری چهار تکه به یکدیگر می شد، ضمن اینکه کارشناسان خارجی نیز باید در بخش حضور پیدا کرده و با نظارت آنها طی حدود ۲۰ روز قطعات مذکور مونتاژ می گردید. مضاعف بر آن فیت آپ کردن قطعه در محل کار نیز بسیار سخت و زمان بر بود. **کاهش زمان سرد کردن کوره در شات دانهای سالانه احیا مستقیم فولاد هرمزگان**

به گزارش چیلان به نقل از روابط عمومی فولاد هرمزگان، یوسف فتحی پاریزی مسول شیفت A واحد احیاء فولاد هرمزگان از افزایش سرعت تخلیه و کاهش زمان سرد کردن کوره در شات دانهای سالانه واحد احیاء مستقیم فولاد هرمزگان خبر داد. وی در این رابطه گفت: از آنجایی که «زمان» در تولید و تعمیرات مهم است و تخلیه کوره، کاری زمانبر برای شروع تعمیرات میباشد لذا بر آن شدیم که زمان تخلیه کوره را کاهش دهیم. با تلفیق دو سیستم پروسس و گازخنک کننده با هم، افزایش دو برابری گاز خنک کننده اتفاق افتاد و به طبع آن سرعت تخلیه کوره دو برابر نسبت به قبل افزایش یافت علاوه بر این، هم اکنون زمان تخلیه کوره نیز از ۲۴ ساعت به ۸ تا ۱۰ ساعت کاهش یافت.

بومی سازی موتور کمپرسور پروسس واحد احیای فولاد خراسان

به گزارش چیلان، در راستای دستیابی به اهداف و برنامه های مجتمع فولاد خراسان و توسعه بومی سازی و تامین تجهیزات، با استفاده از

توانمندی شرکت های داخلی این شرکت و در جهت اقتصاد مقاومتی، ساخت موتورهای توان بالای واحدهای احیاء اجرایی شد و موتور ساخت داخل ۲۳۰۰ kw کمپرسور پروسس واحد احیای ۲ در مدار بهره برداری فولاد خراسان قرار گرفت. طبق این خبر، از مزایای انجام این کار صرفه جوی ارزی، کاهش زمان تامین، در دسترس بودن کارشناسان شرکت سازنده برای رفع عیوب احتمالی و جلوگیری از توقف زمان تعمیرات است.

بومی سازی بدنه کوره قوس الکتریکی فولادسازی پیوسته سبا

بدنه کوره قوس الکتریکی فولاد سازی سبا که از قطعات استراتژیک این واحد می باشد با همکاری کارشناسان فولاد مبارکه و سازندگان داخلی کشور بومی سازی شد.

طبق این خبر، پس از اعلام نیاز واحد فولادسازی، پروژه تأمین این قطعه به روش بومی سازی کلید خورد و کمیته فنی بومی سازی این قطعه با محوریت دفتر فنی تعمیرات سبا و با مشارکت واحدهای تعمیرات و تولید فولادسازی سبا، برنامه ریزی بومی سازی، مهندسی معکوس (شرکت ادیب طرح آرین)، کنترل گواهی کیفیت بومی سازی، بازرسی فنی (خوردگی) و خرید ساخت داخل، تشکیل گردید، که در آن سلسله جلسات منظم، مستمر و با تکیه بر کارگروهی و همچنین با استفاده از تجارب قبلی و در جهت بهینه سازی عمر و عملکرد تجهیز، نسبت به بازنگری مدارک ساخت اقدام شد. میری از کارشناسان واحد برنامه ریزی بومی سازی مزایای بومی سازی این تجهیز را نسبت به نمونه مشابه خارجی، کاهش قیمت تمام شده داخلی نسبت به خارجی به میزان ۵۰ درصد، افزایش عمر تجهیز به واسطه ساخت آن به صورت اسمبلی و حمل به واحد بهره بردار و همچنین کاهش هزینه حمل و ارتباط و نظارت مستقیم بهره بردار، در فرآیند ساخت و همکاری با واحد کنترل کیفیت بومی سازی در بازرسی های دوره های از تجهیز به منظور جلوگیری از مغایرت های احتمالی اعلام کرد.

چیلان
CHILAN
Iranian Steel Producer Association Magazine
نشریه انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران
ماهنامه تخصصی صنعت فولاد ایران

فرم اشتراک سال ۱۳۹۴

نوع اشتراک مبلغ اشتراک
تعداد از هر شماره
شماره ۶ ۷۲۰/۰۰۰ ریال
شماره ۱۲ (۱۰ درصد تخفیف) ۱/۳۰۰/۰۰۰ ریال
بسته طلایی سالانه* (۲۰ درصد تخفیف) ۲/۸۰۰/۰۰۰ ریال

نام و نام خانوادگی:.....
سمت:..... نام شرکت:.....
زمینه فعالیت:..... نحوه آشنایی با نشریه:.....
نشانی:.....
کد پستی:..... تلفن تماس:.....
فکس:..... شماره همراه:.....
ایمیل:.....

شرایط:

- شرکت‌هایی که «بسته طلایی سالانه اشتراک» را انتخاب می‌کنند، از ۲۰ درصد تخفیف ویژه اشتراک و ۱۰ درصد سایر خدمات نشریه برخوردار می‌شوند.
- وجه مزبور صرفاً به حساب شماره ۱۷۸۲۵۵۸۴۰۲ بانک ملت شباهت ۱۷۸۲ ۵۵۸۴ ۰۲ ۰۲۰۰ ۰۱۲۰ ۰۱۶ IR واریز شود.
- فیش واریزی لازم است به پیوست فرم اشتراک به دفتر نشریه فکس شود.
- مشترک می‌بایست هرگونه تغییر آدرس یا شماره تلفن را به دفتر نشریه اطلاع دهد.
- نشریات به صورت پست سفارشی برای مشترکین تهران و شهرستان ارسال می‌گردد.

آدرس:

تهران، خیابان ولیعصر، ضلع جنوبی پارک ساعی،
کوچه اسعدی، پلاک ۳۴
Email: chilanmagazine@gmail.com
تلفن: ۸۸۷۰۸۰۶۳-۸۸۷۰۸۰۶۴
فکس: ۸۸۷۰۸۰۶۵

مهر و امضاء

نام و نام خانوادگی متقاضی:

تحلیل بازار و تولید فولاد در کشورهای جهان

سید محمد رضا دانشگر
کارشناس صنعت فولاد

هند

هند از معدود کشورهایی است که همچنان با رشد تولید فولاد مواجه است. تولید فولاد این کشور در ماه گذشته میلادی ۷,۶۶ میلیون تن بوده که نسبت به ماه مشابه سال قبل ۱,۲ درصد افزایش داشته است. برخی معتقدند که بازار هند جایگزین مناسبی برای مازاد تولید چین خواهد بود ولی باید در نظر داشت که میزان رشد مصرف سرانه فولاد هند نسبت به چین از سرعت بسیار پایینی برخوردار است و نمی تواند بازار را کنترل نماید. مصرف سرانه این کشور نیز در حدود ۳۰ کیلوگرم بر نفر در طول سال است. متوسط مصرف جهانی تقریباً ۱۵۰ کیلوگرم بر نفر و کشورهای توسعه یافته در حدود ۳۵۰ کیلو گرم بر نفر در سال است. این نشان می دهد که بازار تولید و مصرف هند با سرعت

پایینی حرکت می کند.

ترکیه

تولید فولاد ترکیه در ماه گذشته میلادی نسبت به ماه مشابه سال قبل ۱۰,۲ درصد افت داشته است و تولید ۷ ماهه ابتدای ۲۰۱۵ این کشور نیز تا اینجا ۶,۳ درصد کاهش را نشان می دهد که بی سابقه بوده است. این بیشترین میزان افت تولیدی است که ترکیه در سال های اخیر داشته است.

نزول رتبه ایران در ماه جولای ۲۰۱۵

اما کشور ایران در ماه گذشته میلادی ۱,۲۷ میلیون تن فولاد خام

تولید جهانی فولاد در ماه جولای ۲۰۱۴

بنابر آمار انجمن تولید کنندگان فولاد جهان، میزان تولید ماه جولای ۲۰۱۵ فولاد خام دنیا به ۱۳۲,۹ میلیون تن رسید که نسبت به ماه مشابه سال قبل ۳,۸ درصد کاهش نشان می دهد. هر چند میانگین ماهیانه تولید در سال ۲۰۱۵ فعلاً مشابه سال ۲۰۱۴ است.

وضعیت کشورهای برتر تولید کننده فولاد در ماه جولای ۲۰۱۵

چین

کشور چین در ماه گذشته میلادی ۶۵,۸۴ میلیون تن فولاد خام تولید کرده است که نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۴,۶ درصد کاهش یافته است. دولت چین اولویت اهداف فولادی خود را مقابله با معضل ظرفیت مازاد اعلام کرده است. این کشور به عنوان بزرگترین مصرف کننده فولاد به زمان پیک مصرف خود نزدیک می شود و پیش بینی می گردد تا پایان سال ۲۰۱۶ نقطه اوج مصرف خود را بگذراند و لذا مازاد مصرف این کشور به بازارهای جهانی سرازیر خواهد شد.

ژاپن

دومین تولید کننده فولاد دنیا در ماه گذشته میلادی ۸,۴۸ میلیون تن فولاد تولید کرد که نسبت به ماه مشابه سال قبل ۴,۹ درصد کاهش را نشان می دهد. همچنین تولید ۷ ماهه اول ژاپن در سال ۲۰۱۵ نسبت به دوره مشابه پارسال نیز ۴,۸ درصد افت داشته است.

تولید کرد که نسبت به سال قبل ۱,۳ درصد کاهش داشته است. به این ترتیب رتبه ایران در تولید فولاد خام که در ماه های گذشته تا ۱۳ نیز رسیده بود در ماه جولای ۲۰۱۵ به پانزدهم در دنیا رسید. رکود بازارها و کاهش تقاضای فولاد در ماه های اخیر باعث افت تولید در کشور شده است.

ظرفیت استفاده شده واحدهای فولادی جهان

برای اولین بار در سال های اخیر ظرفیت استفاده فولاد جهان به زیر ۷۰ درصد افتاد و زنگ خطر برای تولیدکنندگان را به صدا درآورد. در ماه جولای ۲۰۱۵ این شاخص به ۶۸,۴ درصد رسید که نشان از ۳۱,۶ درصد ظرفیت خالی در صنایع فولاد دنیاست و چشم انداز مبهمی را برای ماه های آینده رقم می زند.

قیمت ها و شاخص های جهانی بازار فولاد

شاخص متوسط قیمت فولاد در جهان (شامل انواع ورق های فولادی کربنی و استیل، مقاطع و میلگرد در مناطق مختلف جهان) که همه ماهه توسط موسسه معتبر world steel price اعلام می شود در ماه آگوست امسال با اندکی کاهش به ۵۲۰ دلار بر تن رسید. به این ترتیب متوسط قیمت فولاد از ۶۹۹ دلار در سال ۲۰۱۴ با ۲۰ درصد کاهش به متوسط ۵۵۷ دلار بر تن در ۸ ماهه ابتدای ۲۰۱۵ رسید. روند نزولی قیمت محصولات فولادی از ۳ سال پیش تاکنون ادامه دارد. کارشناسان معتقدند به توجه به پایین ماندن قیمت نفت، ثبات قیمت سنگ آهن و توقف رشد اقتصادی چین در ماه های آینده نیز شاهد ادامه نزول قیمت ها خواهیم بود و قیمت های کمتر از ۵۰۰ دلار بر تن نیز دور از انتظار نخواهد بود.

بیلت فوب دریای سیاه (CIS)

قیمت شمش بیلت تولید کشورهای CIS نسبتاً ثابت بوده و در ماه آگوست ۳۲۰ دلار معامله شد که معادل ۱۰۸۰ تومان (با احتساب دلار ۳۳۸۰ تومانی) می باشد. با توجه به تعرفه های گمرک و هزینه های حمل شمش به کشور، واردات این محصول از کشورهای فوق در ماه های اخیر بسیار کم شده است. لازم به ذکر است که قیمت این محصول فولادی در یک سال گذشته با ۴۰ درصد کاهش از ۵۱۵ دلار به ۳۲۰ دلار بر تن رسیده است.

میلگرد صادراتی ترکیه

قیمت فوب این محصول فولادی که در سال گذشته تا مرز ۶۰۰ دلار نیز رسیده بود در ماه گذشته میلادی حدود ۳۹۰ تا ۳۹۵ دلار بر تن در نوسان بود. این در حالی است که قیمت فوب میلگرد صادراتی چین باز هم کاهش داشته و با ۱۰ دلار افت به ۲۸۵ دلار بر تن رسید (حدود ۹۶۰ تومان) که از قیمت شمش دریای سیاه نیز پایین تر است! کارشناسان معتقدند وجود چنین قیمت هایی در بازارهای جهانی فعلاً به هیچ عنوان اجازه افزایش قیمت میلگرد را نخواهد داد.

تحلیل بازار محصولات فولادی در ایران

در اوایل شهریور ماه جاری میانگین قیمت میلگرد های سایز متوسط تولید ذوب آهن و خراسان با ۵۰ تومان کاهش به ۱۴۲۰ تومان بر کیلوگرم رسید. به این ترتیب قیمت میلگرد ظرف ۸ ماه گذشته حدود ۲۰ درصد کاهش داشته است که در سال های اخیر امری بی سابقه بوده است. علیرغم خوشبینی های ایجاد شده در یکی دو ماه گذشته، بازار مقاطع همچنان دوره رکود را می گذراند، از یک طرف قیمت ها به حداقل خود رسیده و از طرف دیگر حجم تقاضا بسیار پائین است. مصرف سرانه فولاد کشور که سه سال گذشته ۲۷۰ کیلوگرم بود در حال حاضر به زیر ۲۰۰ کیلوگرم بازای هر نفر در سال نزول کرده است. طی یک سال گذشته نیز تعداد زیادی واحدهای ذوب و نورد بخش خصوصی به میدان تولید فولاد وارد شده اند و میدان رقابت سخت تر شده است که باعث کاهش بیش از پیش قیمت فولاد و محصولات نوردی به خصوص میلگرد و مقاطع سبک شده است. لازم به ذکر است که میلگرد تولیدی بخش خصوصی با قیمت های پایین تر و حتی حدود ۱۳۰۰ تومان نیز به فروش می رسد.

کاهش قیمت های جهانی فولاد، ریزش شدید بورس سهام چین و مبهم بودن وضعیت اقتصادی این کشور باعث شده چشم انداز قیمت های جهانی و داخلی فولاد هم چنان با ابهام مواجه باشد. هم چنین متوسط قیمت ماهیانه میلگردهای سایز متوسط که در اردیبهشت ۹۳ حدود ۱۹۳۰ تومان بود در حال حاضر به ۱۴۴۰ تومان در شهریور ماه رسیده است. (نمودار بعد). در حالیکه در یک سال و نیم گذشته قیمت های انرژی، دستمزد و... بین ۲۰ تا ۳۰ درصد افزایش داشته است قیمت مقاطع حدود ۲۵ درصد کاهش یافته است. در حال حاضر تولید صنعت فولاد کشور عملاً با متوسط ۵۰ درصد ظرفیت اسمی در بخش نورد و ۷۰ درصد ظرفیت اسمی در بخش ذوب در حال انجام است و همین مسئله اجازه بالا رفتن قیمت ها را نمی دهد.

بازار شمش و قراضه در داخل کشور

در اوایل شهریور ماه امسال قیمت بیلت سایز ۱۵۰ میلیمتر روند نزولی داشت. قیمت محصول خوزستان و ارفع به در بازار به ۱۱۸۰ تا ۱۱۹۰ تومان هم رسید. بیلت سایز ۱۲۵ میلیمتر محصول کارخانه های داخلی نیز به ۱۱۷۰ تا ۱۱۹۰ تومان رسید. علیرغم کاهش ۲۰ تومانی قیمت شمش در یک ماه گذشته، در همین مدت زمانی قراضه سنگین بار درجه ۱ تغییر چندانی نداشته و از ۷۵۰ تومان به ۷۴۰ تومان رسیده تا فاصله بین قیمت شمش و قراضه اندکی کاهش یابد.

از طرفی فاصله قیمت میلگرد با شمش فولادی که برای نوردکاران بسیار مهم است نیز کاهش داشته است. با توجه به هزینه ۱۵۰ تا ۲۰۰ تومان برای تبدیل شمش به میلگرد، حاشیه سود این دسته از نوردکاران کاهش داشته است که در صورت عدم تولید با تمام ظرفیت از این مقدار هم کمتر خواهد بود. همین موضوع باعث کاهش تولید و یا تعطیلی بسیاری از واحدهای نوردی کشور شده است.

«نایب رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران»
در گفت و گو با «چیلان» تصریح کرد:

فولادسازی در ایران با نگاه به بازارهای جهانی و منطقه ای

حمیدرضا طاهری زاده،
نایب رئیس انجمن
تولیدکنندگان فولاد ایران
در هر دو دوره انتخابات
هیئت مدیره انجمن
موفق شد بیشترین
آرای اعضا
را بدست آورد و حضور
فعالی در این تشکل صنفی
داشته باشد. در این شماره از
چیلان با ایشان در خصوص
مسائل مالی و مالیاتی
تولیدکنندگان فولاد و برنامه های
انجمن پرسیدیم.
طاهری زاده پیشنهاد کرد که
سرمایه گذاران فولاد کشور با
توجه به ظرفیت های ایجاد شده
در خاورمیانه و افت قیمت های
جهانی فولاد و رقابت های جدید در
بازارهای داخلی و منطقه ای، خود
را با قیمت های جهانی تطبیق دهند
و قدرت رقابتی شان را
بالا ببرند.

اگرچه نقدینگی یکی از بزرگترین مشکلات تولیدکنندگان فولاد است اما نباید نسبت به شرایط اعطای نقدینگی بی توجه بود.

آقای طاهری زاده، مثل اینکه مشکل نقدینگی هم چنان در صدر مشکلات تولیدکنندگان فولاد است. با توجه به رکود و افت تقاضا در بازار، این موضوع تشدید نشده است؟

ببینید، دو موضوع بسیار مهم امروز که مسائل روز صنعت فولاد و حتی صنایع دیگر است و تولیدکنندگان درگیر روزمره آن هستند، مشکلات مالی و مالیاتی صنعتگران است. در خصوص مسائل بانکی، متأسفانه بانک‌ها سودهای خود را به گونه‌ای تنظیم نمی‌کنند که وام‌های بانکی و تامین نقدینگی از طریق سیستم بانکی برای بخش تولید صرفه اقتصادی داشته باشد. اکنون سیستم بانکی به یک صنعت بسیار سودده تبدیل شده است که به بخش تولید توجه چندانی ندارد و برخلاف بخشنامه‌های متعدد که از طرف بانک مرکزی داریم، بانک‌های عامل به این بخشنامه‌های تولیدمحور ترتیب اثر نمی‌دهند و یک طرفه و بعضاً با سودهای ۳۰ تا ۳۵ درصد با تولیدکننده برخورد می‌کنند؛ این در حالی است که اگر تولیدکننده معوقه‌ای هم داشته باشد باز پرداخت وام به سودهای پلکانی تا سقف ۴۰ درصد هم می‌رسد. خب همه ما می‌دانیم که حتی سود ۳۰ درصدی برای تولید مقرون به صرفه نیست و این یعنی اینکه ما فقط شعار حمایت از تولید می‌دهیم اما در عمل چوب سودهای بانکی به کمر تولیدکننده می‌خورد و نمی‌تواند از زیر بار بهره‌های سنگین قندلم کند.

ببینید بخشنامه‌هایی از طرف بانک مرکزی داریم که می‌گویند نباید سود تسهیلات بیشتر از ۲۴ درصد باشد اما بانک‌های عامل این بخشنامه‌ها را دور می‌زنند؛ به این صورت که می‌گویند بله بهره ۲۴ درصد صحیح است اما تولیدکنندگان و بازرگانان برای دریافت این نوع وام‌ها باید سپرده‌های ثابت چندماهه بدون بهره بانکی افتتاح نمایند تا بانک عامل بتواند این وام‌ها را در اختیار تولیدکننده قرار دهد؛ خب وقتی این وام و سپرده‌ای بدون بهره‌ای که کنار آن باز شده را حساب کنیم باز به بهره ۲۷-۲۸ درصد می‌رسیم و اگر تولیدکننده به دلیل رکود بازار و مشکلات فروش چند روزی هم تأخیر در بازپرداخت داشته باشد با ۶ درصد جریمه روبرو می‌شود و اگر دو ماه از سررسید بگذرد، پرونده وام گیرنده وارد سرفصل‌های بانک مرکزی می‌شود که در این حالت یک تولیدکننده نه می‌تواند دسته‌چک بگیرد و نه می‌تواند حقوق و دستمزد بپردازد به گونه‌ای که کاملاً قفل می‌شود و این رویه در جهان مرسوم نیست که به خاطر تأخیر در بازپرداخت سررسید یک تولیدکننده را قفل کنند و حتی اجازه ندهند حقوق کارکنان و کارگزارانش را بپردازد. خب نتیجه این می‌شود که تولیدکننده دچار مشکلات عدیده بانکی می‌شود و اشتغال هم تحت شعاع قرار می‌گیرد.

جناب‌عالی علاوه بر مشکل نقدینگی تولیدکنندگان فولاد به «شرایط ناعادلانه اعطای نقدینگی» هم اشاره کردید، آیا صندوق توسعه ملی و بانک صنعت و معدن در این زمینه کمک حال تولیدکنندگان نبوده است؟

بله، اگرچه الان مشکل نقدینگی یکی از بزرگترین مشکلات صنعت سرمایه‌بر فولاد است اما نباید نسبت به شرایط اعطای نقدینگی بی‌توجه بود. بالاخره این مهم است که نقدینگی با چه سود و شرایطی قرار است برای یک تولیدکننده تأمین گردد. حتی وام‌های صندوق توسعه ملی با ۲۳ و ۲۴ درصد هم برای تولیدکنندگان مقرون به صرفه نیست یا مواردی بوده است که تولیدکنندگانی از صندوق ذخیره ارزی وام‌هایی برای واردات ماشین‌آلات کارخانه‌هایشان گرفته‌اند و تعهدات آنها با

نرخ‌های ارزی ۷۰۰ تومان تا ۱۲۲۶ تومان بوده که در آن زمان رایج بوده است ولی برخلاف دستورالعمل بانک مرکزی که باید این وام‌ها با نرخ روز قرارداد محاسبه گردد اما متأسفانه هیچ کدام از بانک‌های عامل این نرخ را قبول نکرده‌اند. در مجموع مشکلات تأمین نقدینگی تولیدکنندگان فولادی هم در بخش قراردادهای ارزی و ریالی بانک‌ها و چه در بخش سودهای سنگین صندوق توسعه ملی و هم در مواردی همانند معوقات سررسید گذشته که سرفصل بانک مرکزی شده‌اند همه اینها مورد پرسش و نارضایتی جدی تولیدکنندگان قرار دارد. متأسفانه با این روند طی ماه‌های آینده شاهد ورشکستگی تعدادی از صنعتگران و یا کاهش فعالیت آنها در یک شیفت و با ۳۰ درصد ظرفیت خواهیم بود که این شیوه با شعار حمایت از تولید ملی و اهداف برنامه چشم انداز سازگار نیست.

بانک‌هایی مثل صنعت و معدن که همواره حامی صنعت می‌باشد و سود کمتری از تولیدکننده مطالبه می‌کند و پشتیبان صنعت فولادند هم به علت منابع محدود نمی‌توانند تنها به تأمین نقدینگی فولادی‌ها بپردازد. حرف اعضای انجمن تولیدکنندگان فولاد این است که بانک مرکزی در شرایط رکود بازار در مسائل بانکی که به آن اشاره شد بازنگری‌هایی داشته باشد و با توجه به جنس صنعت فولاد که سرمایه‌بر است، تمهیدات و تسهیلاتی برای این بخش در نظر بگیرد.

هم اکنون مهمترین چالش‌های مالیاتی تولیدکنندگان فولاد و مشکلات آنها با دارایی بر روی چه موضوعاتی است و پیشنهاد شما در انجمن برای حل این موضوع چیست؟

مباحث مالیاتی هم اکنون به مشکل اصلی بیشتر تولیدکنندگان و بازرگانان و صنوف تبدیل شده است که چندین اشکال بر آن وارد است. الان اداره دارایی از شرکت‌هایی به اصطلاح «کدی» نام می‌برد که صلاحیت آن شرکت در زمان تأسیس و توان پرداخت مالیات و ارزش افزوده توسط آن شرکت، دقت کافی به عمل نیامده است. این نوع شرکت‌ها به ثبت رسیده‌اند و فاکتور و کارت بازرگانی و مجوز فعالیت دارند. خب وقتی این گونه شرکت‌های به اصطلاح «کدی» از فولادسازان خرید انجام می‌دهند تولیدکننده صلاحیت بررسی و استعلام کدی بودن یا نبودن این نوع شرکت‌ها را ندارد. صلاحیت این شرکت‌ها در حوزه اختیارات اداره ثبت است و وظیفه ما چیزی غیر از این نیست که اسم شرکت، شناسه کد اقتصادی و شماره ثبت را از آنها بگیریم ولی می‌بینیم که بعد از دو سال که به اداره دارایی مراجعه می‌کنیم به دلیل مشکلات این شرکت‌های خریدار، تولیدکننده که محصولاتش را به آنها فروخته‌اند علی‌الراس می‌کنند! این یک نمونه از چالش‌هایی است که فولادی‌ها با اداره دارایی دارند و این مشکلات حتی به صنف آهن فروشان هم رسیده است و شما می‌دانید که به دلیل همین مشکلات که برای صنف تولیدکنندگان و آهن فروشان ایجاد شده، بالای ۹۰ درصد بازار آهن پامار تعطیل شده است و برخی از آنها به سمت فعالیت‌های به اصطلاح زیرپله‌ای کشیده شده‌اند و سوق دادن فعالان بازار به سمت فعالیت‌های غیرشفاف و یا متوقف کردن آنها هم به جایگاه تولید ملی و هم به بخش مالیات لطمه وارد می‌کند. خب الان تجاری که نقدینگی ارزان تولیدکنندگان را تأمین می‌کردند از میدان خارج شده‌اند و تولیدکننده باید برای تأمین نقدینگی به بانک‌ها مراجعه کند که مشکلات تأمین نقدینگی از طریق سیستم بانکی هم که خدمت تان عرض کردم، در حالی که هم صنوف

قیمت فولاد طی چند ماه آینده به ثبات می‌رسد و دیگر شاهد شیب شدید قیمتی نخواهیم بود.

حاضر است در صنعت فولاد سرمایه گذاری جدیدی کند و به نظرم الان باید در صنعت فولاد حفظ سرمایه شود نه اینکه طرح‌های جدید تعریف گردد اما خب برای سرمایه‌گذاری‌های جدید لازم است مطالعات بسیار دقیقی صورت پذیرد و مکان‌یابی، نزدیک بودن به بازار هدف، نیازسنجی در ظرفیت هر یک از زنجیره های فولاد، نیاز مصرفی کشور به هر یک از محصولات و شناخت بازارهای منطقه ای و جهانی را مدنظر داشته باشند. بالاخره یک سرمایه گذار باید به کشورهای همسایه و منطقه و جهان نگاه دقیقی داشته باشد و فقط محیطی و نگاه به داخل نداشته باشد. این مهم است که ترکیه و کشورهای عربی و حوزه سی‌آی‌اس و حتی چین و اروپا در حوزه فولاد چه تحرکاتی دارند و این برای یک سرمایه گذار لازم است که دیدی فرامحیطی داشته باشد

پس شما معتقدید نگاه‌ها و جهت‌گیری‌های سرمایه‌گذاران در بخش فولاد باید معطوف به بازارهای منطقه‌ای و جهانی باشد؟

ما نباید فولاد را درون مرزی نگاه کنیم. هم اکنون واردات و کاهش قیمت و تقاضاهای جهانی می‌تواند قیمت‌ها را بسیار پایین بیاورد. اگر امروز برون مرزی به صنعت و بازار فولاد نگاه کنیم می‌بینیم که قیمت فولاد تقریباً به کف رسیده است و بیشتر از ۳۰ الی ۴۰ دلار امکان ندارد قیمت‌ها کاهش پیدا کند و اگرچه به نظر می‌رسد طی چند ماه آینده رونقی در بازار نداشته باشیم اما قیمت‌ها چه مقرون به صرفه باشد و چه نباشد در هر صورت پربانات تر می‌شود و شیب نزولی قیمت گذشته را خواهیم داشت چون جایی برای افت بیشتر نمانده است و از اینجا به بعد کارخانجات راهی ندارند جز اینکه تولید خود را متوقف یا کاهش دهند. ببینید وقتی ما نگاه جهانی داشته باشیم خواهیم پذیرفت که با کاهش قیمت‌های جهانی ما هم مجبور به کاهش قیمت هستیم. اگرچه طبق شرایط اقتصادی و صنعتی کشور و با نگاه به بازارهای جهانی باید تعرفه‌ها اصلاح شود اما به نظرم با توجه به تغییراتی که در تعرفه‌ها ایجاد شده هم اکنون دیگر نباید دوباره چشم به سوی ابزارهای تعرفه‌ای داشته باشیم و از فضای رقابتی فاصله بگیریم. الان ما باید متوجه باشیم که تغییرات زیادی در تقاضا و قیمت‌های جهانی ایجاد شده است و شرایط منطقه‌ای ما در تولید فولاد شبیه ۱۰ سال گذشته نیست و کشورهای منطقه مثل امارات و عربستان و قطر همه فولادساز شده‌اند و اگر نتوانیم خودمان را با قیمت‌های جهانی تطبیق دهیم حتی بازارهای صادراتی خود را هم از دست می‌دهیم.

شما قبلاً در اظهار نظری گفته بودید وضعیت بازار فولاد در سال ۹۴ تغییر چندانی نخواهد کرد. آیا با برداشتن تحریم‌ها تحرکی در تقاضای فولاد ایجاد می‌گردد؟

همان گونه که اشاره کردم به نظرم قیمت‌ها طی چند ماه آینده به ثبات می‌رسد و دیگر شاهد شیب شدید قیمتی نخواهیم بود ولی با فرض برداشته شدن تمامی تحریم‌ها بالاخره زمانی برای تحریک تقاضا در بازار نیاز است که با همه این تفصیلات بعید است تا پایان سال فرصتی برای رونق بازار فراهم شود. به نظرم در این وضعیت باید روی بهره‌وری و کاهش قیمت تمام شده کار بیشتری صورت دهیم و قدرت رقابتی خود را نسبت به رقبای جهانی افزایش دهیم.

و هم تولیدکنندگان طبق پروانه فعالیت و گزارش عملکردشان به پرداخت مالیات راضی هستند اما رفتارهای مالیاتی غیرمعارف را نه تولیدکننده و نه فروشنده و بازرگان نمی‌پسندند. ما در انجمن بارها درخواست جلسات مشترک حتی کارگاه‌های آموزشی داشته‌ایم که تولیدکنندگان را آموزش‌های مالیاتی بدهند اما متأسفانه تا کنون هیچ پاسخی از طرف دارایی دریافت نکرده‌ایم. خیلی از تولیدکنندگان الان حق و حقوق خود را در مباحث مالیاتی نمی‌دانند. چرا وقتی به دنبال این هستیم که مالیات خود را بپردازیم جلسات کارشناسی نمی‌گذارند که تفاهم و تعامل بهتری در این میان ایجاد شود؟ چرا ابهامات و سوالات مالیاتی تولیدکننده را پاسخ نمی‌دهند؟ چرا صنعتگر در میان مشکلات زیادی که با آن دست و پنجه نرم می‌کند باید وقت زیادی بابت رفع موانع مالیاتی اختصاص دهد، کدهای اقتصادی غیرمعتبر خریداران که در حوزه اختیارات تولیدکننده نیست و تولیدکننده مسئول نقد کردن مطالبات اداره دارایی نمی‌باشد.

چرا وقتی بخشودگی مالیاتی جزو طرح توجیهی طرح‌های فولادی بوده است ما هم چنان با مشکل عدم اجرای معافیت‌های مالیاتی روبرو هستیم؟ وقتی برخی کارخانجات فولادی در مناطق محروم تاسیس شده‌اند تازه سرمایه‌گذار با این مشکل روبرو می‌شود که به اثبات محرومیت و بخشودگی مالیاتی بپردازد که آن هم معمولاً به اثبات نمی‌رسد!

آیا با توجه به این مشکلات تولیدکنندگان فولاد، جذابیتی برای سرمایه‌گذاری‌های جدید و اجرای طرح‌های توسعه‌ای باقی می‌ماند؟

خب برخی از این مشکلات در تمامی صنایع و اقتصاد کشور فراگیر است ولی با این تفصیلات با توجه به رکود حاکم بر بازار فولاد کمتر کسی

آقاجانی از ماموریت جدیدش در MME گفت:

انتقال دانش، تکنولوژی و سرمایه گذاری خارجی فولاد از اروپا به ایران

مهندس مرتضی آقاجانی در گفت و گو با چیلان از تجربه های مدیریتی در دوران فعالیت در فولاد هرمزگان و ماموریت جدیدش در شرکت MME به موارد زیادی اشاره کرد. آقاجانی در این رابطه خاطرنشان کرد: کار جدید ما انتقال دانش فنی مربوط به صنایع معدنی و فولاد به داخل کشور است و سعی داریم به خاطر طرح های بی شماری که نیاز به احداث دارند، نیاز به خرید مداوم تکنولوژی از خارج نباشد.

■ محسن احمدی

ولی فعل خواستن را صرف کردیم و با تمام ضعف ها و محدودیت های موجود مقابله کردیم و با این رویکرد، نگاه به استان هرمزگان که بیشتر جنبه تجاری داشت تغییر کرد و دید صنعتی غلبه پیدا کرد و فولاد هرمزگان نشان داد که نه تنها در زمینه های صنعتی و اقتصادی بلکه در نگاه فرهنگی هم می تواند در استان تاثیر گذار باشد.

از طرف دیگر، گرچه انتظار برخورد با مشکلات را داشتیم ولی مشکلات بیرونی مانند عدم حمایت کافی و وجود برخی قوانین و سیاست ها هم جهت با واحد ما نبود و مسائلی مانند تامین گندله در دورانی که همزمان با افزایش قیمت و کاهش کیفیت گندله شده بود باعث ایجاد محدودیت هایی شد. البته همیشه بر آن بودیم تا با مدیریت درست و تغییر تهدیدها به فرصت از این شرایط نهایت استفاده را ببریم.

در حال حاضر با توجه به رکود موجود در فولادسازی این صنعت سود زودبازده نصیب سرمایه گذارانش نمی کند و مناسب تر است که سرمایه گذاری ها به سمت پشتیبانی و زیرساخت ها هدایت شود.

دین آقای مهندس آقاجانی در ابتدا از تلخ و شیرین دوران حضور در فولاد هرمزگان بگویید.

از جنبه های مختلفی می توان به این دوران نگاه کرد. از نظر فردی تجربه گران بهایی و دنیای جدیدی بود. به همان دلیل که فولاد هرمزگان در سطح استان از نگاه ویژه ای برخوردار بود، ملزم به ارتقای ویژگی های شغلی و مدیریتی نیز بودیم. طبیعتاً همین موضوع باعث شد تا در تئوری، تحقیق و عمل جایگاه مان را ارتقا ببخشیم و در دوره چهار ساله فعالیت در فولاد هرمزگان چیزهای زیادی یاد گرفتیم.

به عنوان یک صنعت، تحولی در صنعت استان هرمزگان و به نوعی بنچ مارکی برای کشور شناخته شد. اگرچه با محدودیت های جغرافیایی و اقلیمی و با مسائل تکنولوژیکی و انسانی و زیرساختی مواجه بودیم

ما دو استراتژی را دنبال می‌کنیم اول اینکه در فضای جدید پساتحریم بتوانیم پلی باشیم برای هدایت سرمایه‌های خارجی به صنعت داخل و دوم اینکه از فولادسازان معتبر خارجی به عنوان الگو برای تولیدکنندگان کشورمان بهره ببریم.

دین لطفا به تجربه های مدیریتی خود در فولاد هرمزگان هم اشاره بفرمایید؟

دوران ما دوران ایجاد بود. نگاهی با فلسفه ایجاد مستمر مطمئناً بسیار می‌تواند مثمر ثمر باشد و سعی کردیم یک کار نهادینه و با برنامه و زیرساختی انجام دهیم. به دوستانم همیشه می‌گفتم که کاری که ما می‌کنیم مثل یک فیلم سینمایی است که پایانش برای ما مشخص بود. بنابراین

همیشه با استراتژی جلو می‌رفتیم و همین استراتژی ابعاد مختلفی داشت. بخش تجهیزاتی، گردش کاری، ساختاری و سیستمی در یک بعد و بخش فرهنگی. در فولاد هرمزگان سعی داشتیم فرهنگ استقامت و کار مستمر در شرایط سخت را در استان هرمزگان به صورت عادت همگانی در بیاوریم. البته باید از نگاه سیستماتیک که نشأت گرفته از فولاد مبارکه بود هم اشاره کرد؛ استفاده از الگوی فولاد مبارکه باعث شد تا فرهنگ صنعتی به فولاد هرمزگان منتقل و ساختارهای صحیح سیستماتیک و انسانی به هرمزگان برسد.

دین آیا هنوز هم معتقدید که هرمزگان منطقه مناسبی برای جانیایی صنایع فولادی است؟

به نظرم در شرایط فعلی استان هرمزگان بهترین منطقه برای طرح‌های جدید فولاد است. چون دسترسی به منابع آبی و دسترسی به راه‌های حمل و نقل دریایی، از مهم‌ترین مباحث موجود در سرمایه‌گذاری فولاد است. اما در کنار این‌ها مشکلاتی نظیر نبود زیرساخت‌های لازم برای صنعت و نبود فرهنگ و تجربه فعالیت‌های صنعتی سنگین نیز در آنجا داشتیم که با پروژه فولاد هرمزگان این موانع رفع شد.

دین به نظر خودتان، مهم‌ترین اقدام و نقطه عطف مدیریتی شما در دوره فولاد هرمزگان چه بود؟

مهم‌ترین اصولی که سعی کردیم در دوران حضور در فولاد هرمزگان جا بیاندازیم، نگاه منطقی و نتیجه‌گرایانه بوده که نه تنها در صنعت که در زندگی افراد هم مفید خواهد بود. در کنار این، ایجاد سیستم مالی مناسب، تقسیم کار اصولی و تحکیم فرهنگ کار مستمر با نگاه مهربانانه و با تفکر منطقی و سیستماتیک بود. در یک نگاه کلی بر آن بودیم تا منفعت فرد در گرو منفعت جمع و منافع کوتاه مدت در ذیل منافع بلندمدت را به عنوان اصل اساسی جا بیاندازیم. به هرحال پس از یک دوره چهارساله با تمام فراز و نشیب‌هایش و با این نگاه که هر تغییر و تحولی می‌تواند یک فرصت باشد. بالاخره زمان تغییر فرا رسیده بود چراکه فولاد هرمزگان وارد فاز جدیدی می‌شد.

دین جناب آقاجانی در رابطه با شرکت MME و پروژه‌های فولادی این شرکت توضیحاتی را به مخاطبان نشریه ارائه بفرمایید؟

همان‌طور که مستحضرد MME زیرمجموعه هلدینگ آسکوتک است و تنها شرکت مهندسی در زمینه معدن و فولاد است که در خارج از کشور ثبت شده و در حال حاضر هم کل سهام آن متعلق به آسکوتک می‌باشد که خود آسکوتک هم زیرمجموعه ایمیدرو است. در سال ۱۹۹۶ در دوسلدورف تاسیس شد و تنها شعبه خارج از آلمان آن هم در ایران است. فلسفه وجودی این شرکت، انتقال دانش فنی مربوط به صنایع معدنی و فولاد به داخل کشور بوده است و سعی بر آن بوده تا به خاطر طرح‌های بی‌شماری که نیاز به احداث دارند، نیاز به خرید مداوم تکنولوژی نباشد. نتیجه این شد که شرکتی در قلب تکنولوژی دنیا تاسیس شود

تا از همانجا اطلاعات مهندسی و دانش و تربیت متخصصان این حوزه ایجاد شود. بنابراین مجموعه‌ای تشکیل شد تا از طریق آن هم صاحب دانش فنی شویم و هم بخش‌های ساخت را به به همراه آخرین نسخه‌ها و اصلاحات به داخل انتقال دهیم. اولین زمینه‌ای هم که احساس می‌شد به آن نیاز است بحث احیای مستقیم بود که با توجه به مزیت‌های کشورمان به خاطر وجود گاز فراوان، احساس می‌شد که آینده فولادسازی ایران از این طریق تامین شود. در همین مسیر خوشبختانه یکی از ویژگی‌های بارز MME مربوط به روش ابداعی این شرکت به نام پرد (PERED) می‌شود که در سال ۲۰۰۷ تحت پتنت این شرکت در آلمان به ثبت رسید. هم‌اکنون نیز با مشارکت MME پروژه‌ای در چین با استفاده از همین فناوری در حال اجرا است. این طرح در پروژه‌های فولاد میانه، فولاد بافت و فولاد شادگان و نی‌ریز در حال اجراست و امیدواریم که ظرف چندماه آتی به بهره‌برداری برسند و با موفقیت در اجرای این پروژه‌ها بتوانیم این تکنولوژی را به سایر کشورها هم صادر کنیم. شرکت MME توانایی و دانش فنی طراحی فولادسازی و ریخته‌گری را نیز در اختیار دارد که تا کنون آنرا در طرح سپید دشت و کاوه جنوب طراحی و تامین اجرایی نموده است. برنامه‌ای نیز برای تکمیل رسالت این شرکت در زنجیره تولید فولاد از معدن، کنسانتره، گندله و احیا تا فولادسازی و ریخته‌گری و نورد گرم و سرد و خطوط نهایی قلع اندود و گالوانیزه و رنگی و حتی صنایع تکمیلی در دست اقدام است. MME پروژه‌های متعددی را در بخش‌های مختلف صنعت فولادسازی ایران در دست اجرا دارد که از جمله آنها می‌توان به مجتمع فولاد چهارمحال، مجتمع فولاد کاوه جنوب، مجتمع فولاد نی‌ریز و ... اشاره کرد.

دین شرکت MME هم اکنون در زمینه نورد هم فعالیت دارد؟

در زمینه‌های نورد به دلیل نبود تقاضا باوجود توانمندی لازم، مطالعات در سطح فنی و مهندسی بوده، همچنین در خصوص خطوط کنسانتره و گندله‌سازی هنوز وارد نشده ایم البته یکی از برنامه‌های این شرکت گسترش فعالیت‌ها به تمامی حوزه‌های فرایند فولاد کشور و چرخه ارزش است.

دین با توجه به مأموریت جدیدی که بر عهده گرفته اید این سوال مناسب است از جنابعالی داشته باشیم که آیا در بحث بومی سازی قطعات فولاد ایران و باتوجه اهتمامی که صورت گرفته آیا به نقطه مطلوبی رسیده ایم؟

در حوزه تجهیزات مکانیکی و سازه‌ای و همین‌طور در زمینه بومی‌سازی قطعات ساده و فیزیکی می‌توان گفت که به سطح مطلوبی دست یافته ایم ولی در تجهیزات برقی و اتوماسیون و ابزار دقیق و بعضی از تجهیزات تکنولوژیک هنوز به خودکفایی و بومی‌سازی نرسیده ایم. البته در زمینه ساخت این‌ها هم باید گفت که گاهی هزینه و ریسک ساخت و تامین و تجهیز قطعات تکنولوژیک و حساس‌طوری است که ساخت آن منطقی نیست و در هیچ‌جای دیگری هم این کار را نمی‌کنند. برای مثال، ساخت تب‌چنجر برای ترانس که یکی از اقلام استراتژیک و کوچکی است که در صورت اشتباه می‌تواند ترانس را تحت تأثیر قرار دهد و بنابراین اصلاً ارزش ریسک تولید و تامین ندارد. معمولاً این رویه در تمام دنیا هم همین‌طور است و در کشور پیشرفته‌ای مانند آلمان هم تمام قطعات مورد نیاز صنعتی‌شان را نمی‌سازند، و البته ساخت تجهیزات استراتژیک و تکنولوژیک همراه با صاحب تکنولوژی شدن معنای یابد. فعلاً نقاط قوت صنعت ما در زمینه‌هایی مانند مکانیک واسکلت فلزی و نرم افزار (که نیازی به سرمایه‌های سنگینی ندارد و با توجه به هوش و ذکاوت جوانان ایرانی در این مباحث پیشرفت‌های قابل توجهی داشته‌ایم) می‌باشد و

این را دنیا هم قبول دارد؛ پس باید روی آن متمرکز و به تدریج در سایر زمینه ها هم توسعه دهیم.

دین توصیه شما برای سرمایه گذاری های جدید در صنعت فولاد با نگاه به تکمیل زنجیره تولید فولاد چیست؟

با توجه به شرایط این صنعت در ایران و سرمایه گذاری های صورت گرفته در تولید و صنعت فولاد، جذابیت جدیدی به این حوزه اضافه نشده است. اما به نظر می رسد که برای رسیدن به ۵۵ میلیون تن فولاد در سال ۱۴۰۴ نیاز به تجهیزات زیرساختی و اساسی داریم که برای تامین قطعات مصرفی و مواد اولیه آن نیاز به سرمایه گذاری های بهتر و زیرساختی بیشتری داریم. پس نیاز به کارهای زیرساختی و پشتیبانی و حمل و نقلی برای رسیدن به این افق داریم. در حال حاضر با توجه به رکود موجود در فولادسازی این صنعت سود زود بازدهی نصیب سرمایه گذاران نمی کند و به نظر می رسد اگر سرمایه گذاری ها به سمت پشتیبانی و زیرساخت ها برود، مناسب تر است.

دین آقای مهندس، آیا رسیدن به تولید ۵۵ میلیون تن که به آن اشاره فرمودید منطقی است و آیا توانایی عرضه، مصرف و صادرات آن وجود دارد و درگیر مسائلی هم چون مازاد ظرفیت نخواهیم شد؟

بدیهی است که تولید و عرضه و تقاضا، یک زنجیره است و نمی توان تنها به یک بعد آن نگاه کرد. برای مثال در شرایط کنونی که در رکود به سر می بریم، تولید ۵۵ میلیون تن معنایی ندارد. بنابراین باید شرایط و بستر تقاضا و مصرف محصولات فولادی مهیا باشد تا تولید به صرفه و معقول باشد اما قرار نیست کشور در همین شرایط اقتصادی بماند! در نتیجه با توجه به استراتژی کلی کشور برای رشد و توسعه کلان اقتصادی نیاز به خودکفایی در صنایع مادر وجود دارد که در نسبت با سیاست های کلی کشوری معنا پیدا می کند.

دین با توجه به فعالیت های جدید شما در طرح های استانی، این سوال مطرح می شود این طرح ها که به هدف محرومیت زدایی شکل گرفتند، می توانند به توسعه صنعت فولاد و در اقتصاد کشور مفید واقع شوند یا اینکه به انحراف سرمایه گذاری های فولاد انجامیده است؟

به نظر من مطالعه دقیق و مناسبی در این مورد انجام نشده است و یا بهتر است بگویم ملاحظات دیگری مانند اشتغال زایی یا محرومیت زدایی را در بطن خود دارد ولی اینکه الزاما فولاد را تنها راه نجات بدانیم، اشتباه است. چنین طرح هایی نیازمند تمرکزگرایی در مناطقی است که از نظر جانیایی زیست محیطی، دانش و تکنولوژی، زیرساخت های حمل و نقلی و اشتغالزایی کاملا تطابق داشته باشند. بنابراین بهتر بود که مطالعات دقیق تری در این زمینه صورت می گرفت ولی به هر حال الان بهترین کار تکمیل و استفاده بهینه از آنها و تلاش برای تولید محصولات کیفی با ارزش افزوده بالا در واحدهای کوچک موجود است.

دین آقای مهندس، فعالیت در حوزه بین المللی فولاد و صنایع معدنی حساسیت های ویژه ای دارد؟ به نظر می رسد با توجه به شرایط پساتحریم فعالیت شما هم در حوزه دیپلماسی صنعتی بیشتر شود؟

مطمئنا تجربیات و مسئولیت هایی که طی این ۳۰ سال در فولاد مبارکه، و همزگان دارا بودم کمک میکند در عرصه جدید MME که نگاهی بین المللی تری دارد و چندین پروژه فولادسازی را همزمان در دست اقدام دارد، انشالله بتوانم به پیشرفت صنعت فولاد این مرز و بوم کمک کنم. ما در این مسیر دو استراتژی را دنبال می کنیم اول اینکه در فضای جدید پساتحریم بتوانیم پلی باشیم برای هدایت سرمایه های خارجی و دانش فنی به صنعت داخل کشور برای ایجاد زیر ساخت ها و صنایع مادر و استفاده از تجربیات کشورهای توسعه یافته در کارخانجات داخلی و دوم معرفی و شناساندن صنعت ایران و دانش فنی موجود در ایران به دنیا بصورت سازمان یافته و نه فردی است که در این راستا تیم های تخصصی را هم تشکیل و ارتباطات با برنامه های آغاز شده است. با وجود امکانات فنی و تخصصی شرکت MME در قلب اروپا من از این فرصت استفاده و اعلام می نمایم این امکانات متعلق به همه ایران است و هر شرکت و یا حتی فردی، دولتی یا خصوصی در هر قالبی امکان استفاده از آنها برای برقراری یک ارتباط فنی اقتصادی برد برد با صنعت اروپا و جهان دارد.

مروری بر رویدادهای اخیر پیرامون تعیین نسبتهای قیمتی زنجیره فولاد

یک داستان جنجالی

وحید یعقوبی

یک ابلاغیه و آغاز ماجرا! ماجرای که یک بازیگر اصلی آن وزارت صنعت، معدن و تجارت است و بازیگر دیگر سهامداران شرکت های سنگ آهنی. بحث بر سر تعیین قیمت گندله و آهن اسفنجی است، سنگ آهنی ها به ورود دولت به حوزه قیمت گذاری معترضند و دولت و به طور مشخص وزارت صنعت هم تعیین نسبتهای قیمتی تا زمان رسیدن به تعادل را لازمه برقراری توازن در زنجیره فولاد می داند و البته ایجاد این توازن را هم از رسالت های خود به شمار می آورد. فولادی ها هم بازیگران بعدی هستند و نقش آنها حمایت از اقدام وزارتخانه مزبور به خاطر مبانی کارشناسی آن است. رسانه ها هم که همیشه از بازیگران موثر این گونه چالش ها هستند! صاحبیه های پی در پی و بعضا تند مدافعان و مخالفان این ابلاغیه حتی کار را به معاون اول رئیس جمهور هم کشاند. اما ماجرا چیست؟

قبل از ماجرا: زمستان ۹۱ تا پاییز ۹۳

انجمن فولاد اما همزمان مشغول مطالعاتی بود برای ارائه راهکار به دولت برای ایجاد توازن در زنجیره فولاد. مطالعاتی که حدود یک سال و نیم طول کشید و به طور مستمر از نظرات کارشناسان واحدهای مختلف تولیدی و خبرگان صنعت فولاد بهره برداری می شد. نتیجه مطالعات در سال ۹۳ از سوی این انجمن به وزارت صنعت ارائه شد و این وزارتخانه تصمیم به دخالت در نسبتهای قیمتی حلقه های مختلف زنجیره فولاد گرفت. بر این اساس آهن اسفنجی و گندله سهمیه بندی و نسبتهای ۲۳ درصدی برای گندله و ۵۰ درصدی برای آهن اسفنجی تعیین و ابلاغ شد اما با اعتراضات تولیدکنندگان آهن اسفنجی، نسبت مربوطه ۳ درصد افزایش یافت. اما واقعیت این بود که به مصوبه وزارتخانه عمل نشد و آهن اسفنجی با میانگین قیمتی حدود ۵۸ درصد به فروش رسید. اعتراض مجدد فولادسازان باعث شد وزارت صنعت، معدن و تجارت

بیش از دو سال پیش و با نزدیک شدن به پایان دولت دهم، انجمن تولیدکنندگان فولاد هشدارهایی به دولت داد مبنی بر عدم توازن در زنجیره فولاد. هم در ظرفیت تولید و هم در سودآوری. هشدارها و مکاتبات و مصاحبه هایی که هیچ کدام ره به جایی نبرد تا با بهره برداری رسیدن واحدهای آهن اسفنجی و ذوب فولاد در بخش خصوصی صدای اعتراض تولیدکنندگان به دولت یازدهم رسید که هم رکود فروش است و هم قیمت مواد اولیه بالا است. اعتراضاتی که ابتدا از سوی فولادسازان بخش خصوصی به قیمت بالا و کیفیت پایین آهن اسفنجی آغاز شد و بالتبع به حلقه بالادستی یعنی گندله تسری یافت. جایی که دو واحد معدنی بیش از ۸۰ درصد نیاز کشور را تامین می کنند و بررسی های وزارت صنعت حاکی از ۷ میلیون تن کسری در این بخش است.

از یک موسسه حسابرسی خبره بخواهد که بر اساس صورتهای مالی شرکتهای فعال در هر حلقه اعلام نظر کند. بیش از ۶ ماه کار حسابرسی و جلسات پایش بعد از آن بالاخره تمام شد و وزیر صنعت در تاریخ ۱۱ تیرماه ۱۳۹۴ دستورالعمل زیر را صادر کرد:

آغاز ماجرا: تیر ماه ۹۴

این شروع ماجرا بود. مخالفت های تند سنگ آهنی ها و در مقابل حمایت های فولاد سازان از ابلاغیه وزیر شروع شد. حدود ۸۰۰ سهامدار سنگ آهنی در اقدامی خودجوش! نامه ای به رئیس جمهور نوشتند و از این بخشنامه انتقاد کردند و خواستار عدم مداخله دولت در فضای کسب و کار شرکت های سهامی عام شدند. همچنین در اقدامی دیگر نماد معاملاتی شرکت های گل گهر و چادرملو در بورس متوقف شد و شرط بازگشایی آن هم از سوی معاون مالی و اقتصادی هلدینگ سرمایه گذاری توسعه معادن و فلزات، یکی از سهامداران عمده دولتی های سنگ آهنی، لغو بخشنامه مورد اشاره عنوان شد! مدیر عامل شرکت چادرملو هم با انتقاد شدید از تصمیم وزارت صنعت، اعلام کرد: هیچ کس جزو دارایی حق ندارد در سود ما به عنوان یک شرکت بخش خصوصی شریک شود. نوریان در اظهاراتی عجیب فولادسازان بخش خصوصی را به سودجویی متهم کرد و گفت: برخی فولادسازان صددرصد بخش خصوصی که به صورت خانوادگی اداره می شوند به دنبال سودجویی بیشتر هستند و این فولادسازان به جای استفاده از آهن اسفنجی باید از آهن قراضه استفاده می کردند که چون الان آهن قراضه گران شده است رو به استفاده از آهن اسفنجی آورده اند و به همین دلیل فشار آورده اند تا قیمت آهن اسفنجی را پایین بیاورند که البته شرکت های معدنی با این فشارها به شدت مخالفند! نوریان در مورد اجرای ابلاغیه وزیر هم تصریح کرد که کاهش ۳ درصدی قیمت گندله به ما ابلاغ شده اما

ما موافق آن نیستیم و ضمن اینکه این موضوع باید در هیات مدیره شرکت مطرح شود و هیات مدیره درباره آن تصمیم گیری کند و اگر تصویب شد اجرایی شود!

از سوی دیگر دبیر انجمن تولیدکنندگان فولاد ضرایب ابلاغ شده ۲۰ و ۴۷ درصدی برای گندله و آهن اسفنجی را حاصل بیش از دو سال مطالعات و مباحثات کارشناسی دانست و اعلام کرد این اقدام مدیران وزیر صنعت از پشتوانه کارشناسی بالایی برخوردار است. سید رسول خلیفه سلطانی با اشاره به برخی انتقادات نسبت به این ابلاغیه اظهار داشت: اینکه یک شرکت سرمایه گذاری به دلیل سهامداری در چند شرکت معدنی، بازار سرمایه را بهانه قرار دهد و بدون توجه به وضعیت بحرانی کارخانجات فولاد که اتفاقاً آنها هم نقش اساسی در بازار سرمایه دارند، منافع ملی کشور را قربانی منافع بنگاهی خود کند، به هیچ عنوان پذیرفتنی نیست. دبیر انجمن فولاد در این باره افزود: متأسفانه شرکت های معدنی و سهامداران عمده آنها که در این سال ها به سودهای کلان به دلیل انحصاری بودن محصولاتشان عادت کرده اند، تاب کاهش اندک سود خود به قیمت فعال ماندن کل زنجیره و حفظ اشتغال موجود در حلقه های دیگر را ندارند و این در شرایطی است که طی یک سال گذشته شرکت های معدنی مورد محبت پی در پی دولت قرار گرفته اند که مهمترین آنها تخفیف ۷۰ درصدی پرداخت حقوق دولتی معادن سنگ آهن، تعلیق عوارض صادرات سنگ آهن تا پایان سال، تعلیق پرداخت حق انتفاع یا بهره مالکانه است که تنها درخصوص تعلیق حق انتفاع یا بهره مالکانه معادن سودی چند صد میلیارد تومانی در هر سال عاید هر کدام از شرکت های بزرگ معدنی خواهد شد.

مدیران واحدهای فولادسازی هم طی یک نشست خبری به حمایت از ابلاغیه وزیر پرداختند. مجتبی حاجی شفیعی مدیرعامل مجتمع فولاد ویان خواسته فولادسازان را مداخله وزیر صنعت، معدن و تجارت در ارتباط با شرایط رکودی دانست که واحدهای فولادسازی با آن مواجهند و اعلام کرد وزارت صنعت، معدن و تجارت باید نسبت به سامان رسیدن اوضاع وارد عمل می شد. مهدی مطهری عضو هیئت مدیره شرکت ذوب آهن پاسارگاد هم تعیین نسبت های قیمتی گندله و آهن اسفنجی در ابلاغیه اخیر وزیر صنعت را موضوع جدیدی ندانست و گفت: سابقه تعیین این نسبت ها به سال ۱۳۸۲ و توسط آقای اکبری در ایمیدرو برمی گردد. علی اعتماد راد مدیر عامل مجتمع ذوب آهن خزر هم در این باره گفت: زنجیره تولید فولاد همواره سودهای زیادی نصیب بخش های معدنی، گندله و آهن اسفنجی شده و این در حالی است که اگر اغراق نباشد بیش از یک سال است که واحدهای تولید شمش فولاد کار خود را با زیان پیش می برند. امین سعدی رئیس هیات مدیره ذوب آهن البرز غرب نیز اظهار داشت: در ابلاغیه اخیر وزارت صنعت، معدن و تجارت تناسب در چرخه کلی تولید رعایت شده است و نسبت های قیمتی گندله و آهن اسفنجی با کارشناسی دقیق به دست آمده و زاینده تصمیم آنی این وزارتخانه نبوده است.

میان راه ماجرا: یک فاز جدید

این حمایت تمام قد فولادی ها از ابلاغیه ویر صنعت باعث شد تا جنجال رسانه ای پیرامون ابلاغیه وزیر وارد فاز جدیدی شود. یک مرحله جدید با ورود نماینده کرمان در مجلس شورای اسلامی به موضوع و البته ترفند جدید رسانه ای سنگ آهنی ها! محمدرضا پور ابراهیمی چند روز پس از اینکه اعلام کرد نامه ای به وزیر صنعت برای

لغو بخشنامه خود نوشته است، در مصاحبه ای از دستور ویژه معاون اول رئیس جمهور برای لغو مصوبه کاهش سه درصدی قیمت گندله آهن خبر داد و مدیران و سهامداران شرکت های سنگ آهنی بارها و بارها این خبر را رسانه ای کردند.

اما چند روز بعد دبیر انجمن تولیدکنندگان فولاد درباره ورود معاون اول رئیس جمهور به این موضوع گفت: متأسفانه در چند روز گذشته شایعاتی با موضوع لغو ابلاغیه جناب آقای نعمت زاده در مورد نسبتهای قیمتی زنجیره فولاد توسط معاون اول رئیس جمهور در فضای مجازی منتشر شده است که با پیگیری های این انجمن مشخص شد این خبر صحت نداشته و آقای جهانگیری تنها در خصوص نحوه محاسبه و مبنای کارشناسی ابلاغیه سوال کرده اند که وزارت صنعت، معدن و تجارت نیز در حال تهیه پاسخ این نامه است. دبیر انجمن تولیدکنندگان فولاد با اشاره به پیگیری های این انجمن برای تسریع در اجرای ابلاغیه اخیر وزیر صنعت در خصوص نسبتهای قیمتی زنجیره فولاد افزود: بر خلاف اظهارات برخی از دوستان نه تنها لغو این ابلاغیه مطرح نشده بلکه این انجمن با همراهی کارخانجات فولادساز به دنبال اجرای سریعتر آن و ایجاد فضای عادلانه در زنجیره فولاد است چرا که اجرای این ابلاغیه باعث می شود

کشوری بتوان نظمی استوار را برای تداوم حیات اقتصادی در کلیه حلقه های زنجیره فولادی کشور به ارمغان آورد.

نقطه عطف ماجرا: ورود وزیر

پس از این نامه انجمن فولاد و در هفته دولت، بالاخره وزیر صنعت پس از حدود یک ماه سکوت در مورد موضوع اعلام کرد: موضوع لغو ابلاغیه شیوه محاسبه قیمتی گندله و آهن اسفنجی توسط معاون اول رئیس جمهور صحت ندارد، بلکه در این ارتباط از این وزارتخانه توضیحاتی خواسته شده بود و این بخشنامه به قوت خود باقی است. نعمت زاده اضافه کرد: جمهوری اسلامی ایران دارای معادن انحصاری است و درعین حال مصرف کنندگان انحصاری هم دارد و امروز دو واحد معدنی سنگ آهن گل گهر (کرمان) و چادرملو (یزد) بالغ بر ۸۰ درصد نیاز کشور را تامین می کنند. البته شاخص بازار کالا فاکتور عرضه و تقاضا است، اما در مواقع خاص، دولتها ناگزیر از مداخله برای نظم و تعادل بخشیدن به امور هستند و وزارت صنعت، معدن و تجارت متناسب با شرایط بین المللی در خصوص سیاست گذاری در بخش فولاد به عنوان یک کالای استراتژیک اقدام می کند.

وزیر صنعت، معدن و تجارت همچنین گفت: چنانچه این وزارتخانه

در ارتباط با موضوع یادشده مداخله نمی کرد، واحدهای فولادساز کشور متضرر می شدند و این در حالی است که تولیدکنندگان گندله اکنون از سود لازم برخوردارند و اعمال شیوه محاسبه قیمتی در واقع کمک می کند که زنجیره تولید دچار زیان ناشی از شرایط فعلی بین المللی بازار نشود. اما حتی بعد از اظهارات وزیر باز هم نماینده کرمان در مجلس شورای اسلامی خبر از دستور معاون اول داد و گفت: بعد از دستور ویژه توقف اجرای قیمت گذاری دستوری سنگ آهن در ماه گذشته، مهندس جهانگیری معاون اول رئیس جمهور در دستور جداگانه دیگری به وزارت صنعت، معدن و تجارت تکلیف کرده که چهارچوب قابل قبولی را برای تعیین قیمت سنگ آهن و رابطه فولادسازان و سنگ آهنی ها تهیه کند.

پایان ماجرا چگونه است؟

کشمکش بر سر ابلاغیه وزیر هر روز کمرنگ تر می شود و آن طور که وزیر صنعت گفته این بخشنامه به قوت خود باقی و لازم الاجرا است. فولادسازان بخش خصوصی هم با محوریت انجمن تولیدکنندگان فولاد پیگیر اجرای سریعتر آن هستند. باید منتظر ماند و دید آیا اجرای تصمیمات کارشناسی شده که از وعده ها و برنامه های رئیس جمهور محترم بوده محقق می شود یا خیر؟

سودآوری در همه حلقه های زنجیره فولاد به طور متوازن تقسیم شود نه اینکه برخی بخشها سودآوری بالا داشته باشند و برخی دیگر برای جلوگیری از زیان بیشتر مجبور به تعطیلی شوند.

در همین حال انجمن تولیدکنندگان فولاد هم طی نامه ای به جهانگیری، معاون اول رئیس جمهور اعلام کرد که تا هنگامی که ظرفیت تولید گندله و آهن اسفنجی در کشور به تعادل نرسد، شعار عدم مداخله دولت در ایجاد ساز و کارهای رقابتی به همان نسبت و اندازه نارواست که از دولت انتظار اجازه رواج هرج و مرج اقتصادی را داشته باشیم. انجمن فولاد در مکاتبه خود افزوده است: انتظار می رفت که تولیدکنندگان هر یک از حلقه های زنجیره تولید فولاد با درک شرایط سخت فعلی نسبت به تعدیل قیمت های خود اقدام کرده و انتظار نداشته باشند که سود حلقه های بالا دستی مشابه دوران رونق تامین و زیان ناشی از کاهش قیمت ها به حلقه های نهایی زنجیره تولید منتقل شود. این انجمن در پایان نامه خود هم آورده است: انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران به نمایندگی از ۱۳۰ واحد فولادی بزرگ و کوچک که شرایط بسیار سخت و ناگواری را سپری می کنند، مراتب تقدیر خود را از ابلاغیه وزیر صنعت، معدن و تجارت اعلام داشته و امیدوار است با حمایت مسئولین عالی رتبه

امید «معاون وزیر» به صادرات فولاد

نسخه «کرباسیان» برای شرایط فعلی بازار فولاد:
افزایش تعرفه واردات، ارائه تسهیلات با نرخ مناسب، تسهیل صادرات فولاد

مریم رحیمی

بر تامین بازارهای داخلی، در بازارهای بین المللی نیز جایگاه شایسته خود را پیدا کنند.

کرباسیان در عین حال خاطرنشان کرد: با توجه به موقعیت خاص جغرافیایی ایران و واقع شدن در میان چندین کشور فاقد دسترسی به آب های آزاد و در عین برخوردار از ظرفیت های توسعه ای نظیر افغانستان، بازار مناسبی برای محصولات فولادی وجود دارد، از این رو، تولید کنندگان کشور نباید چندان نگران تداوم رکود بازارها باشند. وی با اشاره به مشکلات فعلی تولید کنندگان فولاد و ضرورت حمایت از تولید فولاد با تعیین تعرفه واقعی برای واردات، اظهار داشت: هم اکنون در بخش صنایع معدنی به دلیل شرایط رکود حاکم بر بازار داخلی و کاهش رشد اقتصاد جهانی، مشکلاتی در فروش محصولات وجود دارد و تولید کنندگان این حوزه به ویژه فولادسازان با کمبود شدید نقدینگی مواجه اند که تجدید نظر لازم در میزان تعرفه واردات فولاد برای کاهش این مشکلات ضروری است.

مهدی کرباسیان خاطرنشان کرد: اکنون تعرفه واردات برای شمش فولادی ۱۰ درصد، ورق ۱۵ درصد و سایر مقاطع فولادی ۲۰ درصد است که معتقدیم این رقم باید اصلاح شود. این در حالیست که تعرفه تعیین شده برای واردات محصولات فولادی در ترکیه ۳۵ درصد است. معاون وزیر صنعت در ادامه گفت: با شرایط کنونی، تعرفه اعمال شده برای واردات فولاد کارساز نیست و نیازمند تصمیمات فوری نظیر افزایش تعرفه واردات فولاد و رقابتی کردن قیمت ها، ارائه تسهیلات با نرخ مناسب تر به تولید کنندگان و برقراری جایزه صادراتی در این زمینه هستیم. طبق این گزارش، با توجه به شرایط خاص بازار جهانی و داخلی فولاد این انتظار در بین تولید کنندگان فولاد کشور ایجاد شده است که برای تاثیر پذیری کمتر صنعت فولاد کشور از شرایط فعلی بازار، به رفع محدودیت های تولید فولاد کشور و فراهم آوردن بستری برای خروج از رکود و تسهیل صادرات بپردازد.

به گزارش چیلان، رئیس هیئت عامل ایمیدرو با اعلام این خبر که طی سه ماهه نخست امسال محصولات فولادی ایران به بیش از ۱۵ کشور جهان صادر شده است، به خبرنگار ما گفت: طی سه ماهه نخست سال ۹۴، شرکت های فولادی کشورمان حدود ۴۰۶ هزار تن انواع محصولات فولادی به ارزش حدود ۲۸۸ میلیون دلار صادر کردند.

وی افزود: کشورهای مقصد برای صادرات محصولات فولادی طی مدت مذکور شامل ایتالیا، اسپانیا، کره جنوبی، ارمنستان، قطر، عراق، امارات، افغانستان، تایلند، پاکستان، عمان، تاجیکستان، آذربایجان، ترکمنستان و غیره بود.

رئیس هیئت عامل ایمیدرو همچنین با اشاره به صادرات شمش فولاد به ۱۰ کشور طی سه ماهه نخست امسال، تصریح کرد: در این مدت، حدود ۴۷۰ هزار تن شمش فولاد به ارزش حدود ۲۰۲ میلیون دلار به اردن، هند، تایلند، ترکیه، پاکستان، ترکمنستان، عربستان، بنگلادش، عمان و امارات صادر شد.

کرباسیان ادامه داد: در سال جاری از سوی تولید کنندگان فولاد، صادرات ۴ میلیون تن فولاد هدف گذاری شده است و میزان صادرات محصولات فولادی در سال گذشته نیز بیش از ۲ میلیون تن ثبت شده است.

کرباسیان با پرداختن به ضرورت صادرات محصولات فولادی اظهار داشت: صادرات محصولات فولادی از سوی تولید کنندگان علاوه بر ارتقای کیفیت آن در فضای رقابتی بین المللی، امتیازات دیگری همچون تامین ارز، تامین مواد اولیه، تامین قطعات و ماشین آلات، افزایش و تکمیل ظرفیت تولید و نیز کاهش قیمت تمام شده را به همراه دارد.

وی خاطرنشان کرد: برای افزایش صادرات، باید شرایط و انگیزه لازم برای بنگاه ها فراهم شود تا با تولید محصولات با کیفیت بالا، علاوه

جهانبخش شکری، مدیر عامل مجتمع جهان فولاد غرب: سرمایه گذاران انگیزه می خواهند

وظیفه ساخت و تولید ماشین آلات صنعتی برای به حداقل رساندن واردات قطعات و دستگاه های تولیدی و در نتیجه بومی سازی این ابزار آلات در کشور را داراست. شایان ذکر است تأسیس واحد مذکور کمک حال صنعت فولاد کشور بوده که در جریان بازدید جناب آقای مهندس نعمت زاده، نسبت به واحد ماشین سازی این مجتمع ابرار رضایت فرموده و از مدیران و کارکنان این مجموعه نیز تقدیر کردند.

سابقه فعالیت های جهان فولاد غرب

همکاری جهان فولاد غرب با سایر همکاران همیشه وجود داشته و سابقه همکاری با مجموعه هایی از جمله: شرکت چدن سازان، فولاد خوزستان، فولاد ارفع و فولاد هرمزگان می توان اشاره کرد. وجود ارتباطی قابل اعتماد برای طرفین حاصل از تجربه و کیفیت باعث شده تا شرکت جهان فولاد غرب و سهامداران این مجموعه از همکاری های سازنده استقبال کرده و علاقمند به ارتباط بیشتر و تبادل نظر باشند.

چشم انداز و موانع صنعت فولاد

جهانبخش شکری در گفتگو با چیلان از مشکلات صنعت فولاد ایران می گوید: "صنعت فولاد در کشور ما نیازمند توسعه زیر ساخت هاست؛ زیر ساخت هایی مثل برق و راه آهن از مهم ترین این نیاز هاست. نکته دیگر اینکه کشور احتیاج به ایجاد

شرکت مجتمع جهان فولاد غرب در سال ۱۳۸۲ تأسیس گردید و در سال های بعد موفق به اجرای طرح ۳۰۰ هزار تنی تولید تیر آهن نبشی و ناودانی شد. این شرکت در سال ۱۳۸۶ تولید آزمایشی خود را آغاز نمود که البته در سال های بعد با همین خط تولید موفق به تولید میلگرد در کنار تیر آهن هم شد. سرمایه گذاری این طرح توسط اعضای خانواده شکری انجام شده است که طی آن مهندس جهانبخش شکری بعنوان رئیس هیأت مدیره و دکتر جهان شاه شکری مدیر عاملی شرکت جهان فولاد غرب را دارا هستند. همچنین مهندس جهانبگیر، دکتر جهانسوز و مهندس جهاندار شکری نیز سایر اعضای هیأت مدیره را تشکیل می دهند.

خدمات و محصولات

شرکت جهان فولاد غرب علاوه بر عرضه تیر آهن به بازار داخلی از طریق بورس چند سالی است که در بازار های عراق و افغانستان حضور یافته که در مسیر صادرات نیز موفق بوده است. جهان فولاد غرب با طراحی های خاص خود توانسته محصولاتی تولید کند که در بازار های صادراتی هدف متقاضی زیادی داشته باشد. از جمله تولید تیر آهن فوق سبک این مجموعه که طی آن موفق به جذب متقاضیان زیادی از جمله افغانستان شده است؛ محصولی که قبلاً از طریق اوکراین و سایر کشورها به افغانستان ارسال می شد.

همچنین گروه صنعتی - بازرگانی شکری، مبادرت به تأسیس شرکت جهان صنعت کرمانشاه نموده که

مدیران این شرکت به منظور کاهش واردات فولاد در کشور اقدام به تأسیس شرکت های ذوب آهن بیستون و سیما فولاد نمودند که این واحدها توانایی تولید شمش و میلگرد را دارا بوده و بهره برداری از این واحدها، سبب کالاهای تولیدی این گروه صنعتی را به شرایط مطلوب خواهد رسانید.

مالیات ارزش افزوده از تولیدکننده دریافت می‌شود در حالی که تولید کننده فولادی یا غیرفولادی نمی‌تواند این رقم را از مشتری وصول کند. وی با اشاره به اینکه قانونی وجود دارد که مالیات ارزش افزوده برای موسساتی که صادرات دارند به میزانی قابل برگشت است، می‌افزاید: "جالب است که موقع مراجعه برای وصول طلب شرکت با مشکلات عدیده‌ای مواجه می‌شویم که نهایتاً با صرف یک تا دو سال زمان و با پذیرش برخی تعذیلات و مانع تراشی‌ها مطالبات را وصول کنیم. سؤال این است اگر سازمان امور مالیاتی از مجموعه‌ای طلبکار شود ماهانه جریمه تأخیر به آن می‌افزاید ولی طلب تولیدکننده‌ای اگر حتی سال‌ها هم طول بکشد چنین اتفاقی نمی‌افتد."

جهانبخش شکری در آخر می‌افزاید: "امیدوارم مسئولین محترمی که در پی توسعه و رشد کشور هستند، با سعه‌صدر عرایض بنده و دیگر همکارانم را مورد بررسی قرار دهند تا انگیزه‌های مشارکت در سرمایه‌گذاری در صنایع تولیدی و بخصوص فولاد بیش از پیش شود. حرف آخر اینکه عرایض بنده نباید باعث رنجش خاطر عزیزی شود که زحمت و تلاش آنها بر کسی پوشیده نیست اما تولیدکنندگان نیز انگیزه می‌خواهند و اگر جمع جبری فعالیت‌هایشان مثبت نباشد از این مسیر خارج می‌شوند که امید است با تعامل و همکاری، مسیر خدمت به اقتصاد و جامعه که جز خدمت خلق نیست، تسهیل شود و با دوستی و پرهیز از رقابت ناسالم بتوانیم زمینه رشد خدمات کشورمان را بهبود ببخشیم."

واحدهای مادر دارد تا صنعت فولاد را از پایه رونق بخشند و جلوی مسائلی مانند خام فروشی را سد کرده و ارزش افزوده حاصل از تبدیل سنگ آهن به کنسانتره و گندله و سپس آهن اسفنجی و شمش را در داخل کشور به تولید برسانیم و در نتیجه به سایر بخش‌های تولیدکننده برسانیم تا آنها نیز بتوانند از این مواد در محصول نهایی خود بهره ببرند. وی در ادامه می‌افزاید: "بنابراین به داوطلبان سرمایه‌گذاری در پایه و زنجیره ابتدایی این صنعت احتیاج داریم." وی در ادامه با اشاره به وجود مشکلات و موانع در طرح‌های هشتگانه بخش دولتی می‌گوید: "خوب است از مسئولین علت تأخیر در اجرای کامل طرح‌های هفتگانه یا موسوم به هشتگانه را جویا شویم. مسلماً بخش دولتی خود واقف به دلایل کندی در پیشرفت کار هست ولی چرا راهکاری برای واگذاری این طرح‌ها به بخش خصوصی اندیشه نمی‌شود اگر ایمیدرو پیشقدم شود می‌توان با تشکیل یک شرکت خصوصی و جلب مشارکت همکاران در سایه تعاون و همکاری موثر این طرح‌ها را به مرحله بازدهی و بهره‌وری اقتصادی رساند."

بیان ناگفته‌ها

مهندس شکری در رابطه با وضعیت مشکلات اقتصادی راهکارهایی مطرح می‌کند: "از همه مسئولان ذربط و ارشد کشور شنیده شده که حل مشکلات اقتصادی و به تبع آن مسائل اجتماعی همگی در گرو توسعه و رشد تولید است. بنظر بنده به طور عام نه تنها صنعت فولاد بلکه برای تمام صنایع باید اراده‌ای قوی برای حمایت از تولید وجود داشته باشد"

وی ادامه می‌دهد: "اولاً اینکه قانون رفع موانع تولید نباید آنقدر کند اجرا شود و باید آئین نامه‌ها و ضروریات اجرای آن به طور ضربتی تهیه و اجرایی گردد. ثانیاً چنانچه دولت در یک دوره هفت تا ۱۰ ساله امتیازاتی به داوطلبان سرمایه‌گذاری در صنعت ارائه دهد که با چنین اقداماتی مسلماً توسعه و رشد صنعت دور از دسترس نخواهد بود."

مدیرعامل مجتمع جهان فولاد غرب در ادامه انتقاداتی را به سازمان امور مالیاتی وارد دانسته و می‌گوید: "رابطه مؤسسات تولیدی با سازمان امور مالیاتی رابطهای یکسویه است، بطوریکه تولیدکننده توان احقاق حق خود را ندارد و بقول معروف سازمان امور مالیاتی وظیفه برش و دوخت را رأساً انجام می‌دهد. برای نمونه،

مدیر عامل ذوب آهن پاسارگاد خواستار
توازن قیمت گذاری در چرخه فولاد شد:

ارزش افزوده گندله سازی ۷۰ درصد؛ فولاد سازی کمتر از ۱۰ درصد!

که از آهن اسفنجی به عنوان خوراک و در نتیجه تولید با کیفیت و یکنواخت استفاده می کند. علاوه بر موارد فوق طرح ذوب آهن پاسارگاد به گونه ای دیده شده که با اجرای طرح های توسعه احیا و نورد، آهن اسفنجی گرم به کوره شارژ شده و همچنین شمش به صورت گرم وارد خط نورد می گردد که صرفه جویی بسیار بالایی در هزینه تولید به همراه دارد.

مدیر عامل مجتمع صنعتی ذوب آهن پاسارگاد همکاری این شرکت با کارخانجات احیای مستقیم کاوه جنوب، سیرجان ایرانیان، جهان فولاد سیرجان و غدیر و تامین شمش فولادی برای کارخانجات نورد کویر کاشان، صبا فولاد زاگرس، نورد آریان فولاد و سایر شرکت های نوردی و تولید کننده مقاطع مختلف فولادی را جزو همکاری های مشترک نام برد و در ادامه به طرح مشکلاتی در صنعت فولاد پرداخت و گفت، این مشکلات را می توان به دو دسته تقسیم نمود. دسته اول مربوط به کل زنجیره فولاد می باشد و دسته دوم مربوط به تقسیم بندی درون زنجیره است.

مسعود اعتمادی، مدیر عامل مجتمع صنعتی ذوب آهن پاسارگاد در گفت و گو با «چیلان» اظهار داشت: توجه مدیران و مسئولین متولی صنعت فولاد به واحدهای صنعتی دولتی و خصوصی به این معنی که هر امتیازی که یک واحد دولتی از آن برخوردار است نباید به نحوی باشد که باعث تخریب بخش خصوصی گردد و اینکه برای ایجاد انگیزه و رقابت سالم باید امتیازات به کلیه واحدهای صنعتی یکسان تقسیم شود. اعتمادی در ادامه به معرفی مجموعه تحت مدیریتش پرداخت و گفت: مجتمع صنعتی ذوب آهن پاسارگاد با سرمایه گذاری آقایان حسن مطهری، مهدی مطهری و مهرداد مطهری از شروع تاسیس در سال ۱۳۹۲ به تولید شمش فولادی می پردازد.

مدیر عامل مجتمع صنعتی ذوب آهن پاسارگاد، انواع شمش فولادی در این شرکت فولادی که با گریدهای مختلف به شرح جدول ذیل و در ابعاد ۱۳۰*۱۳۰ الی ۲۲۰*۲۲۰ به طول ۱۲ متر، ۶ متر و سایر مترهای سفارشی مشتریان تولید می شود را طی جدول زیر به اطلاع رساند.

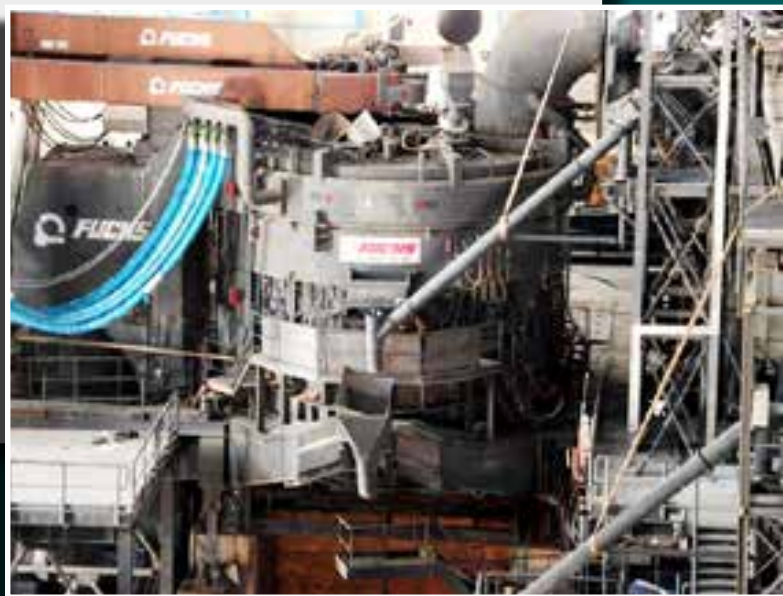
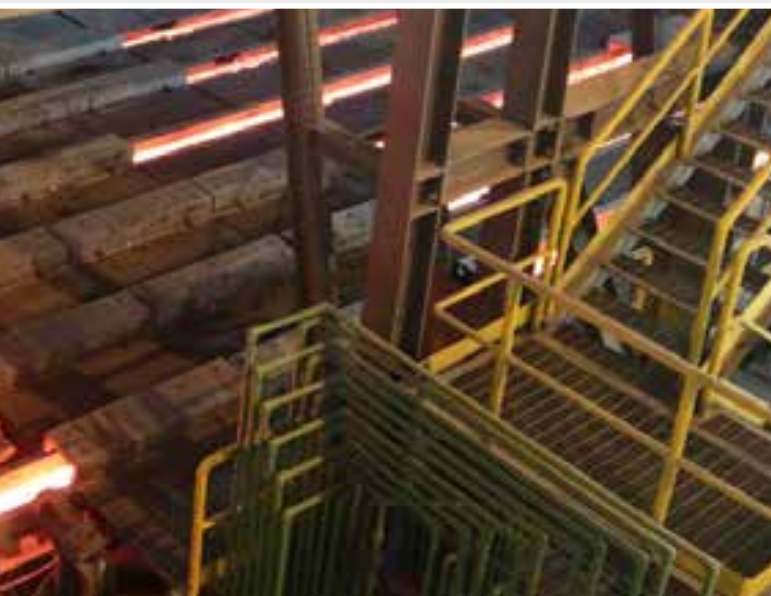
Fe 430	درجه بندی
Fe 510	
SS 34	
SS 41	
SS 50	
SS 55	
Gr 40	
Gr 60	
RST 34-2	
USD7	

St 33	درجه بندی
St 37 - 2	
St 44 - 2	
St 52 - 3	
St 50 - 2	
St 60 - 2	
St 70 - 2	
Fe 310	
Fe 360 B	

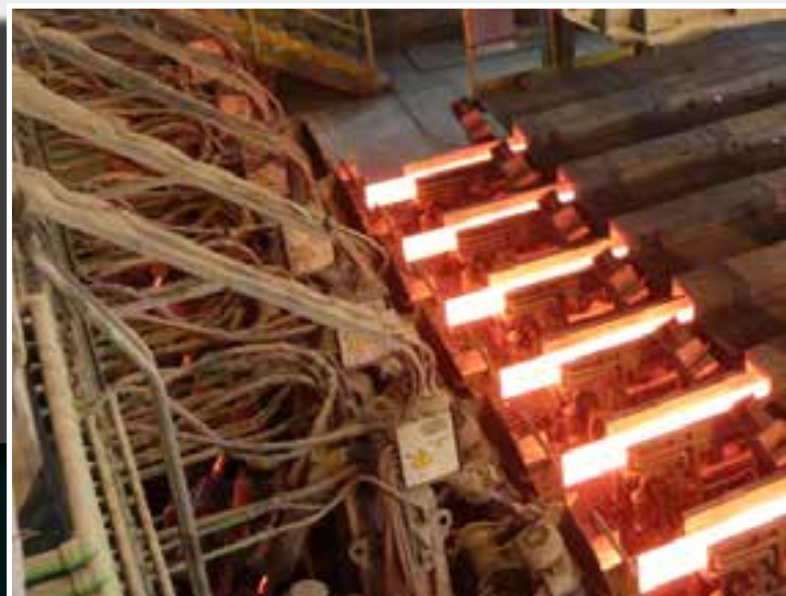
مشکلات کل زنجیره فولاد

با کاهش رشد اقتصادی (از ۱۰٪ به ۷٪)، تکمیل پروژه های بزرگ عمرانی و اشباع صنعت ساختمان در چین در سال های اخیر، مصرف فولاد در چین حدود ۱۰۰

این مدیر فولادی به خبرنگار چیلان گفت: ذوب آهن پاسارگاد در حال استفاده از کوره Ultra High Power قوس الکتریکی، توان ریخته گری بلوم ۲۲۰ X ۲۲۰ و تنها فولادساز استان فارس و بزرگترین فولادساز بخش خصوصی است

میلیون تن کاهش پیدا کرده که این موضوع همزمان با افزایش تولید آن کشور می باشد (امروزه چین ۸۱۰ میلیون تن از ۱۴۰۰ میلیون تن تولید جهان را به خود اختصاص داده است). لذا چین برای از دست ندادن تولید خود در ظرفیت فوق الذکر، سیاست های حمایتی جهت صادرات این کالا با تنظیم تعرفه ها و جواز صادراتی و همچنین توافقنامه های عدم دریافت عوارض صادرات مواد خام با استرالیا به عنوان تامین کننده عمده سنگ آهن را اتخاذ کرده و تولید کنندگان چینی قیمت فولاد را به صورت بسیار عجیبی پایین ارائه دهند (۲۸۰ دلار FOB بنادر چین). البته کاهش قیمت نفت و در نتیجه کک در این مهم نیز به آنها یاری نموده است. در نتیجه اکنون تولید کنندگان چینی با توجه به پشتوانه مالی بسیار قوی که در سال های اخیر کسب کرده اند در تلاش برای خارج کردن رقبای خود در بازار صادراتی و کسب بازارهای بین المللی هستند حتی اگر در

این مقطع زمانی دچار ضرر بشوند. در ایران مسئله کنترل ارز این موضوع را برای تولید کنندگان داخلی سخت تر کرده است و آن هم این است که در طی دو سال اخیر بیش از ۴۰ درصد هزینه های ریالی افزایش یافته است و حال آنکه نرخ ارز ثابت مانده که در نهایت رقابت را برای تولید کننده داخل سخت تر کرده است؛ یعنی دلارهای نفتی به جای صرف زیر ساخت های کشور، جهت کنترل بازار و از بین بردن تولید داخل صرف شده است. اکنون کشورهای تولید کننده فولاد در منطقه برای نجات صنعت فولاد کشورشان تعرفه های وارداتی بالایی وضع کرده اند. مثلاً ترکیه ۳۵ درصد و امارات ۳۰ درصد ولی متأسفانه این عوارض اکنون در کشور ما ۱۰ درصد است که آن هم با توجه به تاخیر کم نظیر دولت در تصمیم گیری بعد از ۴ ماه اتخاذ گردید. به عنوان مثال در ترکیه کمتر از یک هفته این تصمیم گیری انجام شد. به قدری این موضوع دیر اجرایی شد که وارد کننده ها فرصت کافی برای واردات ارزان داشتند تا بتوانند شمش ارزان از چین وارد کنند و کنترل بازار را در اختیار بگیرند.

متأسفانه این موضوع با کاهش شدید مصرف آهن در کشور همزمان شده است، امروزه مصرف آهن به ازای هر ایرانی حدود ۱۵۰ کیلوگرم به ازای هر نفر در سال است (۲ سال پیش این عدد حدود ۲۷۰ کیلوگرم بوده) که دلیل عمده آن رکود بازار ساخت و ساز و پروژه های عمرانی کشور است.

شخص مصرف سرانه آهن نشان از رشد سرمایه گذاری و ایجاد زیر ساخت در یک کشور دارد که این عدد در ایران متأسفانه با کشورهای عقب افتاده برابری می کند. به عنوان مثال این عدد در کشور ۱/۴ میلیارد نفری چین حدود ۴۲۰ کیلوگرم به ازای هر نفر می باشد. به صورت خلاصه عدم اجرای پروژه های عمرانی در کشور و عدم وضع تعرفه و نهایتاً سیاست های فوق العاده انفعالی دولت باعث کاهش مصرف و قیمت فولاد گردیده که عرصه را برای کست دلت اندر کاران چرخه صنعت فولاد سخت نموده است.

مشکلات درون زنجیره فولاد

همچنان که مستحضرد زنجیره فولاد در کشور از خط کنسانتره، گندله، احیا، فولادسازی و نورد تشکیل یافته که خطوط کنسانتره، گندله و احیا با توجه به سیاست های دولت های قبل و این دولت در دستان شرکت های دولتی و نیمه دولتی _ که تماماً در کنترل دولت است _ می باشد.

لذا قیمت گذاری این چرخه به گونه ای انجام پذیرفته که تمام ارزش افزوده تولید فولاد در بخش گندله سازی به صورت خاص (که انحصار گل گهر، چادرملو و غیره) و بخش باقیمانده آن در کنسانتره و احیا قرار گیرد و بخش های ذوب و نورد که بخش خصوصی در آن وارد شده است یا بدون منفعت و یا با ضرر ادامه کار دهند. این به گونه ای بوده است که ارزش افزوده بخش گندله سازی بنا بر گزارش های بازرسی مالی وزارت صنایع در حد ۷۰ درصد، احیای مستقیم ۳۰ درصد و حال آنکه فولادسازی کمتر از ۱۰ درصد به صورت میانگین بوده است یعنی فولادسازی هزینه سرمایه در گردش خود را نیز نمی تواند بدست بیاورد. حال آنکه استهلاک سرمایه گذاری در بخش فولادسازی به ازای هر تن تولید ۳ برابر گندله سازی و ۲ برابر احیای مستقیم می باشد.

یعنی در شرایط سخت داخلی و بین المللی می توان با انجام توازن در قیمت گذاری در چرخه فولاد سود متوازی بین بخش های تولید کننده ایجاد نمود ولی علیرغم شعارها و حرف های دولت و سیاست های کلی نظام، نه تنها هم و غم دولت بر ایجاد توازن دولت و بخش خصوصی نمی باشد، بلکه در جهت حذف بخش خصوصی از تولید داخل می باشد.

پیام مدیر عامل

شرکت مهندسين مشاور و تحقيقات بهين آب زنده رود در سال ۱۳۸۱ و در حوزه فعاليت مهندسي آب و فاضلاب و محيط زيست تاسيس شد. شرکت بهين آب زنده رود در حال حاضر به مدير عاملی سعيد سامانی مجد و بصورت سهمی خاص فعاليت می کند. این شرکت دارای محصولی خاص و کاربردی برای واحدهای صنعت فولاد در کشور است که نام آن سامانه گندزدایی پيشرفته مولتی اکسیدان بکواست. این سامانه محصولی دانش بنیان از شرکت بهين آب زنده رود است که با استفاده از فناوری الکترولیز نمک طعام در محل مصرف ماده گندزدار را تولید می کند. این ماده قدرت و سرعت گندزدایی بالا دارد که می تواند در گندزدایی آب آشامیدنی، کولینگ تاور، آب شيرين کن ها، آب فرایندی و پساب تصفيه فاضلاب به کار رود. از مزایای استفاده از این سامانه می توان به کاربری ساده و ایجاد ایمنی و امنیت بالاو استفاده از مواد مصرفی ارزان قیمت اشاره کرد.

از دیگر خدمات و محصولات شرکت بهین آب زنده رود می توان به موارد زیر اشاره کرد:

۱. طراحی و ساخت سامانه گندزدای پیشرفته مولتی اکسیدان بکو
۲. طراحی و ساخت سامانه حذف فلزات سنگین از آب با روش الکتروشیمی
۳. طراحی و ساخت دستگاه های اندازه گیری پارامترهای کیفی آب (کلرسنج دستی و آن لاین و pH متر دیجیتالی و تیتراسیون، کدورت سنج و EC متر)
۴. طراحی و ساخت پکیج های نوین تصفیه فاضلاب بهداشتی و صنعتی

۱. مطالعات پدافند غیر عامل طرح های آب و فاضلاب
۲. مطالعات اقتصادی، اجتماعی و فنی طرحهای مدیریت پسماندهای شهری و صنعتی و بازیافت آنها
۳. مطالعات امکانسنجی و مکانیابی طرحهای شهری و صنعتی
۴. ارزیابی اثرات زیست محیطی طرحهای عمرانی و صنعتی
۵. مدیریت و مهندسی زیست محیطی طرحهای عمرانی و صنعتی
۶. مطالعه و طراحی تصفیه‌خانه آب
۷. بهینه‌سازی و بهره‌برداری و طراحی شبکه‌های جمع‌آوری فاضلاب
۸. طراحی شبکه‌های آبراری کشاورزی و فضای سبز

شرکت مهندسين مشاور و تحقيقات بهين آب زنده رود سابقه فعاليت و کار با واحدهای صنعتی مختلفی از جمله پالایشگاه و پتروشیمی صنایع صنعتی و معدنی و غیره در سطح کشور را در کارنامه خود دارد. برای نمونه این شرکت توانسته است عملیات جایگزینی سامانه گندزدایی پیشرفته مولتی اکسیدان بکو در واحد RO پالایشگاه اسفهان را بطور موفقیت آمیز به انجام برساند.

گندزدایی آب پیش تصفیه واحد RO پالایشگاه نفت اصفهان

گندزدایی آب شهری
سایت آبرسانی شحنه استان یزد با ظرفیت ۷۰۰ لیتر بر ثانیه

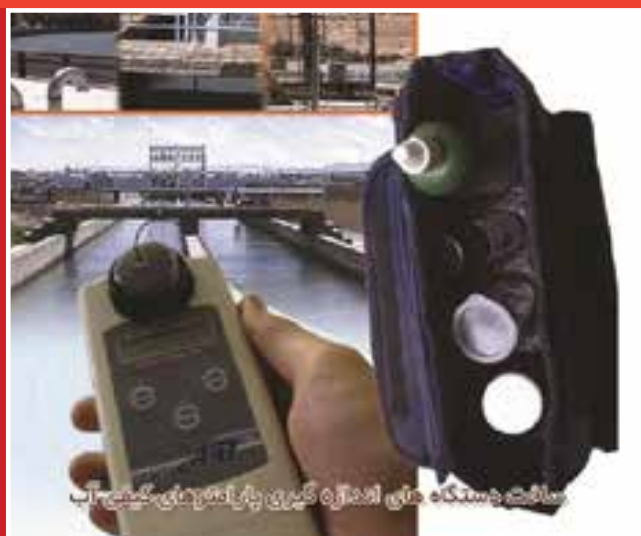
سامانه بکو صنعتی جهت گندزدایی آب:

- برج های خنک کننده و مسیر کولینگ
- واحدهای تصفیه آب صنعتی
- واحدهای تصفیه فاضلاب صنعتی
- واحدهای تصفیه آب و فاضلاب بهداشتی

دارای آخرین استانداردهای ایمنی صنعتی
همراه با یکسال گارانتی و ده سال خدمات
قابل استفاده در کلیه صنایع:
فولاد، نفت و گاز، پتروشیمی، نیروگاه ها و....

طراحی و ساخت پکیج های فرایند تصفیه آب آشامیدنی شهری و صنعتی

ساخت دستگاه های اندازه گیری پارامترهای کیفی آب

رضارحمانی

رئیس
کمیسیون
صنایع و معادن
مجلس شورای
اسلامی

در پساتحریم با استفاده از تجربه دوران تحریم حرکت کنیم

پساتحریم از منظر اقتصادی مثل تیغ دولبه است یعنی می‌تواند به نفع یا به ضرر اقتصاد ملی باشد. بستگی دارد که چطور در این باره تصمیم بگیریم. اگر به این سمت برویم که شرکت‌های مشترک تشکیل بدهیم و در داخل تولید کنیم و از توان ساخت داخل استفاده کنیم و بازارهای صادراتی را از طریق تولیدات خود پوشش دهیم، این به نفع ما خواهد بود اما اگر به دلیل اینکه روابط تسهیل شده و تحریم‌ها برداشته شده به راحتی واردات انجام دهیم، این آواری بر سر اقتصادمان خواهد بود و خیری برایمان ندارد. بعد از لغو تحریم‌ها چند کار مهم باید انجام شود که در غیر این صورت در همان شرایط قبل از تحریم خواهیم ماند. اصلاحات ساختاری در اقتصاد کشور و پیاده کردن راهبردها و اصول اقتصاد مقاومتی نخستین کار مهم است که باید انجام پذیرد چرا که برخی ساختارهای اقتصادی از جمله وام‌های بانکی دارای اشکالاتی است. همچنین منابع مالی که آزاد می‌شوند، باید در زیرساخت‌های اقتصادی هزینه شود چرا که زنجیره‌های اقتصادی کشور حلقه‌های مفقوده

دارد. البته ما از نظر تکنولوژی و سطح مهارت نباید خود را دست کم بگیریم اما در جاهایی حلقه مفقوده داریم و زنجیره‌ها باید تکمیل شود و در جاهایی هم ریسک‌هایی هست که دولت باید آن را بپذیرد.

صنایع ما اکثراً فرسوده است و تکنولوژی آن‌ها قدیمی است و نیاز به نوسازی وجود دارد. بهترین راه این است که نوسازی صنایع انجام دهیم و تکنولوژی و فناوری وارد کشور کنیم. در بعضی حوزه‌ها لازم است شرکت‌های مشترک تشکیل دهیم تا صنعتان نونوار شود و بعد از آن بخشی از بازارهای صادراتی را در اختیار بگیریم. طبیعتاً شرکت‌های خارجی هم در این شرایط منافع خواهند داشت اما اینکه صرفاً واردات انجام دهیم منافع آن‌ها بیشتر است. خوشبختانه با اهتمام دولت، به نظر می‌رسد همکاری با شرکت‌های خارجی در راستای تولید مشترک خواهد بود و شرکت‌های خارجی باید در راستای ارتقاء سطح تکنولوژی و نوسازی دستگاه‌ها با ایران همکاری کنند؛ قرار نیست تنها کالا وارد کشور کنند و به تولید ملی ضربه بزنند.

همچنین در دوران پساتحریم نگاه‌ها به حمایت از تولید باید تغییر کند. متأسفانه در دوران تحریم حمایت موثری از صنعت صورت نگرفت و ما در بخش هدفمندی هم سهم تولید را چه در این دولت و چه در دولت قبل پرداخت نکردیم؛ در حالی که در دوران پساتحریم این نگاه‌ها باید عوض شود. البته تحریم در جاهایی به نفع ما بوده است. در این دوران خیلی از مراکز سعی کردند به توان خود اتکا کنند و این در خودباوری تأثیر مثبت داشت و توانستیم بسیاری از نیازهایمان را خودمان تأمین کنیم. بنابراین در پساتحریم باید با استفاده از تجربه دوران تحریم حرکت کنیم.

حمیدرضا فولادگر

رئیس
کمیسیون تولید
ملی و نظارت بر
اجرای اصل ۴۴
قانون اساسی
مجلس شورای
اسلامی

در تنظیم قرارداد با شرکت‌های خارجی قانون استفاده حداکثری از توان داخلی مد نظر باشد

هم اکنون تقاضا برای ورود به بازار ایران از سوی شرکت‌های خارجی فراوان است که امید می‌رود از مرحله زبانی گذشته و اجرایی شود. قراردادهای این شرکت‌های خارجی باید به گونه‌ای تنظیم شود که استفاده از تولید و توان داخلی مدنظر قرار گیرد. در تنظیم قراردادهای از هر نوعی که باشد مانند سرمایه‌گذاری، تأمین منابع مالی، انتقال فناوری، خرید کالا و قطعات واسطه‌ای برای تولید باید قانون استفاده حداکثری از توان داخلی مدنظر باشد البته موارد استثنا شده در قانون نیز تصریح شده است. بر همین اساس از دولت درخواست کرده‌ایم که شاکله برنامه پساتحریم را تقویت تولید داخلی، انتقال تکنولوژی و نیز ارتقای کیفی محصولات اختصاص دهد و در صورت لزوم آن را به صورت لایحه به مجلس ارائه کرده و کمیته ویژه‌ای از سوی مجلس بر کار نظارت داشته باشد. شرکت‌های داخلی هم می‌توانند با تشکیل کنسرسیوم نقش بهتری ایفا کنند که البته این موضوع هم در قانون استفاده حداکثری از توان داخلی مورد اشاره قرار گرفته است.

پیمانکاران وزارت راه و وزارت نیرو شود و باید با استفاده از سرمایه‌های آزاد شده، زیرساخت‌های ریلی، ناوگان هوایی و فرودگاه‌های کشور را مجهز و تقویت کنیم تا اگر خدای ناکرده بار دیگر مورد تحریم‌های بین‌المللی قرار گرفتیم، این بار دنیا به ما محتاج باشد.

در بسیاری از مواقع، پول بیشتر باعث رفاه و تنبلی بیشتر و گسترش واردات می‌شود؛ بنابراین اگر می‌خواهیم با چنین مشکلاتی مواجه نشویم باید طرح جامع فولاد را تکمیل کرده و از صنایع استراتژیک مثل فولاد حمایت کنیم تا زیرساخت‌های اقتصادی کشور تقویت شود. همچنین در دوران پساتحریم باید به سمت ایجاد اشتغال برویم تا بتوانیم خدمات را صادر کنیم و برند جهانی داشته باشیم و بانک‌ها در این زمینه دارای نقش اساسی هستند.

مقاومتی پایبند باشیم و برای اقتصاد خود بر پایه حمایت از تولید ملی و صنایع داخلی برنامه‌ریزی کنیم. ما باید فرض کنیم که تحریم‌ها به صورت موقتی برداشته شده و دوباره باز خواهند گشت؛ بنابراین باید کاری کنیم که تولید داخلی تقویت شده و مردم به مصرف کالاهای داخلی گرایش پیدا کنند و همچنین باید کاهش واردات و افزایش صادرات در دستور کار قرار گیرد. متأسفانه در شرایط کنونی همه تلاش‌ها برای افزایش واردات است و اکثر کارخانه‌ها با ظرفیت بسیار پایینی مشغول کار هستند، تولید داخلی بسیار کاهش پیدا کرده است و کالاهای مدام وارد کشور می‌شوند. پول‌هایی هم که قرار است با برداشته شدن تحریم‌ها آزاد شود باید صرف پرداخت بدهی‌های دولت به تأمین اجتماعی، کارگران و

نادر قاضی‌پور

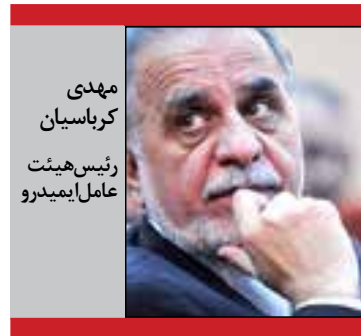
عضو
کمیسیون
صنایع و
معادن مجلس
شورای
اسلامی

در دوران پساتحریم کاهش واردات در دستور کار قرار گیرد

آنچه که در شرایط کنونی و پایان تحریم‌ها ضرورت دارد این است که ما باید به اقتصاد

تحلیل بازار و صنعت فولاد ایران در دوران پساتحریم

دیدگاه دولت

فرصت ۲/۷ میلیارد پوندی صنعت فولاد در پساتحریم

◀ اقتصاد ایران طی سال های گذشته به دلیل محدودیت های ناشی از تحریم هزینه هایی داده است ولی امروز امیدواریم با کاهش تحریم ها و رسیدن به توافق هسته ای اقتصاد ایران بازهم فرصت حضور در بازارهای جهانی را کسب کند. از طرف دیگر دولت در رفتار و شیوه عملکرد نشان داده که اتکاء خاصی به بخش خصوصی دارد. بنابراین در صورتی که تحریم ها برداشته شود، بخش خصوصی کشور

تعامل دولت و تشکل های بخش خصوصی در پساتحریم ضرورت بیشتری دارد

◀ اکنون که مسئله برداشته شدن تحریم ها به میان آمده، رسانه ها دغدغه ملت و صاحب نظران را افزایش واردات کالا در بازار ایران مطرح می کنند که بجاست اما دولت برای حمایت از تولید و کنترل واردات ابزار مناسبی دارد. یک ابزار برای کنترل واردات تعیین تعرفه است و ابزار دیگر در شرایط فعلی تخصیص یا عدم تخصیص ارز که فارغ از رفع تحریم ها به منظور حمایت از برخی کالاها که در معرض رکود جهانی قرار می گیرند، مورد استفاده قرار گرفته و

فعال تر از گذشته رفتار می کند. از سوی دیگر امکان حضور در بازارهای جهانی را نیز به صورت گسترده تر و کم هزینه تری پیدا می کنیم. در این شرایط دولت هم میدان بازی را برای بخش خصوصی کشور ایجاد می کند و در نهایت همزمان با خروج از رکود، وضعیت شاخص های کلان اقتصادی کشور بهبود می یابد.

در همین زمینه به نظرم در پساتحریم توسعه تکنولوژی و بهره گیری از آخرین ماشین آلات خارجی در بخش های مختلف صنعتی از جمله صنایع معدنی باید مورد توجه و در دستور کار قرار گیرد و فعالان بخش خصوصی و اعضای تشکل ها باید با ارتباط گرفتن با شرکت های تراز اول جهان از فرصت به وجود آمده برای نوسازی و بهسازی صنایع کشور بهره ببرند. ایران زمینه ۲۹ میلیارد دلار سرمایه گذاری در معدن و صنایع معدنی دارد که علاقه شرکت های جهان از اروپا تا آسیا را برانگیخته است. به طور خاص در مورد صنعت فولاد، ایران ۲/۷ میلیارد پوند ذخایر سنگ آهن دارد که برای ساخت فولاد مورد استفاده قرار می گیرد و افزایش تولید فولاد از ۲۲ میلیون تن در سال جاری به ۵۵ میلیون تن تا سال ۲۰۲۵ هدف

گذاری شده است که به سرمایه گذاری های جدید و پایان تحریم های بین المللی منوط خواهد بود و البته سرمایه گذاری در دوران پساتحریم، یک موقعیت برد-برد خواهد بود. افزایش ظرفیت پیش بینی شده به ما کمک خواهد کرد صادرات فولاد را به حدود ۱۲ میلیون تن در سال افزایش دهیم. پس از توافق هسته ای هیات هایی از آلمان، فرانسه، هلند، انگلیس و سایر کشورهای اروپایی به ایران آمده اند و مذاکرات مفصلی با آنها درباره سرمایه گذاری در صنایع فولاد و معدنی داشته ایم. همچنین با نمایندگان شرکت های ژاپنی و اتریشی مذاکراتی انجام شده است که ژاپنی ها برای سرمایه گذاری در کارخانه فولاد مکران با ظرفیت تولید سه میلیون تن فولاد در منطقه آزاد تجاری چابهار به زودی به ایران سفر می کنند. چابهار راه آهن دارد که می تواند سنگ آهن را از سایر نقاط کشور و همچنین ترکمنستان، قزاقستان و افغانستان به این منطقه حمل کند و شرکت های فولادی بین المللی شامل شرکت های هندی و کره جنوبی هم سرگرم بررسی فرصت های سرمایه گذاری در چابهار هستند. ▶

جهانی در همه ابعاد اقتصادی، فرهنگی، سیاسی و اجتماعی قرار گرفته است و با توجه به تلاشی که تیم مذاکره کننده انجام داده، بدون هزینه های هنگفت تبلیغاتی و بازاریابی، عرصه برای معرفی کالاهای ایرانی و قابلیت های بازار ایران در سطح جهانی و تجارت خارجی فراهم شده است.

در دوران پساتحریم دولتها با اتخاذ قوانین بستر فعالیت را برای بنگاه های اقتصادی فراهم و سیاست های کلان را تنظیم می کنند و در پاره ای موارد به عنوان مکمل به بخش خصوصی کمک می نمایند. نقش بخش خصوصی هم تبیین چشم انداز توسعه در بخشهای مختلف تولید، استخراج نقاط قوت و ضعف تولیدات، تبیین روشهای رسیدن به هدف تجاری و افزایش قدرت رقابت پذیری تولیدات ایرانی در بازار جهانی و تعیین الزامات حرکت در این مسیر است. از این رو اگر بنگاه های اقتصادی و تشکل ها اطلاعات مربوط به تولید و تجارت هر کالا را در اختیار دولت نگذارند تصمیمات برای رونق و توسعه از سوی دولت خام خواهد بود، لذا توجه بیشتر به این مساله از سوی تشکل های بخش خصوصی ضرورت دارد. ▶

دیدگاه تولید کننده

بهرام
سبحلی
مدیرعامل
مجمع فولاد
مبارکه

مدیریت واردات و صادرات فولاد در پساتحریم اهمیت بیشتری می یابد

برطرف شدن تحریم موجب می شود

بسیاری از صنایع معدنی دیگر باید سعی شود بیشتر جنبه صادراتی محصولات و واردات مواد اولیه تقویت شود و باید جلوی واردات محصولات ارزان قیمت و بی کیفیت خارجی را گرفت.

رفع تحریم ها به ما کمک می کند از فناوری های برتر دنیا به منظور بالا بردن کیفیت محصولات خود استفاده کنیم و صنایع کشور را در این راستا تقویت کنیم. بنابراین استراتژی صنعت فولاد در پساتحریم باید توسعه تکنولوژی و بهسازی و نوسازی ماشین آلات و مدیریت واردات بر مبنای مقابله با دامپینگ و تقویت صادرات محصولات فولادی باشد.

بین کشورها تبادل اطلاعات و فناوری های نوین به راحتی انجام شود و کشورها بتوانند داشته های خود را به سایر کشورها عرضه کنند.

در حال حاضر بیشتر فولادسازها با مشکل فروش روبه رو هستند و با انبوهی از مواد تولید شده مواجه اند که در به وجود آمدن این شرایط، علاوه بر رکودی که در ساخت و ساز کشور حاکم است، واردات محصولات فولادی ارزان قیمت سایر کشورها نیز نقش ایفا کرده است.

البته معنی از بین رفتن تحریم این است که واردات و صادرات با سهولت بیشتری انجام شود اما در حوزه فولاد و حتی

اقدامات اقتصادی شد و در شرایط پساتحریم تصمیم گیری های دولتی و برنامه ریزی ها باید از شفافیت لازم برخوردار شود. یکی از راه های ایجاد شفافیت، برگزاری مناقصه یا مزایده اجرای طرح های اقتصادی به صورت شفاف است، نه اینکه پشت درهای بسته انجام شود. البته باید کمیته هایی از سازمان های مختلف بر این کار نظارت داشته باشند تا در معاملات بین المللی شفاف سازی صورت گیرد. همچنین در دوران پساتحریم لازم است واگذاری بنگاه های اقتصادی به بخش خصوصی در دستور کار قرار گیرد و شرکت های دولتی و شبه دولتی باید از فعالیت های اقتصادی کنار روند و سرمایه گذاران خارجی و یا بخش خصوصی داخلی جایگزین آنها شوند. در این صورت رقابت بیشتری در بازارهای اقتصادی ایجاد می شود و انحصارهای موجود برطرف خواهد شد.

سرمایه گذاران خارجی، ایجاد شفافیت در مزایده ها و مناقصه ها و کنار رفتن شرکت های شبه دولتی از اقتصاد شود. باید تحولات جدید در بخش های صنعت ایجاد شود تا بتوانیم به سازمان تجارت جهانی پیوندیم. در این راستا می توانیم از همکاری کشورهای دیگر در استفاده از تکنولوژی های جدید برخوردار شویم. در واقع از موقعیت جدید باید برای واردات فناوری و ماشین آلات سرمایه ای استفاده کنیم، نه اینکه صرف واردات محصولات نهایی شود. باید ببینیم کشورهایی که در صنایع مختلف مطرح هستند، چه تجربیاتی داشته اند. به عنوان مثال باید از تجربیات ژاپن در صنعت فولاد استفاده کنیم و ببینیم چطور این کشور با وجود اینکه انرژی ارزان و مواد اولیه داخلی در اختیار ندارد، توانسته به یک تولیدکننده بزرگ فولاد در دنیا تبدیل شود. ایجاد تحریم ها باعث غیر شفاف شدن برخی

سید رضا
شهرستانی
رئیس هیئت
مدیره شرکت
کلاچ

شفاف سازی، اولویت اصلی در پساتحریم

لغو تحریم ها به عنوان یک فرصت برای اقتصاد کشور مطرح است و برای استفاده از این فرصت باید سیاست گذاری درستی صورت گیرد. سیاست گذاری دولت در بخش صنعت باید طوری باشد که باعث جذب

تقویت مشتری مداری، استفاده از ظرفیت (تولیدی و پشتیبانی) با ارتقاء بهره وری و بهبود نتایج اقتصادی و شاخص های جهانی، تاکید بر بومی سازی (مهندسی معکوس) از دیگر اهداف فولاد هرمزگان در شرایط پساتحریم به شمار می رود که با توجه به نیروی انسانی جوان و متخصص و متعهد، موقعیت جغرافیایی صحیح، تجهیزات پیشرفته، نیروی انسانی و برخورداری از تجربه همه فولادسازان کشور به خصوص فولاد مبارکه آینده فولاد هرمزگان روشن و مطمئن جلوه می کند.

در شرایط پساتحریم که با تلاش و تدبیر ویژه ریاست جمهوری و تیم مذاکره کننده هسته ای به وجود آمده است، باید با برنامه ریزی در راستای انتقال دانش فنی بخش هایی که دانش فنی آن بومی نشده است، تلاش کنیم. در برنامه های توسعه ای فولاد هرمزگان هم تلاش ما بر این است که از ظرفیت سرمایه گذاری خارجی در دوران پساتحریم به صورت ویژه استفاده نماییم.

همچنین پیاده سازی نظام ها و سیستم های مدیریتی، تمرکز بر بازار داخلی، حضور مداوم در بازارهای جهانی و

امیر مسعود
هراتیان
مدیرعامل
فولاد
هرمزگان

اهداف فولاد هرمزگان در شرایط پساتحریم

**جهاندار
شکری**
مدیرعامل
شرکت ذوب
آهن پیستون

ثبات قوانین و شفافیت در برنامه ها لازمه پسانتحریم است

اقتصاد کشور از همان آغازین روزهای اعلام توافق شاهد حضور مقامات بلند پایه اروپایی در ایران بود. سرمایه گذاران خارجی بیشتر علاقه مندند قراردادهایی برای ورود کالا به کشور امضاء کنند؛

سعید رئوفی
رئیس هیئت
مدیره شرکت
صیاف فولاد زاگرس

زنجیره فولاد به صورت مستقیم تحت تأثیر تحریم ها نبود

اقتصاد ایران مدت ها است در رکود تومری به سر می برد و با طی کردن یک دوره سخت ۸ ساله، شاخص های توسعه ای خود را به صورت باورناپذیری از دست داده است چرا که تحریم ها و فشارهای ویژه، بالاخره بر بدنه اقتصاد احساس شد. بنابراین به صورت علمی و دقیق نمی توان شرایط بازار سرمایه، پس از توافق را مورد ارزیابی قرار داد زیرا روند گذشته تحلیل بازار را سخت می کند و تنها پیش بینی تغییر صنایع، به خصوص صناعی که در ماه های اخیر آسیب بیشتری دیده اند، تعیین کننده شرایط بازار خواهند بود. در حال حاضر بسیاری از صنایع بالاخص صنعت فولاد به دلیل رکود بازار مسکن، حجم کم اعتبارات تخصیصی جهت پروژه های عمرانی و غیره با ظرفیتی پایین مشغول بکار هستند و هزینه عملیاتی آنها به شدت افزایش یافته است. برخی از شرکت ها به صورت مستقیم تحت تأثیر تحریم ها نبوده اند و تأثیر برداشته شدن تحریم ها در میان مدت مشخص خواهد شد. این صنایع بیشتر تحت تأثیر سیاست گذاری های اقتصادی که دولت و مدیران اقتصادی در شرایط جدید اتخاذ می کنند،

**محمد رضا
تحریری**
قائم مقام مدیر
عامل نورد
فولاد گیلان

عدم تغییر وضعیت فولاد ایران در سال نخست پسانتحریم

امید به آینده بهتر یکی از قوی ترین انگیزه ها برای کار و تلاش بیشتر و کنار آمدن با مشکلات کنونی است لیکن چنانچه امید همراه واقع بینی نباشد ممکن است باعث گمراهی در اتخاذ تصمیمات مناسب برای فعالیت های آتی گردد. حال در خصوص وضعیت بازار و صنعت فولاد که این روزها حال خوش و مناسبی ندارد، دوران پسا تحریم اگر ماه های پایانی سال جاری و سال ۹۵ فرض شود، نمی توان انتظار تغییرات فاحشی در جهت بهبودی داشت چرا که عوامل به وجود آورنده وضعیت فعلی (نبودن تقاضای مؤثر داخلی و عدم امکان صادرات کافی) با توجه به چشم انداز پروژه های عمرانی و اینکه فعال شدن کافی آنها برای ایجاد تقاضای داخلی در سال آتی چندان مثبت نیست، همچنان تداوم داشته و با توجه به وضعیت اقتصاد جهانی به خصوص کشورهای چین و روسیه که دو کشور عمده تولید کننده فولاد می باشند و برای خارج کردن رقبا از میدان دست به دامپینگ گسترده می زنند، امکان صادرات کافی برای ظرفیت بالقوه موجود نیز وجود نداشته و لذا احتمال قابل تحقق می تواند خروج و تعطیلی بخشی از تولید کنندگان کوچک بخش خصوصی از بازار به نفع تولید کنندگان بزرگ باشد تا تعادل عرضه و تقاضا موجب جلوگیری از سقوط مداوم قیمت ها و ثبات بازار گردد. لازم به ذکر است که متناسب کردن تعرفه ها با شرایط کنونی بازار جهانی و بازار داخل می تواند تا حدودی از روند پیش بینی شده (تعطیلی واحدها) جلوگیری نماید. در خاتمه با این امید که با اتخاذ سایر سیاست های مؤثر که مکرراً توسط انجمن تولید کنندگان فولاد پیشنهاد و اطلاع رسانی گردیده در میان مدت مصارف داخلی به میزان قابل قبول افزایش یافته و از ابتدای سال ۱۳۹۶ شاهد روزهای تعادل و شکوفایی مجدد در صنعت فولاد کشور باشیم، این روزهای سخت را سپری می کنیم.

تردید نیست که اگر چنین اقدامی به نفع تجار خارجی به نتیجه برسد تولید داخلی ما با تهدید جدی مواجه خواهد شد. متأسفانه تولید کنندگان محصولات فولادی از جهات دیگری هم تهدید می شوند که از جمله می توان به کاهش اخیر قیمت محصولات چینی، ارزان فروشی شرکت های دولتی در بخش صادرات و فعالیت شرکت های فولادی زیر ظرفیت خود اشاره کرد که برای رفع هر یک از این تهدیدها ابزار مناسبی در اختیار دولت و مجلس محترم قرار دارد.

به هر حال در شرایط فعلی ارزیابی آثار لغو تحریم ها اندکی دشوار است زیرا در صورتی می توان به برآورد دقیق رسید که سیاست ها و برنامه های شفاف و قوانین محکم و ثابت اعمال شود و از هر گونه رانت یا واسطه گری غیر مفید جلوگیری شود. قطعاً دولت که برای لغو تحریم ها زحمات زیادی متحمل شده اجازه نخواهد داد تولید فولاد کشور فدای مطامع سودجویان شود.

قرار خواهند گرفت: مثل صنایع نفت، پتروشیمی، بخش های مختلف زنجیره فولاد، سیمان و ... در مقابل صنعت بانکداری، گروه های حمل و نقل و لیزینگ ها و خودرویی ها و برخی صنایع دیگر به سرعت تحت تأثیر رفع تحریم ها قرار می گیرند و با افزایش فروش و کاهش هزینه ها سودآوری آنها بیشتر می شود. به نظر می رسد مشکلات بسیاری از صنایع مایس از تحریم ها پابرجا خواهد بود؛ به عنوان مثال مشکلات مربوط به تقاضا و مواد اولیه صنعت فولاد همچنان پابرجاست و ریشه های آن را باید در داخل جست و جو کرد. البته می توان پیش بینی کرد که رفتار فعالان بازار سرمایه تغییر خواهد کرد و به سمت صنایع پایه ای و عمرانی متمایل شوند. در حال حاضر که تولید کنندگان فولاد جهان امیدوارند با رفع تحریم ها وارد بازار چند میلیارد دلاری ایران شوند و تولیدات خود را روانه بازار این کشور کنند سرمایه گذاران ایرانی در حال افزایش تولید محلی هستند و حتی انتظار می رود با رفع تحریم ها منابع مالی بیشتری در دسترس صنعت فولاد ایران قرار گیرد و در نتیجه تولید فولاد بیش از پیش افزایش یابد و تولید مازاد برای صادرات در نظر گرفته شود. به همین منظور می بایست شرکت های خارجی در دوره پسانتحریم، به جای برنامه ریزی برای فروش فولاد، در زمینه انتقال تکنولوژی با شرکت های ایرانی همکاری کنند. در پایان می توان اذعان کرد در راستای تحقق رشد اقتصادی مورد نظر دولت بایستی زیربنای فیزیکی شامل بنادر، راه آهن، جاده و برق آماده شود. از اینرو در حوزه صنایع معدنی به مجرد آنکه بخش زیربنایی و مسکن فعالیت خود را آغاز کند، خواه ناخواه صنعت فولاد از رکود خارج شده و به خاطر نیاز به مواد اولیه، شرکت های سنگ آهنی نیز به نفع خود دست خواهند یافت. از این جهت مشکل عمده در حال حاضر این است که تقاضای مؤثر در بازار بسیار کم است.

صنعت و بازار دیرگداز ایران در دوران پسا تحریم

سید مجتبی رضوی
مدیر بازرگانی و فروش شرکت صنایع دیرگداز آمل

جوان و عموماً تحصیل کرده، منابع معدنی گسترده، زیاد و منحصر به فرد، جمعیت ۸۰ میلیونی، منابع انرژی وافر، موقعیت ژئوپلیتیک منحصر به فرد و از همه مهم تر پتانسیل توسعه ای بیکران که توان قرارگیری ایران را در زمره نه ۲۰ بلکه ۱۰ اقتصاد اول دنیا می دهد آیا باید دغدغه روزمره گی و چالش با هزینه های جاری خود را داشته باشد؟ به هر حال آنچه اقتصاد ما را به این سو سوق داده نفتی بوده که موجب بزرگی و خپلی دولتها و ایجاد اقتصاد دولتی گردیده و در یک اتحاد نامیمون با سوء مدیریت ها و عدم تدوین اهداف و استراتژی مدرن اقتصادی تیشه به ریشه این کشور زده و در بخش شاخص ها و آمارهای بد جهانی کشور ما را از انتها جزء دارندگان رتبه های اول در آورده است.

اگر استراتژی را دانش آنچه که "باید انتخاب کنی و آنچه که باید از او دل بکنی" تعبیر کنیم که به نظرم تعبیری حکیمانه است ما در این معنی گم شده ایم!

ما نه تنها خوب انتخاب نکرده ایم بلکه در سر بزنگاه ها نیز به چیزهایی آویزان شده ایم که تاب وزن خود را نداشتند چه برسد به وزن ما! با این مقدمه نسبتاً طولانی حالا دیگر می توان به اصل مطلب پرداخت. کارشناسان مطرح اقتصادی جهان پتانسیل سرمایه گذاری در ۴ صنعت عمده ایران یعنی صنایع نفت، گاز و پتروشیمی، صنایع سنگین، صنایع حمل و نقل و صنایع گردشگری را عددی معادل یک تریلیون دلار تخمین می زنند. اگر به این عدد صنایع دیگر و مقدار سرمایه گذاری مورد نیاز آنها را نیز بیافزاییم به اعداد نجومی دیگری دست خواهیم یافت که برای هر سرمایه گذاری در دنیا اعداد وسوسه انگیزی است و باز اگر به این موضوع بازده بیش از ۱۸ درصدی سرمایه گذاری تخمین زده در ایران را برای سرمایه گذاری خارجی را بیافزاییم این وسوسه دامنه عمیق تر و گسترده تری خواهد یافت. در این معادلات سهم صنعت نسوز با توجه به آمیزش قطعی آن با رشد صنایع نفت، پتروشیمی، فولاد، ریخته گری، سیمان، شیشه، سرامیک، چینی و... می تواند دارای سهم قابل ملاحظه ای باشد که علاوه بر این ها با توجه به نیاز سرمایه گذاری ۹۵ میلیارد دلاری برای پایداری وضعیت موجود صنعت نفت، نیاز ۱۰۰ میلیارد دلاری صنعت پتروشیمی برای دستیابی به هدف های تعیین شده و نیاز حدود ۳۰ میلیارد دلاری صنعت فولاد برای دستیابی به عدد

آن چه موجب شکل دهی اقتصادی کشورهای در حال توسعه و ایجاد روند رشد در آنها می شود، منوط به نحوه سیاست گذاری در عرصه اقتصاد کلان آن ها است که به قاعده یکی از عوامل اصلی تمایز آنها با یکدیگر نیز شمرده می شود. اما پاره ای کشورها به علل مختلفی دارای وجوه تمایز بیشتر و خاص تری نسبت به بقیه بوده و تحلیل آن چه در آن ها می گذرد دارای ویژگی های خاصی میباشد.

عللی نظیر ساختار سیاسی، نوع مدل اخذ شده در تبادلات بین المللی، ساختار موجود اقتصادی و بالاخره رویکرد رهبران برای ترسیم جاده های توسعه و رشد، از جمله عواملی هستند که ممکن است دیدگاه خاص تری را برای تحلیل وضعیت این کشورها اقتضا نماید. کشور ما نیز از جمله همین کشورهای خاص محسوب می شود که باید دقت بیشتری نسبت به تمامی فرآیندهای اقتصادی درون آن مبذول شود و ارائه مدل برای آن دشوارتر از بقیه کشور های در حال رشد میباشد.

علی رغم وزن قابل توجهی که به تحریم های اقتصادی اعمال شده از سوی بیگانگان در سال های اخیر برای اعمال فشار به ساختار اقتصادی ایران اختصاص داده می شود، حقیر در این مورد این وزن را قائل نبوده و مشکلات اقتصادی درون کشور را ساختاری تر از این می دانم.

سیاست های اقتصادی شتر گاو پلنگی در ۳ دهه گذشته اقتصاد ایران را از حالت سوسیالیستی به سمت حالت لیبرالی خاص و یونیک کشانده و می توان با مراجعه به شعار های داده شده در حوزه های اقتصادی در سه دهه اخیر تشخیص داد که مسیری واحد برای آینده اقتصاد ایران ترسیم نشده است.

سیاست های نیمه سوسیالیستی دولت جنگ، سیاست های توسعه محور دوره هاشمی، سیاست اولویت های فرهنگی زمان خاتمی، سیاست عدالت محور دوران احمدی نژاد و بالاخره سیاست های فعلاً کمی تا قسمتی تا مشخص دولت تدبیر و امید بیانگر کج دار و مریض بودن و نه ارائه مسیری با بنیان واحد در رویکرد اقتصادی مدیریت کلان کشور بوده است. این نوع سیاست گذاری اقتصادی و اقتصاد سیاسی شده کشور حتی بدون تحریم هم می تواند تیشه به ریشه تولید ناخالص ملی کشور بزند.

به واقع کشوری با پتانسیل های فوق العاده شامل یک سوم جمعیت

نیازهای وارداتی صنایع داخلی می باشند.

در بخش آجرهای دنس منیزی، منیزیت کرومیتی و نظایر آن ما با ظرفیت های بیش از نیاز داخل مواجه ایم که می تواند خود یکی از کانون های بحرانی آینده در این صنعت محسوب شود.

در حوزه آجرهای آلومینایی دنس نیز واحدهای موجود کشور توان تامین به موقع نیاز ها را نداشته و گاه با مشکلاتی مواجه ایم که واحدهای فعال در این حوزه باید نسبت به افزایش بهره وری و توسعه واحدهای خود برای تامین این نیاز ها اقدام نمایند.

ضعف عمده صنعت نسوز کشور در تهیه قطعات خاص مورد مصرف در صنایع فولاد و گاه نفت و پتروشیمی است، قطعاتی نظیر شرودها، استوپر هابند گرافیکی، اسلگیت ها و... که در این زمینه ها جا برای کار وجود داشته و با همکاری مصرف کنندگان عمده و تولید کنندگان فعال در این حوزه به راحتی قابل حل می باشد. ضمن اینکه برای کوتاه شدن راه در این موارد می توان از توان تکنیکی خارجی ها در عرصه لیسانس، انتقال تکنولوژی و خرید تجهیزات نیز استفاده کرد.

با یک بررسی اجمالی در حوزه های نام برده شده می توان اذعان نمود که به غیر از مواردی اندک، عمده نسوز های مورد نیاز داخل با استفاده از توان واحد های تولیدی داخلی فعال در این رشته مهم از صنعت کانی غیر فلزی قابل رفع می باشد و علاوه بر اینکه واحدهای تولیدی باید در بحث های کیفی و کمی خود را به تعالی رسانده و اصلاح نمایند، مصرف کنندگان این تولیدات نیز در عرصه های نفت و پتروشیمی و فولاد و سیمان و... با یک تغییر مبنایی استراتژیک نسبت به تصحیح رویه فعلی خود در خرید از خارج و همراهی هر چه بیشتر با این واحدها برای بومی سازی کامل این صنعت و تامین نیاز ها از داخل بکوشند.

یادمان نرود در آتیه هر سال حداقل یک مجتمع پتروشیمی و مجتمع فولادی و یک مجتمع در حوزه سیمان و... در حال راه اندازی است که برای تامین نیاز های نسوز آنها بهتر است پتانسیل تولید داخل مدنظر قرار گرفته تا علاوه بر به کار گیری نیروهای کار داخلی و ممانعت از خروج ارز سهم این صنعت در GDP کشور بیشتر و بیشتر گردیده و افق های دور دست نوید روشنائی مشعشعی را به همگان دهند.

۵۵ میلیون تن تولید سالانه و... این حس ملموس تر هم می شود. یادمان نرود این ها همه مربوط به بازار داخلی است که ما در خصوص آن حرف می زنیم در حالی که با اصلاح روابط بین المللی و رویکرد دولت تدبیر و امید در آرام ساختن تلاطمات منطقه ای و نیز با افزایش کیفی و کمی تولیدات صنایع کشور، مسئله صادرات مواد نسوز با توجه به مزیت های رقابتی نظیر نیروی کار، انرژی و مواد اولیه خام، خود از زمره مواردی است که باید به صورت عمیق تر مورد بررسی قرار گیرد.

امتزاج شرکت های نسوز کشور در برخی زمینه ها با برندهای معتبر جهانی ضمن افزایش توان تکنولوژیکی این سازمان های جوان، آنها را قادر خواهد ساخت تا وارد بازار های منطقه شوند. مسلماً نفوذ به این بازار ها با برندهای شناخته شده بین المللی بسیار راحت تر از استفاده از برند های ناشناخته داخلی است گرچه باید این سازمان ها نیز بیاموزند تا با افزایش توان و قدرت مند سازی برندهای خود قادر گردند خود نیز به تنهایی وارد این بازار ها بشوند.

ضعف تکنولوژی و نیز عدم توان تولید برخی مواد اولیه مورد نیاز صنعت نسوز از معایب بزرگ این صنایع محسوب می شود که مدیران این واحد های صنعتی باید در جهت رفع آن تلاش مضاعفی از خود به خرج دهند.

واقعیت مطلب این است که کشور ما در زمینه تولید آجر های نسوز سبک در تمامی گریدها رتبه یک منطقه را دارا بوده و علاوه بر تولید و تحویل نیاز های پروژه های بزرگ فولاد، پتروشیمی و نفت در داخل قادر به صادرات این محصولات و حتی رقابت با قیمت کالاهای مشابه چینی نیز می باشد. این خود ضمن مزیت رقابتی می تواند به عنوان لوکوموتیو ورود قطار سایر محصولات نسوز کشور عمل کند.

در زمینه جرم های ریختنی و پاشیدنی نیز در اکثر قریب به اتفاق گریدها، وضعیت تولید کنندگان ایرانی در سطحی قابل قبول قرار داشته و علاوه بر اینکه قادر به تامین نیاز های داخلی می باشند، در زمینه صدور کالاهای خود هم می توانند اقدام نمایند. البته بحث ورود برخی مواد اولیه و افزودنی های مورد نیاز در این صنعت و نیز بحث بتن های نسوز کوبیدنی ضعیفی است که باید از سوی این عزیزان جبران شود. در حوزه قطعات پیش ساخته ریختنی یا پیش ریختنی ها نیز توان داخل قابل ملاحظه بوده و قادر به جایگزینی

مشکلات موجود در چرخه سنگ آهن ایران در گفت و گوی «چیلان» با نایب رئیس انجمن سنگ آهن موشکافی شد:

معرفی سنگ آهن ایران به جهان

دکتر بهرام شکوری، نایب رئیس اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان محصولات معدنی ایران و مدیرعامل شرکت راهسازی و معدنی مبین در گفت و گو با «چیلان» دست بر روی مشکلات فرآوری سنگ آهن در ایران گذاشت و به برند نبودن سنگ آهن ایران، عدم آشنایی برخی معدنکاران با علوم معدنی و بالابودن قیمت تمام شده ماده معدنی در کشور پرداخت.

پیمان مرادی

کارخانجات فولاد سازی سنگ آهن پرعیار را مصرف می کنند محصولات معادن بخش خصوصی نیاز به فراوری بیشتر دارد و احداث کارخانجات برای این معادن لازم بوده که اگر بخواهیم هم اکنون تصمیم به راه اندازی یک کارخانه کنسانتره سازی با مقیاس متوسط به بالا بگیریم حداقل ۲ سال جهت فاز ساخت و فاز اولیه بهره برداری این طرح ها نیاز است. سیاست گذاری های ناپایدار و بازدارنده داخلی همچون اخذ بهره مالکانه از معادن و خریداری سنگ آهن به قیمتی کمتر از قیمت جهانی در بازار داخل مانع از تداوم تولید این محصول به عنوان حلقه ای اولیه تولید فولاد شده است. مشکلات فوق و عدم توازن تقسیم سود در زنجیره ارزش سنگ آهن تا فولاد سبب شده تا تولید سنگ آهن برای مصارف داخلی صرفه اقتصادی نداشته باشد و معدن داران را به سمت فروش و صادرات محصولات خود با قیمت های نازل جهانی ببرد.

به نظر می رسد شما برای چرخه سنگ آهن یک وضعیت بحرانی ترسیم کرده اید؛ چه عواملی در به وجود آمدن این شرایط تأثیرگذار بوده است؟

عواملی هم چون کاهش قیمت جهانی سنگ آهن، نوسانات نرخ ارز، برند نبودن سنگ آهن ایران، تحریم ها و مسائل سیاسی، عدم آشنایی برخی معدنکاران با علوم معدنی و تصمیم گیری های عجولانه و غیرکارشناسی، همه این عوامل دست به دست هم داده و شرایط بحرانی را برای چرخه سنگ آهن در کشور ایجاد کرده است. در حالت کلی عوامل ذیل در اوضاع فعلی سنگ آهن تأثیر بسیاری دارد:

۱. بالابودن قیمت تمام شده ماده معدنی در کشور

بالابودن قیمت ماده معدنی در کشور را می توان به خاطر بالا بودن هزینه های حمل و نقل و عدم راندمان در تولید ماده معدنی دانست. طبق آمارهای ارائه شده می توان گفت که حدود ۲۵ درصد صادرات وزنی کشور اختصاص به سنگ آهن دارد که با این وجود هنوز زیرساخت های لازم جهت حمل و نقل این محصول به وجود نیامده و معادن سنگ آهن هزینه گزافی بابت حمل محصولات خود تا بندر صادراتی کشور می پردازند و به علت آنکه این محصول با قیمت جهانی صادر می گردد حاشیه سود بسیار ناچیزی را برای تولیدکنندگان سنگ آهن در بر دارد. جهت ایجاد بستر مناسب حمل و نقل در کشور راهکارهایی از جمله ایجاد تشکیلی مختص حمل و نقل زمینی سنگ آهن در ایران، ایجاد مرکزی جهت سرویس دهی حمل و نقل به خریداران سنگ آهن، گسترش حمل و نقل ریلی مناسب مختص سنگ آهن در کشور و توسعه بندرگاه های کشور مانند

شرکت های بزرگی همچون وال به علت قیمت تمام شده پایین هم چنان ظرفیت خود را افزایش داده اند و با وجود افت شدید قیمت، کماکان سود آورند.

آقای شکوری هم اکنون چه موانعی پیش روی تولید و فرآوری سنگ آهن در ایران است؟

متأسفانه در ایران برای تولید و فرآوری اکثر مواد معدنی و نه فقط سنگ آهن، با مشکلات مشابهی مواجه هستیم و این مشکلات نه به علت فقدان دانش بلکه به علت فقدان تکنولوژی های بهینه برای تولید و فرآوری مواد معدنی است. در کشورهای پیشرفته دانش و تکنولوژی هم پای یکدیگر رشد می یابند و موجب بهبود کیفیت و کاهش هزینه های تمام شده محصول می شوند. آنچه واضح و مبرهن است این است که در برخی از معادن ما، استفاده از تکنولوژی های پیشرفته دنیا کمتر مورد استفاده قرار می گیرد و در بخش استخراج معادن همگونی مناسبی در آرایش و چیدمان ماشین آلات بخش تولید دیده نمی شود. در بخش فرآوری نیز به همین صورت با تکیه بر روش های پشین، فرآوری انجام می شود. این مشکلات اگر چه هنوز مانع حرکت چرخ فعالیت معادن و کارخانجات فرآوری نشده اما ادامه حیات آن ها را با مشکل جدی مواجه می نماید. به عنوان مثال افت بیش از ۵۰ درصدی قیمت سنگ آهن از سال ۲۰۱۳ تا به امروز، بسیاری از شرکت های سنگ آهنی را با مشکل جدی مواجه کرده و بسیاری از معادن کوچک

را تعطیل کرده اما شرکت های بزرگی همچون وال و بی اچ پی بیلتون هم چنان به عنوان بزرگترین تولیدکنندگان سنگ آهن به استخراج و صادرات خود ادامه داده اند و حتی ظرفیت خود را افزایش داده اند چرا که با وجود این افت شدید قیمت، این شرکت ها کماکان به علت قیمت تمام شده پایین همچنان سودآور هستند. قیمت تمام شده پایین این شرکت ها به علت استفاده از تکنولوژی های روز دنیا، مکانیزه بودن سیستم استخراج و مدیریت صحیح منابع و بهینه سازی هزینه ها است.

به نظر می رسد معادن دولتی سنگ آهن وضعیت متفاوتی نسبت به معادن خصوصی داشته باشد؟

معادن با عیار بالای ۵۵ درصد اصولاً در اختیار دولت است و با ذخایر بسیار بالا که عمدتاً کارخانجات پرعیارسازی هم در این معادن موجود بوده و سنگ آهن با عیار بالا را ارائه می کنند. معادن بخش خصوصی از ذخایر کمتر و عیار پائین تر برخوردارند و بسیاری از این معادن توان مالی جهت احداث کارخانجات پرعیارسازی را ندارند، بنابراین محصولات این معادن سنگ آهن دانه بندی با عیار پائین تر است. البته این بدان معنی نیست که معادن بخش خصوصی فقط عیار پائین تولید می کنند. از آنجایی که

بندر چابهار جهت رونق حمل دریایی پیشنهاد می‌گردد.

۲. نوسانات نرخ ارز

در سال‌های گذشته نوسانات نرخ تورم بسیار بیشتر از نرخ ارز بوده اما روند این نوسانات صعودی بوده است و این موضوع باعث شده تا نتوان برنامه‌ریزی بلندمدت برای پروژه‌ها انجام داد دولت به عنوان کنترل‌کننده این بحث نقش بسیار موثری در شناورسازی نرخ ارز داشته و با برنامه‌ای مدون می‌تواند منافع صادرکنندگان و واردکنندگان را باهم ببیند.

۳. برند نبودن سنگ آهن ایران

به دلیل عدم معرفی مناسب سنگ آهن ایران به جامعه جهانی، امروزه قیمت سنگ آهن ایران از کشورهای همجوار مانند هند حداقل ۱۰ دلار پایین‌تر در بازار جهانی معامله می‌گردد بسیاری از دلالتان، سنگ آهن ایران را خریداری کرده و به نام بار سنگ آهن هند در کشور چین با چندین دلار بالاتر عرضه می‌کنند عدم انسجام کافی در بین معدنکاران سنگ آهن کشور و عدم حمایت از انجمن سنگ آهن ایران به عنوان معرف سنگ آهن ایران در جهان خود باعث شده تا نتوان سنگ آهن ایران را در بازار جهانی به عنوان محصول منحصر به فرد عرضه نمود.

۴. تحریم‌ها و مسائل سیاسی

فقدان اعتماد جامعه جهانی به ایران و عدم ارائه گشایش‌های اعتباری از جمله LC و مشکلات معدنکاران نسبت به پذیرش آن و عدم رعایت قول و قرارها توسط دلالتان چینی در قراردادهای سنگ آهن ایران، عدم آشنایی جامعه جهانی نسبت به ایران به عنوان یک کشور تاثیرگذار در منطقه، عدم زیرساخت‌های سیاسی مناسب در روابط بین‌المللی ایرانیان با کشورهای دیگر، عدم دسترسی مناسب به ماشین‌آلات و تکنولوژی روز دنیا و پرداخت هزینه‌های گزاف جهت تهیه ماشین‌آلات مستعمل از واسطه‌های خارجی و... باعث گردیده تا شرایط تولیدکنندگان ماده معدنی در کشور زیاد مناسب نباشد که امیدواریم در پساتحریم بر این مشکلات فائق آییم.

۵. عدم آشنایی برخی معدنکاران با علوم معدنی

در کشورهای پیشرفته دنیا دانش فنی و نیروهای متخصص به عنوان سرمایه‌های واحدهای تولیدی در نظر گرفته می‌شوند و حقوق و مزایای آن‌ها در هزینه‌های سرمایه‌گذاری ثابت طرح‌ها لحاظ می‌شود، عدم رغبت

جامعه معدنکاری سنتی برای به خدمت گرفتن نیروهای متخصص، عدم صرف هزینه جهت اکتشاف بهتر ماده معدنی و شناسایی هر چه بهتر ذخایر معدنی، عدم وجود طرح مناسب فنی جهت استخراج معدن و جلوگیری از هدر رفت سرمایه ملی، عدم راندمان مناسب در بکارگیری ماشین‌آلات و نحوه توزیع ماشین‌آلات و عدم تناسب در میزان تولید و نحوه استفاده از نوع و تعداد ماشین‌آلات و... باعث گردیده تا علاوه بر کاهش بهره‌وری، قیمت تمام شده محصول معدنی در کشور بالاتر از نرم استاندارد باشد.

۶. تصمیم‌گیری‌های عجولانه و غیرکارشناسی

عدم ارائه نقشه راه و عدم برنامه‌ریزی بلندمدت و تحمیل هزینه‌های اضافی به معادن، عدم ثبات در تصمیم‌گیری‌های دولتمردان و منتشر نمودن صحبت‌های غیرکارشناسی و ایجاد التهابات کاذب در بازار اقتصادی، عدم مدیریت صحیح در سیستم یکپارچه معدنی در کشور، نامشخص بودن نیازهای واحدهای صنعتی کشور به مواد معدنی جهت تدوین برنامه‌ریزی تولید بخش معدن، وضع قوانین آبی بدون در نظر گرفتن عواقب ناشی از آن به بدنه اقتصاد کشور، جلوگیری از صادرات مواد معدنی و عدم حمایت خرید این محصولات توسط سازمان‌ها و بخش‌های داخلی، عدم حضور بین کشورهای معدنی جهان در تجارت جهانی که خود باعث جلوگیری از برند شدن در بازار شده است و... باعث ایجاد تنش و ورود التهابات اضافی به چرخه تولید سنگ آهن در کشور شده است.

پیشنهاد شما برای ارتقای جایگاه جهانی ایران را در تولید سنگ آهن چیست؟

در این شرایط دو راهکار اساسی برای خروج از وضعیت پیش آمده پیشنهاد می‌گردد. اول، افزایش تناژ تولید و دوم، معرفی سنگ آهن ایران به جهان. این دو فاکتور در کنار افزایش بهره‌وری در تولید می‌تواند نقش ایران را در بین کشورهای تولیدکننده سنگ آهن در جهان پر رنگ‌تر نماید و قیمت سنگ آهن ایران را که در حال حاضر حدود ۱۰ دلار پایین‌تر از کشورهای صاحب برند می‌باشد، به قیمت واقعی خود نزدیک کند. در شرایط فعلی به هیچ عنوان دولت نباید از صادرات سنگ آهن جلوگیری کند چون صنایع داخل جهت پذیرش سنگ آهن ظرفیت محدود دارند اما معدنکاران برای جبران خسارت از رکود قیمت حتماً باید با افزایش تولید و صادرات، این رکود را جبران نمایند.

دبیر انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان
سنگ آهن در گفت و گو با «چیلان» تبیین کرد:

مسیر فعالیت های مشترک فولادسازان و سنگ آهنی ها

۷۰

و تقاضای بازار در قیمت گذاری عامل اصلی باشد، سرمایه گذاران نیز به سمت فرآوری و تولید گندله و کنسانتره پیش خواهند رفت. خوشبختانه در حال حاضر در طرح های توسعه معادن و برنامه توسعه معادن بخش خصوصی به دنبال این موضوع است. سیاسی راد در ادامه افزود: اینکه بگوییم به خاطر درآمد بالایی که سنگ آهنی ها داشته اند و سود خوبی که کرده اند باید این سود بین زنجیره تولید تسهیم شود، حرفی کاملاً غیرمنطقی است. به همین خاطر در ۲ سال اخیر از سمت دولت، مجلس و مسئولین، به طور بی انقطاع به شرکت های فعال سنگ آهنی انتقاد می شود و مورد هجمه قرار می گیرند.

دبیر کل انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ آهن پیشنهاد داد: تشکیل شرکت هایی مشترک بین فولادسازان و فعالان سنگ آهنی می تواند مزایای زیادی داشته باشد که یکی از آن ها ایجاد تعادل در قیمت گذاری زنجیره تولید فولاد کشور است. نکته دیگر انصراف دولت از مداخله در صنایع فولاد و سنگ آهن و اعتماد به سیستم بازار در قیمت گذاری است.

سیاسی راد در پایان با ذکر اینکه در دورانی که ارتباط با سایر کشورها و جوامع بین المللی اجتناب ناپذیر است، توافقات صورت گرفته می تواند فرصت های بسیاری را برای صنعت و اقتصاد ایران به ارمغان بیاورد. خاطرنشان کرد: ارتباط جهانی و سرمایه گذاری های خارجی باعث کاهش هزینه های تامین مالی، هزینه های تامین و انتقال فناوری و به حداقل رساندن هزینه زمان در صنایع و بنگاه های داخلی شود. در کنار اینها می توان به اصلاح سیستم های مدیریتی و فراگیری دانش های مدرن و مهم ترین موضوع نیز دسترسی به بازارهای جهانی و منطقه ای در عرصه های مختلف اشاره کرد که همگی در سایه توافق و تعامل با کشورهای پیشرفته، قابل دستیابی هستند. همه اینها منجر به بهبود فضای کسب و کار، کاهش اخلاص های دولتی و اتکا به کارکرد نهاد بازار در فضای خصوصی است.

دبیر کل انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ آهن ایران در گفتگو با خبرنگار «ماهنامه چیلان» در پاسخ به این سوال که چرا سرمایه گذاران خصوصی سنگ آهن در ایران به این سمت گرایش پیدا نمی کنند که تولیداتشان را وارد زنجیره ارزش کنند، گفت: تمام نمودارها و ارزیابی ها نشان دهنده این است که سرمایه گذاری در بخش سنگ آهن مانند هر سرمایه گذاری دیگری در ایران، تابع تقاضا و بازار است. به طوری که با افزایش قیمت سنگ آهن، بخش خصوصی کشف فرصت می کند و وارد این بخش می شود و ظرفیت تولید را به نزدیک ۵۶ میلیون تن در سال ۹۲ می رساند.

مهندس علیرضا سیاسی راد به چیلان گفت: از سال ۹۲ به بعد با کاهش قیمت جهانی سنگ آهن، با خروج سرمایه از این بخش مواجه شدیم. علیرغم رفتارهای تشویقی و تنبیهی دولت، سرمایه گذاران مبتنی بر بازار رفتار کرده اند و در زمان سودآوری سرمایه گذاری بیشتر و در زمان رکود سرمایه گذاری هم کمتر شده است که رفتاری کاملاً طبیعی از منظر اقتصادی است. سرمایه گذار زمانی به سمت گندله سازی می رود که برایش سود آور باشد و حداقل اینکه از سود بانکی همان مقدار سرمایه بهره بیشتری ببرد.

وی در ادامه افزود: مسئله دیگر، عدم پرداخت به موقع هزینه های تولیدکنندگان سنگ آهنی توسط شرکت های فولادی است. همان طور که می دانید تنها چند شرکت دولتی بزرگ داخلی، مشتریان کنسانتره و گندله تولیدی کشور هستند که آنها هم در پرداخت هزینه های این مواد تا چندین سال تاخیر و بدهی های چندین میلیاردی دارند. بنابراین با این شرایط منطقی و طبیعی است که تولیدکنندگان سنگ آهن به فکر تکمیل زنجیره سنگ آهن و فرآوری کنسانتره و گندله نمی افتند و حاضر نیستند سرمایه خود را با توجه با ریسک بالای این حوزه ها به خطر بیندازند.

سیاسی راد با اشاره به این که نزدیک به ۲۰۰ معدن سنگ آهن در کشور داریم، می گوید: مطمئناً اگر قیمت تعادلی و سیستم عرضه

پیمان مرادی

عضو هیئت مدیره انجمن تولید کنندگان
و صادر کنندگان سنگ آهن ایران:

لازم نیست همه سنگ آهنی ها به فولادسازی برسند

در گندله با کسری تولید مواجه ایم. منشأ این اتفاق را می توان از جایی ریشه یابی کرد که حدود پنج سال پیش عوارض صادراتی برای کنسانتره (۳۰ درصد) و گندله (۴۰ درصد) وضع شد و همین باعث شد تا علاقمندی برای فرآوری سنگ آهن و تولید گندله (به جز معادن دولتی و بزرگ) به خاطر نبود صرفه اقتصادی در این بخش از بین برود. بنابراین می توان نتیجه گرفت که اگر تمام زنجیره تولید فولاد تکمیل و متوازن بود و مراحل مختلف همدیگر را پوشش می دادند، چنین مشکلی پیش نمی آمد.

وی در خصوص راهکارهای پیشنهادی اش می گوید: یکی از این راهکارها که به شخصه نیز دنبال آن هستیم این است که کنسانتره گل گهر را به KIOCL (کودرموخ) هند بدهیم و به جایش گندله از همان شرکت وارد کنیم.

این فعال حوزه سنگ با اشاره به اینکه لزومی ندارد که همه سنگ آهنی ها به فولاد سازی برسند، اضافه می کند: به نظرم بهترین حالت این است که در همه حوزه ها سرمایه گذاری متناسب انجام بگیرد و همه بخش های زنجیره متناسب با یکدیگر رشد داشته باشند. برای اینکه این سرمایه گذاری متناسب شکل بگیرد باید عوارض صادراتی این حوزه ها برداشته شود. برای مثال در حال حاضر که قیمت گندله داخلی گران تر از گندله خارجی است، وجود عوارض بی معنی است و اشتیاقی برای سرمایه گذاری در این بخش نیست.

وی در پایان درباره سسند چشم انداز ۱۴۰۴ می گوید: در سند چشم انداز، ایران باید به ۵۵ میلیون تن تولید فولاد دست پیدا کند، در حالی که کشورهای پیشرفته در حوزه فولاد در حال کاهش تولید فولادشان تا سال ۲۰۲۲ هستند. از سوی دیگر میانگین مصرفی فولاد در دنیا در سال ۲۰۲۵ به بالاترین حد خود می رسد. پس در ده سال آینده با توجه به کاهش تولید و افزایش مصرف سرانه فولاد در دنیا، ایران باید به تولید ۵۰ تا ۵۵ میلیون تن فولاد دست پیدا کند تا نیاز آینده منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا (MENA) را تامین کند. بنابراین باید تلاش کنیم تا در تمام بخش های زنجیره تولید فولاد به توسعه و رشد قابل قبول برای تولید این مقدار فولاد دست پیدا کنیم.

کیوان جعفری طهرانی در گفتگو با چیلان در رابطه با موانع فرآوری سنگ آهن در ایران می گوید: یکی از مهم ترین موانع پیش روی تولید، فرآوری و به طور کل سرمایه گذاری سنگ آهن در ایران، عدم ثبات قوانین در این حوزه است. ظرف چند سال گذشته قوانین متنوعی وضع شده که تأثیرات متفاوتی بر روی سرمایه گذاری در این حوزه داشته اند و سرعت رشد و توسعه در این حوزه را کند کرده اند. برای مثال قانون بهره مالکانه هر چند برای معادن دولتی وضع شده یکی از همین قوانین است.

وی می افزاید: با توجه به اینکه طی سالیان گذشته شاهد درآمدهای پر سود در این حوزه بودیم، افراد زیادی و از حوزه های مختلفی به بخش سنگ آهن ورود کردند و به همین ترتیب در دوران رکود هم از این حوزه خارج شدند.

عضو هیات مدیره و رئیس امور بین الملل انجمن سنگ آهن در خصوص وضعیت بخش خصوصی سنگ آهن می گوید: از ۲۳،۵ میلیون تن صادرات سنگ آهن که در سال ۲۰۱۳ داشتیم، بیش از ۱۰ میلیون تن سهم معادن خصوصی بوده است. اما در حال حاضر قریب به ۶۰ الی ۷۰ درصد معادن خصوصی به دلیل رکود و شرایط بازار تعطیل شده اند و از سوی دیگر برخی از معادن با فروش مواد و محصولات خود به کارخانجات فولادی داخلی سعی در جبران کسری درآمد خود داشته اند ولی به دلیل وضعیت رکود صنعت فولاد و بازار ساخت و ساز کشور، موفق به دریافت هزینه های خود نشدند و همین منجر به سخت تر شدن شرایط برای فعالین سنگ آهن شده است.

جعفری طهرانی دلایل مشکلات اصلی این حوزه را این گونه برمی شمرد: رکود بازار و محدود شدن قابلیت فروش فولاد در کشور، عدم حمایت و ساپورت بازارهای خارجی، کاهش قیمت جهانی سنگ آهن و مواردی از این دست باعث شده تا سرعت رشد و توسعه سنگ آهن و در نتیجه ورود معادن به حوزه فرآوری یا همان تولید کنسانتره و گندله، آهسته و کندتر از گذشته پیش رود.

این کارشناس حوزه سنگ آهن ادامه می دهد: یکی از معضلات کنونی زنجیره فولاد، عدم توازن عرضه و تقاضا در بخش های مختلف این زنجیره است؛ برای مثال در بخش کنسانتره با مازاد تولید ولی

ارزیابی روش‌های مختلف تولید آهن اسفنجی

(میدرکس، اچ وای ال، SL/RN، کوره تونلی)

تهیه و تدوین: حسام‌الدین
مدیر عامل گروه پاترون

بخش اول

در بخش اول این مقاله ۴ روش تولید آهن اسفنجی مورد بررسی همه جانبه قرار می‌گیرد و در بخش دوم مقاله که در شماره آینده «چیلان» منتشر می‌گردد، مقایسه روش‌های مختلف تولید آهن اسفنجی از نظر سابقه روش‌ها، ظرفیت روش‌ها، سرمایه‌گذاری، مدت زمان پروژه و بهره‌برداری، محصول، نگهداری و تعمیرات، آلاینده‌گی، مواد اولیه اصلی، امکان تولید برق و هزینه‌های بالاسری و غیره مورد تحلیل و بررسی قرار می‌گیرد.

مقدمه

شاخص‌ها در جهت شناخت و رتبه‌بندی کشورها از بعد توسعه یافتگی در نظر گرفته می‌شود. به عبارت دیگر مصرف سرانه ی فولاد در هر کشور، با سطح سرمایه‌گذاری‌ها، اجرای طرح‌های عمرانی و بالاخره توسعه یافتگی کشورها رابطه‌ی مستقیم و معناداری دارد چراکه با افزایش درآمد سرانه که از شاخص‌های توسعه محسوب می‌گردد، مصرف سرانه فولاد نیز افزایش می‌یابد.

با توجه به اهمیت بالای آهن و فولاد، نقش ویژه آن در اشتغال‌زایی، اهمیت آن در رشد اقتصادی کشورها و نیز با توجه به مزیت‌های رقابتی که گفته می‌شود ایران از آن‌ها بهره‌مند است، افزایش تولید فولاد مورد توجه ویژه دولت قرار گرفته و برای نیل به این هدف برنامه‌ریزی‌های کلانی صورت گرفته است.

با وجود آنکه گزارش‌ها نشان‌گر آن هستند که تولید آهن و فولاد در صدر رتبه‌بندی رقابت‌پذیری ایران قرار ندارند (به عنوان مثال طبق گزارش منتشره موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی در سال ۱۳۸۸، تولید آهن و فولاد در رتبه‌سی‌ام قرار گرفته است) اما وجود مزیت‌های زیر در ایران باعث شده افزایش تولید آهن و فولاد یکی از برنامه‌های

اهمیت آهن و فولاد در توسعه جهانی به قدری است که می‌توان گفت آهن بنیان تمدن امروزی را تشکیل می‌دهد. فراوانی، قیمت پایین، قابلیت بازیافت، استحکام زیاد و همچنین قابلیت آلیاژسازی، ویژگی‌های متنوعی در کاربرد آن ایجاد کرده است. دامنه‌ی این تنوع از تولید سوزن و سنجاق تا کشتی‌های عظیم الجثه و آسمان‌خراش‌ها گسترش دارد. از آن‌جا که صنعت تولید فولاد از جمله صنایع به شدت سرمایه‌بر و نیازمند به تکنولوژی پیش‌رفته است و به دلیل تأثیر زیادی که بر روی توسعه صنعتی کشورها دارد، صنعت مادر نامیده می‌شود. طبق استانداردهای جهانی، تولید هر یک میلیون تن فولاد باعث اشتغال‌زایی مستقیم حدود هزار نفر خواهد گردید. این در حالی است که به طور متوسط، به ازای هر یک نفر که به طور مستقیم در صنعت فولاد شاغل است، ۳/۵ نفر نیز در صنایع مرتبط با آن مشغول به کار خواهد شد.

از طرفی رشد صنعت فولاد در بررسی پیشرفت اقتصادی کشورها از اهمیت خاصی برخوردار بوده، میانگین سرانه‌ی مصرف فولاد در هر کشور به عنوان یکی از مناسب‌ترین

شده توسط شرکت های مشاوره از جمله برسو، فولاد تکنیک، وبسایت شرکت آمبار پولاد، میدرکس، اچ وای ال، هوگافاس، اتوتک و غیره استفاده شده است.

۱. فرایند میدرکس

ورود شرکت میدرکس در فرایند احیاء مستقیم را می توان در کارهای انجام شده توسط شرکت Surface Combustion در دهه ۳۰ میلادی ردیابی نمود. در سال ۵۹ میلادی این شرکت به شرکت Midland Ross ملحق گردید، که در آن شرکت فرایند Heat fast به عنوان طلایه دار فرایند Fastmet در دست بررسی و توسعه قرار داشت. شرکت Surface Combustion بعدها به شرکت میدرکس (Midrex) تغییر نام یافت.

اولین واحد احیاء مستقیم میدرکس که در سال ۱۹۶۹ میلادی در شهر پرتلند ایالت آرگون آمریکا نصب گردید، دارای دو کوره عمودی با قطر داخلی ۳/۷ متر بوده و هر یک از کوره ها برای تولید ۱۵۰ هزار تن آهن اسفنجی در سال طراحی شده بودند. به مرور زمان و با توجه به نیاز فولادسازی ها به بار فلزی با کیفیت بالا و قیمت مناسب، شرکت میدرکس در طول چهل سال گذشته طراحی و احداث واحدهای بزرگتر را در دستور کار خود داشته و به تدریج کوره های عمودی میدرکس را از قطر داخلی ۳/۷ متر به ۴/۲۵ و نهایتاً به ۷/۵ متر توسعه داده و به صنعت فولاد معرفی نموده است. البته لازم به ذکر است کوره های کوچک تر فرایند میدرکس همچنان در مدار تولید بوده و به صورت اقتصادی کار می کنند (واحد هامبورگ HSW و واحد کانادا SIDBEC) این امر نشان دهنده قابلیت این فرایند در عرضه ظرفیت های مختلف می باشد.

مختصات اصلی روش میدرکس به شرح ذیل می باشد:

الف) سنگ آهن ورودی: سنگ آهن ورودی در این فرایند به صورت گندله پخته شده می باشد و از کلوخه سنگ آهن هماتیته با عیار بالا و شرایط مناسب نیز میتوان تا حدود معینی با توجه به شرایط آن استفاده نمود.

ب) عامل احیاء کننده: گاز طبیعی شکسته شده پس از فرایند ریفرمینگ می باشد. در فرایند میدرکس گاز متواکسید کربن سهم بیشتری نسبت به گاز هیدروژن در مخلوط گاز احیاء کننده دارد.

ج) نوع کوره احیاء و شرایط آن: کوره میدرکس یک کوره

اصلی و مورد توجه دولت ها باشد:

« وجود منابع غنی سنگ آهن

« وجود منابع غنی گاز

« وجود منابع غنی زغالسنگ حرارتی

« موقعیت ممتاز جغرافیایی

« وجود نیروی انسانی مورد نیاز

در این راستا، تکنولوژی های مختلف تولید آهن و فولاد مورد بررسی سازمان ها، شرکت های مشاوره، فولادسازان و غیره قرار گرفته تا بهترین راهکارها انتخاب گردند.

با توجه به یکی از معضلات اساسی کشور، یعنی کمبود آب، گروه پاترون اقدام به بررسی راهکاری جهت تولید آهن اسفنجی نموده که کمترین میزان آب ممکن را نیاز داشته باشد. در این بررسی معضلات و موضوعات دیگر از جمله موارد زیر نیز مورد توجه قرار گرفته است:

« وجود معادن پراکنده، با عیارهای متفاوت در کشور

« وجود کارخانجات تولید فولاد در نقاط مختلف کشور که ظرفیت های عمدتاً پایینی دارند و با معضل تامین مواد اولیه یعنی قراضه یا ضایعات فولاد روبرو هستند

« نبود زیرساخت لازم در همه نقاط کشور جهت تکمیل زنجیره تولید فولاد در مقیاس های بزرگ و بیش از یک میلیون تن

« مسائل زیست محیطی و آلاینده های کارخانجات تولید آهن و فولاد

در این گزارش به بررسی این راهکار و مقایسه آن با روش های دیگر تولید آهن اسفنجی، که ماده اولیه ذوب در کوره های الکتریکی است می پردازیم. بدیهی است هر راهکار بایستی متناسب با نیازها باشد و توصیه راهکار در این گزارش به معنای رد راهکارهای دیگر به طور کلی نیست.

روش های تولید آهن اسفنجی

روش های تولید آهن اسفنجی (احیاء مستقیم سنگ آهن) که در اینجا مورد بررسی قرار می گیرند، از روش هایی انتخاب شده اند که شناخته شده بوده و مراجع آنها موجود و قابل استناد هستند. لذا به بررسی ۴ روش مختلف تولید آهن اسفنجی می پردازیم. در این بررسی از مراجع معتبر منتشر

شافت عمودی است که تحت فشار کمی بیش از اتمسفر کار می کند و ورودی و خروجی آن به صورت آببندی دینامیکی بوده و توسط جریان ورود و خروج مواد تنظیم می گردد.

(د) درجه حرارت احیاء: حدود ۸۵۰ تا ۹۲۰ درجه سانتیگراد
(ه) سابقه فرآیند: از حدود سال ۱۹۶۹

(و) موقعیت فرآیند: کاملاً تثبیت شده و تجاری

(ز) ظرفیت فرآیند: کوره میدرکس در ابتدا دارای ابعاد (قطر) کوچکتری بوده و با بهبود تکنولوژی به سمت کوره های با قطر بالاتر و ظرفیت بیشتر توسعه پیدا کرده است. پیدایش نسل کوره های مگا مدول با ظرفیت های سالانه ۱٫۵ میلیون تن و بیشتر نشان دهنده این امر میباشد. البته لازم به تذکر است کوره های کوچکتر فرآیند میدرکس همچنان در مدار تولید بوده و به صورت اقتصادی کار می کنند. این امر نشان دهنده قابلیت این فرآیند در عرضه ظرفیت های مختلف می باشد.

(ح) سهم بازار: حدود ۶۰٪ کل تولید آهن اسفنجی

۲. فرآیند HYL (نسل چهارم) یا Energiron

فرآیند اچ وای ال در طول سالیان گذشته از نظر طراحی پایه فرآیند آن دچار تغییرات نسبتاً زیادی شده است نسل اول و دوم این فرآیند بر اساس احیاء مستقیم مرحله ای و با استفاده از کوره در شرایط متفاوت از مرحله ابتدایی احیاء تا مرحله نهایی و تخلیه طراحی شده بود. در سال های اخیر نسل چهارم کوره های اچ وای ال با هدف حذف باکس ریفرمر وارد بازار شده است. این گزارش بر مبنای نسل چهارم این فرآیند تنظیم شده است.

(الف) سنگ آهن ورودی: سنگ آهن ورودی در این فرآیند به صورت گندله پخته شده می باشد و استفاده از کلوخه سنگ آهن هماتیته در حد قابل قبولی با توجه به خصوصیات سنگ امکان پذیر است.

(ب) عامل احیاء کننده: در این فرآیند همانند روش میدرکس از گاز طبیعی شکسته شده (ولی با حذف ریفرمر) به عنوان عامل احیاء کننده استفاده می شود همچنین استفاده از بخار آب برای تولید گاز احیایی هیدروژن و افزایش آن در ترکیب گاز احیایی پیش بینی شده است. در این فرآیند میزان هیدروژن در مخلوط گاز احیایی نسبت به مونو اکسید کربن بسیار بیشتر بوده و هیدروژن به عنوان اصلی ترین عامل احیاء کننده عمل می کند.

(ج) نوع کوره احیاء و شرایط آن: کوره این روش مشابه کوره شافت عمودی روش میدرکس می باشد. این کوره توسط مکانیزم های مکانیکی (هیدرولیکی) آب بندی شده است و فشار محیط واکنش بسیار بالاتر و تا ۷ اتمسفر تنظیم شده است تا سرعت واکنش احیاء مورد نظر بدست آید.

(د) درجه حرارت احیاء: حدود ۸۵۰ تا ۸۷۰ درجه سانتیگراد
(ه) سابقه فرآیند: از حدود سال ۲۰۰۳

(و) موقعیت فرآیند: تثبیت نشده ولی تجاری

(ز) ظرفیت: ظرفیت کوره های نسل چهارم بر اساس ادعای صاحب دانش فنی آن بر اساس نیاز بازار قابل تنظیم و بسیار متغیر می باشد. در حال حاضر واحدهای ۲۰۰ الی ۸۰۰ هزار تن در سال پیشنهاد داده می شود.

(ح) سهم بازار: فعلاً در حد ۴ مدول راه اندازی شده و یا در دست ساخت می باشد.

۳. فرآیند SL/RN و مشابه

این فرآیند از قدیمی ترین روش های احیاء مستقیم محسوب می گردد و ایده ساختار آن بر اساس کوره افقی پخت سیمان طراحی شده است. در این روش ذغال سنگ حرارتی به عنوان ماده احیاء کننده با سنگ آهن مخلوط می شود و در یک کوره افقی آهن اسفنجی تولید می گردد.

(الف) سنگ آهن ورودی: در فرآیند میدرکس و یا اچ وای ال عموماً استفاده از گندله پخته شده با کیفیت بالا و حداکثر حدود ۳۰٪ کلوخه سنگ آهن توصیه می شود. در این فرآیند استفاده از کلوخه تا ۱۰۰٪ امکان پذیر می باشد و همچنین برخی انواع گندله های خام نیز قابل استفاده خواهند بود. استفاده از سنگ مگنتیتی در این فرآیند نیز توصیه نمی شود و این فرآیند نیاز به سنگ آهن کلوخه هماتیته عیار بالا دارد.

(ب) عامل احیاء کننده: مزیت این روش امکان استفاده از ذغال سنگ حرارتی با کیفیت نسبتاً پایین به عنوان ماده احیاء کننده می باشد. ذغال سنگ در کوره گاز مونو اکسید کربن را تولید می کند و این گاز باعث احیاء اکسید آهن می گردد. با وجود درجه حرارت نسبتاً بالا در کوره سرعت واکنش نسبتاً پایین بوده و کوره ماهیتا دارای ظرفیت پایینی خواهد بود. در این فرآیند گاز هیدروژن وجود ندارد.

(ج) نوع کوره احیاء: کوره افقی دوار Rotary Kiln که در فشار کمی بالاتر از اتمسفر کار می کند. کوره اصلی دوار شامل بخش پیشگرم و منطقه احیاء است و گازهای حاصل از واکنش با درجه حرارت حدود ۱۰۰۰ درجه سانتیگراد از آن خارج می شوند و سیستم های بازیافت در آن پیش بینی نشده اند و به همین دلیل عموماً از این انرژی برای تولید برق استفاده می شود. بخش خنک کننده کوره یک محفظه کاملاً جداگانه است که توسط آب از بیرون خنک می شود.

(د) درجه حرارت احیاء: حدود ۱۰۰۰ تا ۱۱۰۰ درجه سانتیگراد
(ه) سابقه فرآیند: از حدود سال ۱۹۸۰

(و) موقعیت فرآیند: تثبیت شده و تجاری

(ز) ظرفیت بهینه: حدود ۱۰۰ تا ۱۵۰ هزار تن به ازاء هر مدول
(ح) سهم بازار: جمعا حدود از ۲۳٪ کل تولید آهن اسفنجی

۴. فرآیند کوره تونلی

این فرآیند قدیمی ترین روش احیاء مستقیم محسوب می گردد. در این روش ذغال سنگ حرارتی به عنوان ماده احیاء کننده با سنگ آهن مخلوط می شود. گاز طبیعی دمای مورد نیاز احیاء را به وجود می آورد و عمل احیاء در بوته های کار باید سیلیسیوم در یک کوره تونلی انجام می گیرد.

(الف) سنگ آهن ورودی: سنگ آهن هماتیت یا مگنتیت به

صورت نرمه با عیارهای ترجیحاً بالا مثل ۶۵٪.

ب) عامل احیاء کننده: مزیت این روش امکان استفاده از ذغال سنگ حرارتی با کیفیت نسبتاً پایین به عنوان ماده احیاء کننده می باشد. ذغال سنگ در کوره گاز مونو اکسید کربن را تولید می کند و این گاز باعث احیاء اکسید آهن می گردد. دمای مورد نیاز جهت احیاء بر خلاف روش SL/RN از ذغال نبوده، بلکه از گاز طبیعی به کمک مشعل ها به دست می آید. لذا آلاینده‌گی در این روش بسیار پایین است.

ج) نوع کوره احیاء: کوره تونلی، کوره تونلی شامل سه بخش پیشگرم، منطقه احیاء و خنک سازی است

د) درجه حرارت احیاء: حدود ۱۲۰۰ تا ۱۲۵۰ درجه سانتیگراد

ه) سابقه فرآیند: از حدود سال ۱۹۰۸ (بیش از ۱۰۰ سال)

و) موقعیت فرآیند: تثبیت شده و تجاری

ز) ظرفیت پهنه: حدود ۵۰ هزار تن به ازاء هر مادل

ح) سهم بازار: جمعا حدود ۵٪ کل تولید آهن اسفنجی

نکات

صرف نظر از فرآیند تولید، معمولاً ۶۵ تا ۷۵ درصد از هزینه تولید آهن اسفنجی مربوط به هزینه مواد مصرفی فرآیند است لذا جهت بهبود و ارتقای اقتصادی فرآیندهای احیاء تلاش می شود که هر چه بیشتر سنگ آهن ریزدانه (Fine Ore) جایگزین درشت دانه (Lump Ore) گردد و از سوخت ارزان قیمت مثل خرده زغال و یا گازهای ضایعاتی و برگشتی استفاده شود. (برگرفته از گزارش شرکت برسو که در دومین

ماده کمبود وجود داشته، علی رغم آنکه در سال های آتی کارخانه های تولید گندله وارد زنجیره تولید فولاد خواهند شد، عموماً به دلیل آنکه در کنار این کارخانجات، کارخانه های تولید آهن اسفنجی طراحی گردیده اند، عرضه آن به بازار محدود خواهد بود.

لذا در همه روش های ذکر شده، به جز کوره تونلی، که نیازمند کلوخه هماتیته عیار بالا و یا گندله هستند، بایستی کارخانجات تولید آهن اسفنجی را به همراه کارخانه گندله سازی طراحی و اجرا نمود و اجرای صرف کارخانه تولید آهن اسفنجی به هیچ وجه توصیه نمی گردد.

در نتیجه از حیث تامین مواد اولیه می توان روش های مختلف را بر اساس جدول شماره ۱ دسته بندی کرد:

۱. با وجود آنکه گاها برخی افراد و شرکت ها ادعا می کنند در روش تولید پیشنهادی آنها، امکان استفاده از سنگ آهن با عیارهای پایین مثلاً ۶۰٪ وجود دارد، باید به این نکته توجه کرد که اگرچه تقریباً هر نوع سنگ آهن با هر عیاری در عمل احیاء مستقیم تبدیل به آهن اسفنجی با عیار بالاتر می گردد، اما محصول تولیدی الزاماً قابل استفاده نخواهد بود. این یعنی نمی توان مثلاً در فرآیند کوره دوار از سنگ آهن با عیار ۶۰٪، آهن اسفنجی مشابه فرآیند میدرکس که از سنگ آهن ۶۶٪ استفاده می کند تولید نمود و آهن اسفنجی تولیدی از سنگ آهن با عیارهای پایین تر از ۶۵٪ عملاً کیفیت لازم جهت استفاده

فرآیند	نوع ماده اولیه	گندله سازی	امکان استفاده از سنگ آهن مگنتیتی
میدرکس	گندله یا کلوخه سنگ آهن	مورد نیاز است	تقریباً منتفی است
اچ وای ال	گندله یا کلوخه سنگ آهن	مورد نیاز است	تقریباً منتفی است
کوره دوار	گندله یا کلوخه سنگ آهن	مورد نیاز است	تقریباً منتفی است
کوره تونلی	ریزدانه سنگ آهن	خیر	بله

جدول شماره ۱: دسته بندی روش های مختلف تولید بر اساس تامین ماده اولیه

در کوره های الکتریکی را ندارد.

۲. عامل احیاء کننده در روش میدرکس و اچ وای ال گاز طبیعی است که با توجه به وجود منابع آن در ایران یک مزیت محسوب می گردد. در روش SL/RN از ذغال سنگ حرارتی به عنوان ماده احیاء کننده استفاده می شود که در مقایسه با گاز طبیعی گرانتر خواهد بود. مزیت گاز طبیعی حتی در صورت حذف یارانه نیز همچنان باقی می ماند. البته در روش کوره تونلی از هر دو عامل، یعنی گاز طبیعی (جهت ایجاد گرما) و زغالسنگ، به عنوان عامل احیاء کننده استفاده می گردد.

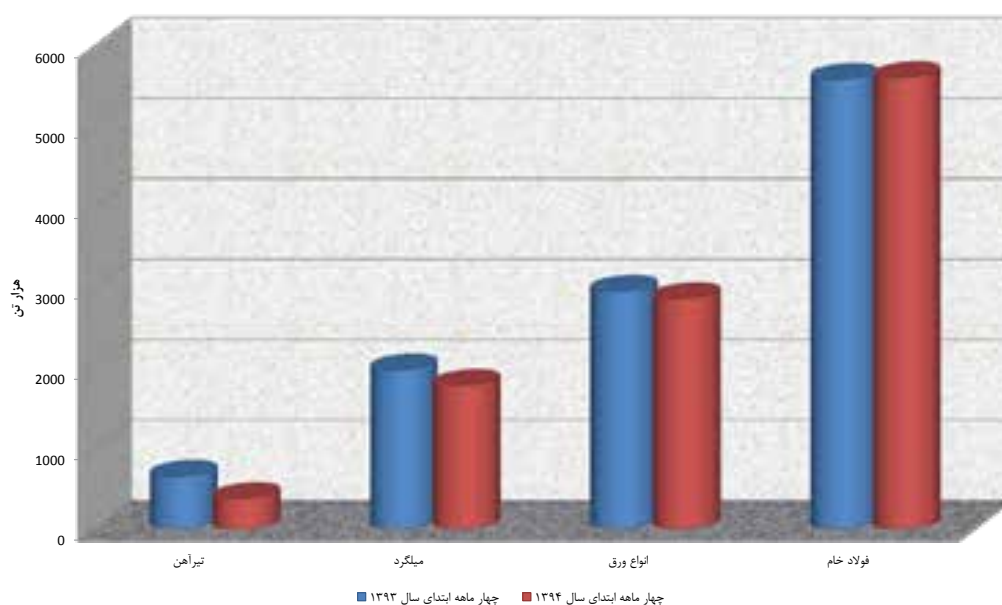
همایش چشم انداز صنعت فولاد ارائه گردید.

در ایران سنگ آهن هماتیته کلوخه (درشت دانه) پر عیار (بالای ۶۳٪) به سادگی قابل تامین نیست. لذا روش هایی که این نوع ماده اولیه مورد نیاز است به هیچ وجه توصیه نمی گردند. روش های گازی میدرکس و اچ وای ال نیز بایستی از گندله استفاده نمایند و روش کوره دوار SL/RN نیز نیازمند گندله خواهد بود.

کمبود گندله در سال های اخیر منجر به واردات این ماده اولیه از خارج از کشور شده است. به عنوان مثال شرکت فولاد مبارکه در سال ۱۳۹۳ حدود ۳ میلیون تن گندله وارد کشور نموده است. با وجود سرمایه گذاری زیادی که روی تولید گندله در سال های اخیر شده است همچنان در تولید این

مقایسه تولید فولاد خام و محصولات فولادی طی چهار ماهه ابتدای سال ۱۳۹۴ و مدت مشابه در سال گذشته

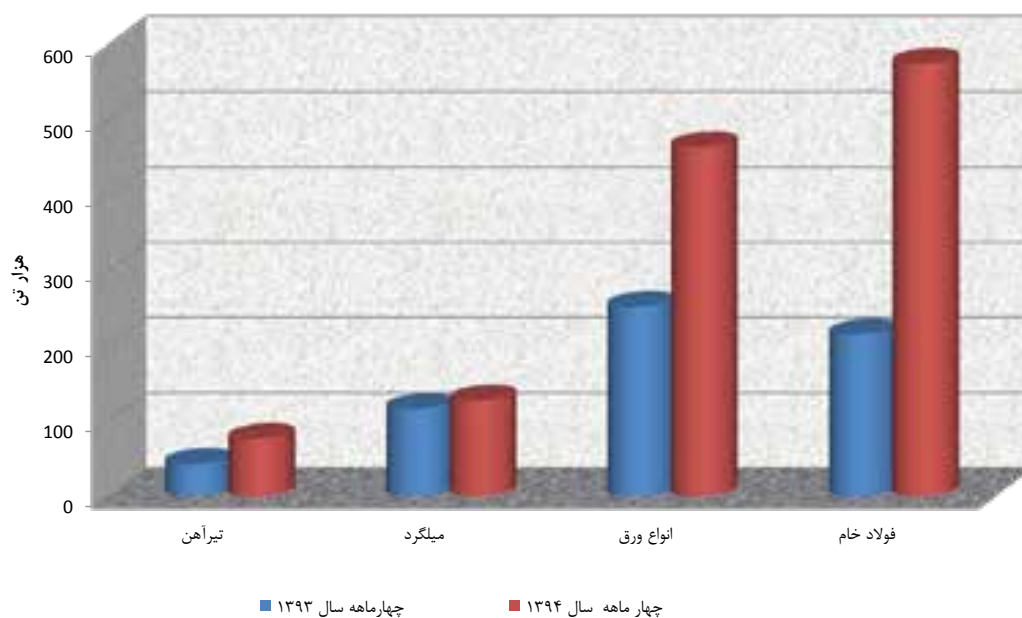
متغیر نام محصول	تولید بخش خصوصی شده			تولید بخش خصوصی			کل تولید	
	چهار ماهه سال ۹۳	چهار ماهه سال ۹۴	درصد تغییرات	چهار ماهه سال ۹۳	چهار ماهه سال ۹۴	درصد تغییرات	چهار ماهه سال ۹۳	درصد تغییرات
تیرآهن	۵۱۹	۲۳۲	-۵۵	۱۳۳	۱۴۳	۸	۳۷۵	-۴۲
میلهگرد	۹۲۷	۷۲۰	-۲۲	۱۰۴۵	۱۰۵۹	۱	۱,۷۸۰	-۱۰
جمع ورق	۲,۵۸۰	۲,۴۰۵	-۷	۳۷۰	۴۵۴	۲۳	۲,۸۵۹	-۳
کل محصولات فولادی	۴,۰۵۲	۳,۴۵۷	-۱۵	۱,۷۲۸	۱,۸۳۴	۶	۵,۲۹۱	-۸
فولاد خام	۴,۹۷۳	۴,۹۱۴	-۱	۶۱۰	۶۹۰	۱۳	۵,۶۰۴	۰

مقایسه صادرات فولاد خام و محصولات فولادی طی چهارماهه نخست سال ۱۳۹۳ و مدت مشابه در سال قبل

محصول	چهارماهه سال ۱۳۹۳	چهار ماهه سال ۱۳۹۴	درصد تغییرات
تیر آهن	۴۳	۷۶	۳۳
میلگرد	۱۱۶	۱۲۷	۱۳۹
انواع ورق	۲۵۲	۴۶۴	-۱۸
فولاد خام	۲۱۵	۵۷۵	۳۹۱

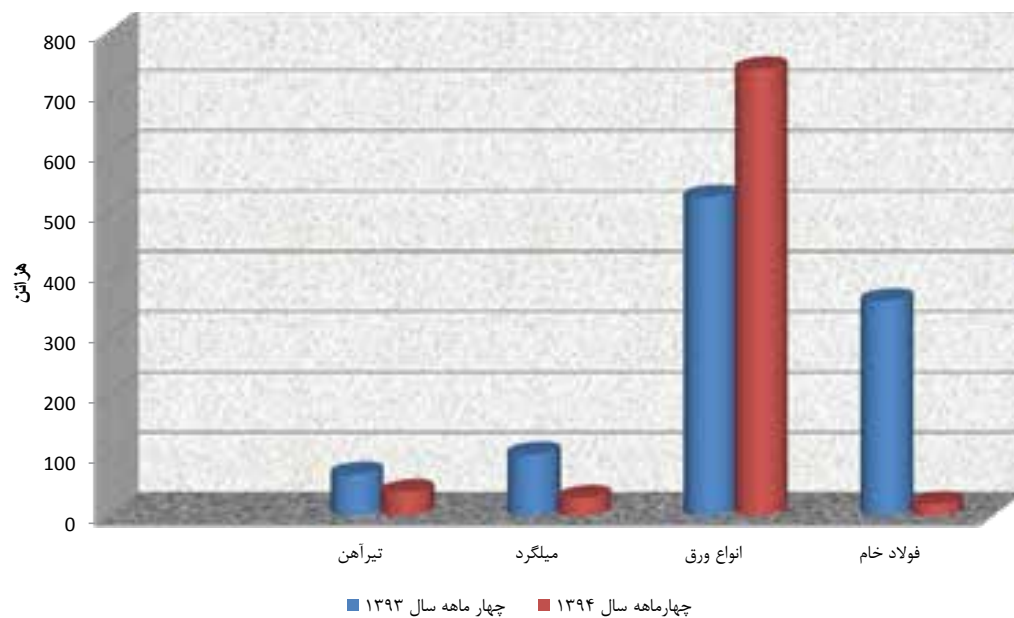
واحد: هزار تن

مقایسه واردات فولاد خام و محصولات فولادی طی چهارماهه نخست سال ۱۳۹۴ و مدت مشابه در سال گذشته

نام محصول	چهار ماهه سال ۱۳۹۳	چهارماهه سال ۱۳۹۴	درصد تغییرات
تیرآهن	۶۸	۳۹	-۴۲
میلگرد	۱۰۱	۲۹	-۷۲
انواع ورق	۵۲۷	۷۳۹	۴۰
فولاد خام	۳۵۵	۱۹	-۹۵

واحد: هزار تن

مقایسه مصرف فولاد خام و محصولات فولادی طی چهار ماهه نخست سال ۱۳۹۴ و مدت مشابه در سال گذشته

محصول	چهار ماهه نخست سال ۱۳۹۳	چهار ماهه نخست سال ۱۳۹۴	درصد تغییرات
تیر آهن	۶۷۸	۳۳۸	-۵۰
میلگرد	۱,۹۵۸	۱,۶۸۲	-۱۴
انواع ورق	۳,۲۲۴	۳,۱۳۴	-۳
فولاد خام	۵,۷۳۳	۵,۰۴۸	-۱۱

